DEŠŤ RŮŽÍ

ROČNÍK VII. 1935 ČÍSLO 1.

Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze čís. 80533-VII/1929. (Praha 35.)

DEŠŤ RŮŽÍ

ČASOPIS VĚNOVANÝ ÚCTĚ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY

A BL. ANEŽKY ČESKÉ

Vychází čtvrtletně. S povolením nejd. arcib. Ordinariátu v Praze.

Za redakci odpovídá vdp. arcib. sekretář Jos. Vladyka.

Redaktorka: Běla P. Dlouhá, Praha IV, Úvoz 155.

Administrace: Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní 4.

Předplatné: ročně 15 Kč, jednotlivá čísla po 4 Kč.

Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

OBSAH:

I. ČÁST

1. Legenda o vánocích v nebi. Č. Tomíško. Věnováno J. Ex. ndp. arcib. Dr. Karlu Kašparovi.
2. Ježíškova. P. Emil. Soukup O. P.
3. Bolestné Jezulátko. Dr. A. Fuchs.
4. Ctih. M. M. Elekta od J. B. D.
5. Sv. Terezie J. v Řecku. P. V. Vošahlík Css R.
6. Dívky u sv. Terezičky. B. D.
7. Prázdné ruce. P. Ch. Grimaud, přel. B. D.
8. Dešť růží, poděkování.

II. ČÁST

1. První vánoce v klášteře. B. D.
2. Proč usilujeme - P. V. Bělohlávek. O. Cr.-Svatohor.
3. Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry. Kritický rozbor. Dr. A. Birnbaumová.
4. Svatá Klára. B. D.
5. Na právě kláštera blah. Panny Anežky na St. městě P.
6. Sedmisté výročí příchodu klarisek do Čech. B. D.
7. Řeholnice u bl. Anežky.
8. Svěcení základu pro kostel bl. Anežky Č. ve Spořilově.
9. Hvězdná dráha.

Kanonisační fond.

Kč 100·— Vlková Anežka, Kroměříž; Kč 50·— N. N., Brno; Kč 20·— Čtenářka „D. r.", Jičín, I. B. Jelínková, Přelouč, Bláhová Julie, Něm. Brod; Kč 10·— Hejdová Žofie, Staré město, Krejčířová M., Přívoz, nejmenovaná. Celkem posláno na kanonisační fond Kč **12.599·10.**

Číslo pošt. spoř. 95964 Praha.

DEŠŤ RŮŽÍ

ČASOPIS VĚNOVANÝ ÚCTĚ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY A BL. ANEŽKY ČESKÉ

VII. ROČNÍK

Rediguje Běla Dlouhá

S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM

VYDÁVAJÍ ČTVRTLETNĚ ŠKOLSKÉ SESTRY O. S. F.

NA KRÁL. VINOHRADECH

KORUNNÍ TŘÍDA 4

OBSAH VII. ROČNÍKU „DEŠTĚ RŮŽÍ“

Str.

P. V. Bělohlávek-Svatohor, O. Cr.: Proč usilujeme 19

Dr. A. Birnbaumová: Legenda blah. Anežky a čtyři listy sv. Kláry 21, 58, 82, 119

Královna Dagmar 79

B Dlouhá: Ctihodná Matka Marie Elekta od Ježíše 7, 38, 68, 103

Dívky u sv. Terezičky 11, 43, 70, 107

První vánoce v klášteře 1234 až 1934 18

Sv. Klára, duchovní matka blah. Anežky České 22, 62, 91, 125

Sedmisté výročí příchodu klarisek do Čech 29

Řeholnice u bl. Anežky 29

Svěcení základního kamene k chrámu bl. Anežky Č. ve Spořilově 31

Kněžská duše sv. Terezie Ježíškovy 34

Črta z dětství sv. Terezie z Avilly 37

Bl. Anežka Č. a ostatky světců 50

Poutnice na zemi 60, 127

Sv. Terezie Ježíškova a bl. Johanka z Arku . 66

Obláčka bl. Anežky České 78

Vartburg 95

Sv. Terezie Ježíškova od Božské tváře 98

Sv. Terezie J. jde vítězně světem . 103

Záření a vznášení se bl. Anežky Č. 112

Bl. Anežka o I. celostátním sjezdu katolíků československých 126

Str.

Dr. Alfred Fuchs: Bolestné Jezulátko 5

P. Charles Grimaud: Prázdné ruce 13

Jak Durval porozuměl „cestě dětství“, přel. B. D. 73

Obrat. Přel. B. D. 105

Dr. R. W. Hynek: Překvapující souvislosti 99

Doc. Dr. Zdeněk Kalista: Legenda o blah. Anežce v českém baroku 51, 83, 113

Dr. Anna Klecandová: Naši světci v Kolumbii 53

Dr. F. Krejza: Nadpřirozené zjevy u bl. Anežky Č. 117

M:. Na právě kláštera blah. Panny Anežky na Starém městě Pražském 26

Dr. Vítězka Pihertová: Sedmisté výročí přijetí závoje klarisek blah. Anežkou Přemyslovnou 92

P. Basil Roussos: Svatá Terezie Ježíškova v Řecku 10

P. Em. Soukup, O. Cr.: Ježíškova 3

V sakristii 35

Láska ryzí 67

Č. Tomíško: Legenda o vánocích v nebi roku 1897 2

Martin Jan Vochoč, Karel Moor: Vidění Anežčino 86

České křižovnictví . 122

P. V Vošahlík, C. s R.: Pro basiliku v Lisieux 40

X. Y.: Rada sv. Terezie Ježíškovy 42

VYOBRAZENÍ:

ČÁST I.

Str.

Sv. Terezie Ježíškova s Jezulátkem 1

Sgandurrova Madonna s bolestným Jezulátkem 5

Vnitřek chrámu ctih. sester karmelitek v Praze 9

Poslední vánoční nadílka Terezičky Martinové 12

Sv. Terezie Ježíškova pod křížem 33

Sv. Terezie Ježíškova sakristánkou 36

Pan Martin s Terezií u pana biskupa z Bayeux 45

Str.
Sv. Terezie Ježíškova a sv. Johanka z Arku 65
Císař Ferdinand v rozmluvě se ctih. M. Marií Elektou . . . 69
Klášter bosých karmelitek na Hradčanech 70
Pan Martin s dcerami v gondole na Grand-Canale v Benátkách 71
Celinka s Terezičkou v Koloseu 73
Tvář Kristova z posvátného plátna turinského 97
Exercicie nemocných v Lisieux 104
Cestička sv. Terezie Ježíškovy 105
Terezička prosí sv. Otce při audienci o dovolení, aby směla v 15 letech vstoupiti do karmelu 108

ČÁST II.

Nám, nám narodil se (dřevoryt Hrabal) 17
Sousoší Č. Vosmíka 23
Zákoutí na Františku 27
Svěcení základního kamene k chrámu bl. Anežky České ve Spořilově 31
Bl. Anežka 49
Bl. Anežka přijímá ostatky svatých z rukou pap. legáta 53
Domácí oltářík sv. Jana Nep. . 57
Bl. Anežka Česká (Č. Vosmík) 77
Socha Dagmařina v Ribbe od dánské sochařky A. M. Carl-Nielsenové 81
Scéna ze hry „Blahoslavená sestra“ 93
Scéna ze hry „Blahoslavená sestra“ 94
Sv. Alžběta Duryňská od Barthela Bruynna 96
Blahoslavená Anežka Česká 111
Vnitřek kostela sv. Jakuba při klášteře minoritů na Starém městě v Praze 119
Sv. Alžběta Durynská 121
Katedrála sv. Alžběty Durynské ve Wartburgu 127

Sv. Terezie Ježíškova s Jezulátkem.
(Obraz malovaný její sestrou Celinou.)

Legenda o Vánocích v nebi roku 1897.

Na nebeských nivách, když se zima blíží,
všechny svaté velká starost tíží . . .
Mnohému to spáti nedá ani v noci:
Inu není divu: vždyť je před vánoci.
Už jen zbývá věru doba zcela krátká,
co již budou slavit příchod Jezulátka .
To zas bude krása: všude plno svíček,
svatí budou všichni klečet u jesliček,
potom půjdou v řadě před Děťátko Boží —
do ruček mu každý malý dárek vloží .
Oh, to bývá rušno na nebeské pláni,
každý běží v koutek do ústraní —
a když vůkol nikým pozorován není,
pro Ježíška chystá svoje překvapení. — —
Petrovi se mnohý úsměv přes tvář mihne:
„Však mne letos nikdo dárkem nepředstihne!“
Zlatou loďku chystá Ježíškovi,
na ní sedí rybář — ryby v moři loví.
Pavel napsal knihu — Lukáš mu ji vymaloval,
Mikuláš zas košík jablek pečlivě si schoval,
svatý Martin teplý pláštík, Kryšpín zase boty -
Cecilie a sbor Panen píseň rajské noty.
A ti svatí z českých luhů
v důvěrném se radí kruhu,
co by mohli na památku
darovati Jezulátku:
Solunští dva bratří staří
přijdou s dvěma slabikáři —
svatý Václav přes půl klína
nasype Mu hroznů vína —
Vojtěch už se připravuje,
jak svůj chorál zanotuje —
svatý Prokop kytku vřesu
ze sázavských chystá lesů —
Jan si našel dárek hravě:
kapra chytil ve Vltavě —
Ludmila šat z teplé vlny
na krk pletla týden plný —
Anežka pak naše milá
beránka Mu připravila.

Což ti staří — ti si vědí rady,
vždyť už dlouhou řadu let jsou tady —
ale, ti, co letos přišli —
ti se dlouho napřemýšlí,
Ježíškovi co by dali
a Mu radost udělali . .!
Zvláště letos je tu nová
Terezička Ježíškova,
která právě před čtvrt létem
v ráj se vznesla přímým letem.
Všichni svatí nedočkavě
přemítají ve své hlavě,
vyslýchají andělíčky:
„Jaký je dar Terezičky .?“
Andělíčci rámě krčí —
Terezka jak ryba mlčí
— — — — — —
Na obloze hvězdy jiskří, měsíc svítí krajem
sladká hudba andělíčků zvučí celým rájem.
Vprostřed záři v moři svíček krásná štíhlá jedle —
zlaté jesle pro Ježíška připraveny vedle —
plno světla, plno krásy, radostí a míru —
svatí — v rukou svoje dárky — stojí ve špalíru,
ke dveřím své nedočkavé zraky často stáčí,
odkud sladké Božské Dítko zavítat k nim ráčí.
Slyš, tam dole zvony znějí s věží slavným tónem,
svatí v nebi na kolena klekají si honem —
srdce buší v nitru — na bránu zrak zírá —
ale brána kupodivu — dnes se neotvírá
Deset minut — čtvrthodinka — mijí v trapném tichu:
Zmlkne hudba: na všech tvářích starost místo smíchu
Svatý Petr rozrušeně mne si staré čelo:
„Že by na nás Jezulátko letos zapomnělo?“
Svaté Maří Magdaleně do pláče hned bylo:
„To zas Jezulátko někde zabloudilo!“
Nato hned se andělíčci přihlašují s chutí,
do všech koutů že se vznesou na peruti
a když někde najdou Božské smavé dítě
v náručí je vezmou — přiletí s Ním hbitě
A již jako vánek v lese
šumot křídel v dál se nese . .
Svatí trnou plni zmatku:
„Co se stalo Jezulátku?“ —
Světicím se v tváři teskné
křišťálová slza leskne.
Svatý Tomáš — bystrá hlava
velkolepý návrh dává:
„Ptejte se dle abecedy,
kdo zřel Dítko naposledy.“
Svatý Alfons, který v nebi advokáta dělá,
jal se všechny vyslýchati, začav od Abela:
avšak svatí smutně zraky k zemi klopí,
po Ježíšku není nikde ani stopy . .
Dohořely dávno na stromečku svíčky,
když má začít výslech svaté Terezičky —
ale marně Alfons po svatých se dívá —
Terezičku volá — ta se neozývá . . .
Udiveně ptá se: „Terezka nám schází . . .?“
Vtom však andělíček zděšen dovnitř vrazí,
z čela pot mu stéká, potůčky mu tvoří:
„Běžte všichni rychle, u Terezky hoří . . .!“
Ztajil dech se Petru: „Ránu stihá rána!“
A již slyšet povel světce Floriána:
„Za mnou!“ a hned všichni běží

Terezčin kde domek leží .
Vskutku! Hrůza v těle mrazí! Pomoz,
Hospodine!
ze všech oken rudé světlo v okolí se line —
Florián již skočil v síňku, přeskakuje schody —
v ruce nese na hašení putnu plnou vody —
Teď se dveře rozletěly v jednom okamžiku —
oči jeho oslnila záře z pokojíku . . .
Ale kupodivu! Jaká s ním to změna:
putnu z ruky pouští — klesá na kolena:
Za ním všichni svatí do prachu se chýlí,
zraky se jim vpíjí v obraz roztomilý:
v koutku na stoličce sedí Terezička —
Jezulátko Božské na kolenou hýčká,
písničky Mu zpívá, k Dítěti se shýbá,
hlavičku Mu kučeravou něžně líbá . . .
Ježíškovi úsměv hraje v boubelaté tváři —
všechno kolem hýří světlem, tone v jasné
záři — — —

První Petr přišel k sobě: „Bohu budiž
chvála!“
„Ale víš ty, Terezičko, ty's nám dneska dala!
Totě nápad! O vánocích Ježíška vzít k sobě:
štěstí, že tě máme rádi: Zle by bylo tobě!“
Petr byl by pokračoval dále v hubování —
ale ústa Jezulátko přikrylo mu dlaní:
„Nebruč, svatý Petře“ — znějí Božská slova
„což pak Terezička není Ježíškova?
Proč by také jednou“ — mile špoulí rtíčky —
„nemohl být Ježíš malé Terezičky?“
Nato Terezička: „Odpusťte mi, svatí,
Ježíška jsem chtěla trochu pochovati
a má duše slastí tak se rozechvěla,
že jsem kolem sebe na vše zapomněla
Petrovi už vlhnou z toho všeho víčka:
„Inu — ty jsi — zkrátka — ‚malá Terezička‘.
A teď vzhůru, andělíčci, znova hrajte hezky —
Jezulátko přivítáme tady u Terezky“ — — —
Svatí nesou zase dárky — andělíčci hrají:
ze všech vánoc nejkrásnější tyhle byly v ráji . . .

— — — — — — — — — — — — — —

Viď, že na mne nezlobíš se, Terezičko milá,
že to všechno moje ústa na Tě prozradila . . .?
Č. Tomíško.

Ježíškova.

Kdybychom směli psáti, jak mluvíme, vlastně, jak cítíme, řekli bychom „Jezulátkova“ Protože ten výraz obsahuje, co myslila svatá Terezie, když si dala přídomek, jehož doslovný překlad jest „dítěte Ježíška“. Soška, kterou v lisieuxském Karmelu zdobila, byla soška Ježíška, s poněkud nedětsky moudrou hlavičkou; ale světice myslila na Jezulátko, které ani neběhalo, ani nemluvilo. Právě v tom jest počátek a základ a moudrost její Cesty malých.

Vánoce roku 1886 nazývá dnem svého obrácení. To obrácení bylo takové: „Udělal se malým a slabým z lásky ke mně a mne udělal silnou a odhodlanou.“ V jesličkách viděla „plameny nekonečné něhy“ v děťátku uzavřené. Odtud vyšla její Cesta. Den před smrtí prohlásila, vyzkouševši svou Cestu: „Mé poslání jest, získati Pánu takovou lásku, jakou já jej miluji; milovati jako on miloval, to jest jako malé dítě miluje svého otce.“ Nebo jindy: „Milovati, býti milována, na zemi působiti lásku Lásky.“

To je dítě lidské. Když přijde do náruče svých, je to jen láska, co v něm žije, hlad lásky, potřeba lásky, péče lásky, vytrvalosti lásky; aby ta veliká a vzájemná láska vykonala veliké dílo krásného člověka a lidského života. Proto přišlo do jesliček Dítě, zároveň Boží Syn. Rozum sice moudře řekne, že chtěl Bůh zachovati i při vtělení své přírodní zákony. Ale věrou poučený rozum musí viděti více, hlavně ve světle plamenů srdce. Že totiž Jezulátko mluví více o lásce nežli sám Ježíš na kříži. Neboť na kříži lze viděti, a musí býti viděti také

spravedlnost. V jesličkách však jest jen láska. Láska, která se nabízí, láska, která vybízí, láska, která se odevzdává jaksi na milost a nemilost pro celý život.

Není jen náhoda, že Pán náš řekl dvojí: „Chce-li kdo za mnou přijíti, ber svůj kříž každého dne a následuje mne" a: „Neobrátíte-li se a nebudete-li jako děti, nevejdete do království nebeského." Ve slově o kříži není výslovně řečeno, „nebudete-li bráti svůj kříž, nevejdete do království nebeského", ale je to výslovně napsáno u dětství. Svatá Terezie byla Jezulátkova přesně v domyšlení této úvahy. Milovala také kříž — ale, kdybychom dobře rozuměli, směli bychom říci, že ten svůj kříž měla také jako jej má dítě: zdobila si jej růžemi, takže to může buditi dojem dětské hry, a při veškeré tvrdé skutečnosti obětí těchto růží je to skutečně mysl dítěte, které žije jen láskou a pro lásku.

Jako Jezulátku jeho touha po lásce, dětstvím tak naprostým způsobem projevená, přinesla jemu ukřižování, tak světici musil přijíti Ježíš na kříži, když byla Jezulátkova. Ale byla nejvíce Jezulátkova, byla vědomě jako dítě Boží s projevy dětské duše lidského dítěte. Proto se jí pak Ježíš ukřižovaný stal takovým štěstím, že si kříž v pocitu štěstí zdobila růžemi. I na kříži zůstala Jezulátkova; proto se jí dostalo takového bohatství z kříže.

Obrácení vánoční bylo pro Terezii zbavením citlivosti lidské, to jest potřením sobectví a vítězstvím božské lásky. Bylo prvním uvědomením záměny bytostí, nebo splynutí. Takže přestalo zdvojení, nastala jednota: chtíti jen dobro Ježíšovo. „V božském ohni spal tuto malou oběť," řekla, a v tom cítila celé své štěstí. Jako dítě, jako nemluvně. Tak byla Jezulátkova a tak dokonale uskutečnila prohlášení Páně: „Nebudete-li jako děti "

Jezulátko byla jen touha žíti a zemříti a přijmouti prostě vše, co je mezi narozením a smrtí, vše z lásky, pro lásku a pro cíle lásky. Spasitel také po celý svůj život v tomto smyslu zůstal dítětem, protože to opakoval tak často, jako nic jiného: ne vůle má, nýbrž vůle Otcova, jak se Otci líbilo, tak činím. To byla božsky hluboká teologie vtěleného Slova. Neboť to jest jediný patřičný poměr tvora ke Tvůrci: bez něho nic, pro něho vše, a proto je také největší životní bohatství a nejhlubší smysl života právě v tom, že je člověk takto Božím dítětem. Terezie byla Jezulátkova a proto za nezbytnou podmínku své Cesty klade hned na její začátek: sami ze sebe nemůžeme nic, a sami ze sebe ani nejsme ničeho hodni. — Ale právě proto tu nezbývá nic jiného, co by činilo život možným, než jen toto jediné: dovoláváme se lásky a dáváme lásku. Protože i láska žebrákova, i láska zločincova je dojemná a účinná, i když není vůbec nic jiného, co by dojímalo a účinkovalo, i když vše ostatní odpuzuje a je schopno rozhněvati.

Těžko najíti druhého mezi svatými, kdo by tak úplně, s takovou výstižností Boží myšlenky pochopil Jezulátko, jako Jeho svatá Terezie. Je to nejvlastnější pochopení tajemství vánočního. *P. Em. Soukup, O. P.*

Bolestné Jezulátko.

Poslední číslo „Illustrazione Vaticana" přináší reprodukci sochy Madonny s Děťátkem Božím od italského sochaře Sgandurry. Jezulátko spí v náručí Matčině. Ale pojetí Sgandurrovo se liší značně od obvyklého pojetí Madonny tím, že Jezulátko ve svém snu nemá výraz spokojený, nýbrž bolestný. Snad se mu zdá již o kříži. Sgandurra ostatně není jediný křesťanský umělec, jenž již v radosti vánoční naznačil příští Velký pátek. Vzpomeňte na př. slavného obrazu Murillova! Umělec znázornil Svatou Rodinu. Svatý Josef koná svou tesař-

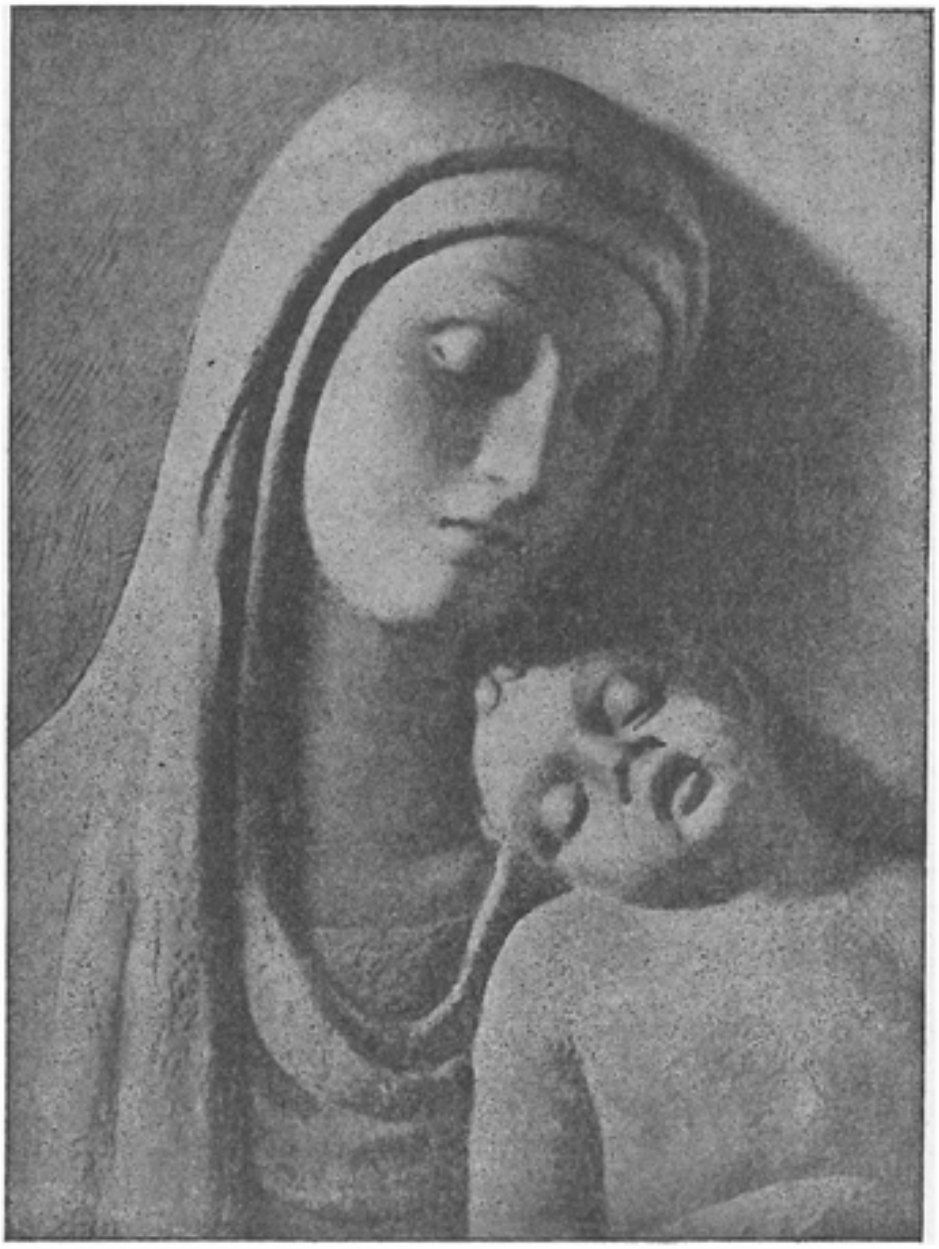

Sgandurrova Madonna s bolestným Jezulátkem.

skou práci. U jeho nohou si hraje malý Ježíšek s andělíčkem a andělíček mu sestavuje ze špalíčků — kříž.

Ti, kdož poslouchali přednášku P. Przywary S. J. na Akademickém Týdnu v Praze, si vzpomenou na to, jak řečník mluvil o svaté Terezičce. Chtěla být míčem v rukou Božského Dítka. Chtěla být hříčkou Jeho dětských nápadů. Dovedla se zmenšit tak, až byla méně než dětskou hračkou. Věděla dobře, že božské Dítě nesesílá samé sladkosti. Vždyť je to Dítě, jež sní o kříži. P. Przywara naznačil, že křesťanství nepostupuje s vlajícími prapory. Jeho vítězným praporem je Kříž. Vexilla Regis prodeunt, fulget Crucis mysterium. Bůh se stává obětí za hříšníky, stává se pohoršením kříže a bláznovstvím světu. Hluboká je noc Boží. O vere beata nox! O této noci Boží věděli zejména dobře mystikové Karmelu. Svatý Jan z Kříže o ní psal ve svých básních, svatá Terezie z Avily se do této tmy a noci boží plně ponořila a tato mystika karmelská vrcholí Svatou Terezií a Jesu Infante, která chce býti hříčkou v rukou Jezulátka. P. Erich Przywara pak mohl skončiti svou přednášku apotheosou Prahy, která jako nádherná monstrance v podzimním příšeří obklopuje sošku Pražského Milostného Jezulátka — v kostele Karmelitánů.

Pozorujete již ty hluboké souvislosti? V kostele Karmelitánů, v kostele řádu, jenž vydal svatého Jana z Kříže a obě Terezie, jest soška Děťátka, Dětátka sladkého, ale také bolestného. Vždyť legenda o něm vypravuje, že mu byly v bouřích, jež postihly českou zemi, uraženy ručičky a že zjevilo svému ctiteli, že budou-li mu ručky opět dány, bude teprve pomáhat. Cítíte v této legendě hlubokou tragiku pobělohorského katolicismu, kdy víra sice vítězila, ale národ podléhal, kdy Pražské Jezulátko mělo ručičky uražené?

Ale cítíte zároveň to, co naznačuje Durych v závěru svého „Bloudění“, že se v této chvíli snoubí studený severský duch této země se žhavým duchem španělským a italským, se žhavým duchem Karmelu, jejž nazývá jeden ze znalců karmelské mystiky „bludným balvanem Orientu, jenž zabloudil na Západ“? Takový jest smysl scény, v níž Španělka Andělka líbá českou zemi, nazývajíc ji od této chvíle svou drahou vlastí. Vlastí, jež byla vykoupena tolikerými slzami a krví. Míč v rukou božích. Město pod ochranou Jezulátka, Jezulátka, jež znají cizinci, ale o němž domácí lidé většinou nevědí. Pod ochranou Jezulátka Karmelského, Jezulátka křehkého, kdysi rozbitého, bolestného. Pod ochranou Jezulátka, jež si vyvolila za ochranu světice z Lisieux, která má tolik společného s naší blahoslavenou Anežkou Českou. Chápete již hlubší souvislosti?

Mystika karmelitská, zbožnost mystické noci duše jest skutečně kusem Východu, jeho hluboké komtemplace, jenž zabloudil do západní Evropy a zúrodnil křesťanskou půdu, jež hrozila vyprahnouti rozumovým suchoparem. A opět se podívejte na obrazy Matky Boží s Jezulátkem, jež vytvořil křesťanský Východ! Zadívejte se pozorně

na př. na obraz Panny Marie Ustavičné Pomoci. Jezulátko v náručí Rodičky Boží nemá nikterak sladký výraz, na jaký jsme zvyklí u Madon gotických a dokonce renesančních. Má výraz nesmírně vážný, až přísný. „Ut dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur[3]" Jezulátko vážné, přísné, bolestné, takové, jak je znal Karmel, jak je znala Terezie a Jezu Infante. Jezulátko, jemuž již anděl sestavuje kříž z dětských špalíčků.

Právě v naší době, jež jest do takové míry charakterisována honbou za vnějším úspěchem, za mamonem, za pouhou mocí, kdy se v politice akcentuje tolik lest, chytrostí a násilí a kdy je tak málo opravdové moudrosti, kdy ideál Obce Boží ustupuje ideám ryze mocenským, jest nutno si dvojnásob připomínati, že církev jest Tělem Kristovým, že nesmí nikomu sloužiti za žebřík k úspěchům, že jest nositelkou bolestné královské korouhve Kříže a že křesťanem je ten, kdo chápe i smysl bolesti, neúspěchu a dětské slabosti. *Dr. Alfred Fuchs.*

Ctihodná Matka Marie Elekta od Ježíše.

Když po exhumaci shledáno tělo ctihodné Matky M. Elekty neporušené, uvažovaly sestry do události zasvěcené, kam by je vhodně uložily, než se představení řádu vysloví o celé věci. Donesly je do světnice pod střechou, aby tam poněkud oschlo. Aby tělo posvátné nebylo obtěžováno hmyzem, přikryly a ovinuly obličej mrtvé Matky, zamkly světnici a představená uschovala klíč. Následujícího dne našly obličej odhalený a obvaz složený ve tvar růže na kolenou velebné Matky. Sestry z toho usoudily, že velká mrtvá nepotřebuje lidské pomoci k uchování svého těla a více jí nezahalily. A také skutečně nebylo toho třeba. Vícekrát našly kočku, vloudivší se okénkem do světnice, jak pokojně seděla u nohou velebné Matky, nijak jí neublížívši.

Konečně v srpnu přibyl do Prahy ctihodný Otec Filip od Nejsvětější Trojice, generál řádu karmelitského. Klausura byla mu pro hodnost jeho služby otevřena. Vstoupil ještě s dvěma bratřími. Byl doveden do světnice, kde spočívalo tělo velebné Matky. Svolal celou komunitu a oznámil sestrám div neporušenosti těla Elektina, neboť většině nebylo dosud nic známo, jenom tušily podivné věci, neboť vídaly v noci pruh světla táhnouti se od hrobu k okénku světnice, kde neporušené tělo odpočívalo.

Ctihodný Otec generál prohlásil, ačkoliv viděl mnoho míst, kde se těla neporušená uchovávají, že přece dosud nikdy neshledal tělo tak úplné, dokonale uchované. Přece však doporučoval, aby toto tajemství zůstalo skryto až do svátku sv. Terezie Matky, tedy do října. Pak už dovolil, aby se sestrám dala úplná svoboda v uctívání, aby tak svoji zbožnou úctu a lásku mohly své velebné, ctihodné Matce podle srdce prokazovat. To řka, nemohl zadržeti slz; i jeho průvodčí byli plni radosti a úcty.

Když se pověst o těchto událostech donesla až k samotnému císaři Leopoldovi, požádal kardinála Harracha, arcibiskupa pražského, aby zjednal svým expertem přísežné informace. Proto dne 17. března 1667 dostavil se z rozkazu císaře a kardinála lékař dr. Trantzmann se dvěma jinými lékaři, jakož i chirurg dr. Caffini, aby ohledali tělo ctihodné Matky. Když je prohlédli a vše zrale uvážili, doznali souhlasně, že tato neporušenost je v každém bodu zvláštní, extraordinerní, mimořádná, a že je nadto provázena okolnostmi, jež ji činí ještě vzácnější. První je, že velebná Matka M. Elekta již za živa trpěla povážlivými nemocemi, které způsobovaly v jejím těle snětivost, hnilobu; za druhé, že neporušenost, které se těšila po své smrti, zůstala nezměněna a nedotčena, ačkoliv byla do té doby, od své exhumace, devětkrát omyta svařeným vínem s lístky růží, rozmariny a levandule a co ještě horšího, že byla ovinuta plenami namočenými v ostrém octě, okolnost to, která by podle řádu přirozeného nejen porušila tělo, ale uvedla je jistě v hnilobu; třetí konečně, že hlava velebné Matky, přese zlomení kostí, jež ji podpírají, zůstala vzpřímena, držela se pevně a pozdvižena.

To byl výsledek lékařského ohledání čtyřmi lékaři. Zpráva o tom podána písemně, zapečetěna oplatkou na čtyřech rozích a poslána panu arcibiskupu Harrachovi.

Následujícího dne přišel sám arcibiskup se svým konsistorním kancléřem, generálem řádu karmelitského a šesti jinými kněžími podívat se na tělo ctihodné Matky. Jeho Eminence vybral sám vhodné místo, kde by mělo být umístěno a před svým odchodem líbal její ruce s velikou úctou, což učinil i pan kancléř a ostatní páni. Po této návštěvě podal arcibiskup přesnou zprávu nejen císaři, ale také Jeho Svatosti papeži Alexandrovi Sedmému. Oba vznešení vládci projevili své uspokojení a radost vzácnými dopisy.

Chceme připomenouti ještě jednu závažnou okolnost: všeobecná zkušenost dokazuje, že těla pochovaná do vlhkého terénu se méně poddávají hnití, ale jakmile byla vystavena na vzduch, nebo na místa suchá, proměňují se a rozpadávají. Tento přirozený úkaz však se neopakoval v případě velebné Matky Elekty. Její tělo bylo vyňato z hrobu velmi vlhkého a plného vody, potom uloženo v suché světnici pod střechou, tam zůstaveno déle než rok a přece ani v nejmenším nepodlehlo zkáze. Nadto obvazy, kterými dříve bylo její tělo ovázáno, byly sňaty a jako relikvie na žádost nespočetných ctitelů rozděleny a rozeslány nejen po Praze, ale na nejrůznější vzdálená místa; částečky ty vydávaly zvláštní příjemnou vůni a věřící dotýkali se jimi svých nemocných údů i bývali uzdravováni, jak později tu bude popsáno.

Tou dobou se stalo jednoho dne, že s bouří nastal tak silný dešť, téměř záplava. Okénkem ve střeše valila se voda proudem do světnice, kde bylo chováno tělo ctihodné Matky. Sestra, která spěchala ochrániti je, velmi se polekala, neboť voda valila se proudem po schodišti ze světnice Matky Elekty. Celá světnice byla zaplavena, jen místečko,

Vnitřek chrámu ctih. sester karmelitek v Praze.
Za mříží v presbytáři je umístěno sedící tělo ctih. M. Elekty.

kde v lenošce odpočívalo vzácné tělo, bylo úplně suché a na celém těle ani kapky vody viděti nebylo.

Nechybělo ovšem ani tehdy pochybovačů o skutečném neporušení těla této veliké řeholnice. Ale pochybovači bývali zjevně trestáni, i když jen v skrytu srdce zapochybovali. Vždycky však následovalo dobro duchovní po takovém trestu a tak si pokorná a dobrotivá služebnice Boží zůstávala věrna svým ctnostem pozemským, i když jí Bůh dal moc nad těmi, kdo ji uráželi.

Také bylo pozorováno, že tělo velebné Matky v této neporušenosti docela pozbylo své přirozené tíže. Mnohokrát bylo přeneseno s místa na místo (tehdy nebylo ještě umístěno vedle presbytáře, jako nyní); stávalo se, aby zbožná zvědavost věřících byla uspokojena, že i mnohokrát za den bylo posvátné tělo přeneseno s místa suchého do vlhčího přízemí, průvanem i teplým vzduchem a přece za staletí se neporušilo, ani hlava jednou vzpřímená nepoklesla.

To je úkaz, který nemůže být popřen a o kterém je možno každému se přesvědčit podnes. *Pokrač. B. D.*

Svatá Terezie Ježíškova v Řecku.

Časopis „Les Annales de Sté. Thérèse de Lisieux" je krásným obrazem toho, jak se kult sv. Terezie Ježíškovy rozšířil po celém světě. Dejme slovo dopisovateli z Řecka:

Krásná slavnost konala se 1. května ve farním kostele pirejském, kde rodina Jiřího Attarda, zbožně oddaná světici z Lisieux, k její cti dala postaviti oltář celý z bílého mramoru pentelického, z vděčnosti za obdrženou milost.

S oltáře mile shlíží sv. Terezička (socha v přirozené velikosti), tisknouc kříž k svému srdci a usmívajíc se takřka na jasnou oblohu attickou, jako by chtěla v tomto jubilejním roce našeho vykoupení pozvati Řecko, kdysi ohnisko apoštolátu a svatosti, aby se opět stalo apoštolem lásky k onomu Spasiteli, kterého před časy zvěstovalo až do končin země.

První máj — den květin. Kdežto *pravoslavný* lid řecký podle svého obyčeje prožil celý den v přírodě a večer se vracel domů se snopky květin, *katolíci* pirejští toho dne již od časného rána v proudech se hrnuli k farnímu kostelu a také přinášeli náruče květin, natrhaných již v předvečer, aby je položili k nohám sv. Terezičky, jejíž oltář měl právě býti posvěcen.

Kostel nemohl pojmouti všechno množství lidu, který přispěchal ze všech čtvrtí města Pirea i z Athén (8 km vzdálených), aby osvědčil svou lásku a oddanost své nové ochránkyni. Jeho Excellence Mons. Filippucci za asistence téměř všeho kléru z Athén a z Pirea, přikročil k posvěcení oltáře. Lid zbožně a horlivě sledoval posvátný obřad, který jen málokdy lze viděti. Při mši sv. pak přistoupilo mnoho věřících ke stolu Páně . Na konec bylo rozdávání obrázků a medajlek milované světice.

Byl to vítězoslavný den pro svatou karmelitku z Lisieux a Pirejští budou na tento den dlouho pamatovati.

Úcta sv. Terezičky šíří se v Řecku čím dál tím více. Není katolického kostela ani kaple bez obrazu aneb sochy této světice. Všecky obrazy, které jste mi poslala přede dvěma roky, byly rozdány po kostelích a velice přispěly k rozšíření této pobožnosti. Na počest milé světice z Lisieux postavené oltáříčky jsou stále zdobeny čerstvými květinami a lid řecký přichází se tam modlit. „Malá Královna", „Princeznička" má velmi mnoho ctitelů a se všech rtů zaznívá její jméno.

Její „dešť růží" hojně zaplavuje řeckou zemi. Zdá se, že si oblíbila Řecko zvláštním způsobem. Mimořádných milostí dostalo se skrze ni četným duším mezi katolíky. Ale i Řekové pravoslavní utíkají se často k jejím oltářům a mnohým již dostalo se milosti, které přičítají její přímluvě. Kéž se stane poselkyní míru a jednoty! . . Kéž pomůže uskutečniti přání mé, které je zároveň přáním věřícího lidu, abychom zde brzy měli klášter, v němž by panny řecké v řeholním rouchu

karmelitském Bohu sloužily, sebe posvěcovaly a modlily se za duchovní blaho milé země řecké.

Co mne se týče, rád budu vždy rozšiřovati v Řecku pobožnost k drahé světici z Lisieux. Bylo mi potěšením, že jsem jí mohl zříditi a zasvětiti kapli v Athénách (v předměstí) — první její svatyni v této zemi . . Brzy vyjde v řeckém jazyku její životopis, který ještě více přispěje k rozšíření kultu tereziánského u nás. Vrchol mých přání jest: postaviti v Athénách blízko Akropole chrám ke cti sv. Terezičky — svatyni jí důstojnou. Ona jistě vzbudí obětavé duše, které pomohou uskutečniti tento záměr.

Poroučeje se modlitbám Vašim a Vaší řeholní rodiny, zůstávám v úctě oddaný

P. Basil Roussos.

V Athénách 31. května 1933.

Přel. P. V. Vošahlík Css R, Libějovice.

Jak dávno mají Čechy překlad „Dějin duše" a jak je tu úcta k sv. T. J. rozšířena! (Pozn. red.)

Dívky u sv. Terezičky.

Od smrti milé matky, když bylo Terezičce Martinové půl páta roku, stalo se toto dítě dříve tak živé a důvěřivé ostýchavým, ba úzkostlivým a tak citlivým, že to vedlo až k podivné nemoci, jak jsme již o tom psali. I po nemoci ještě trvala tato citlivost až do památných vánoc roku 1886. Mnohdy stačil pohled, aby se to dítě rozplývalo v slzách. Pláč se stal Terezičce zvykem. Maličkosti bývaly jeho příčinou. Vykonala-li na př. nějakou práci a její domácí lidé si jí hned nevšimli, nebo neprojevili nad tím radost a překvapení, hned měla těžké srdce a slzy jí vyhrkly. Přihodilo-li se jí, že někoho mimovolně zranila či zarmoutila, trápila se nad tím tak přehnaně, že tonula v hořkých slzách. A když se utišila a potěšila své srdce po zármutku nad chybou, počínala znovu plakati nad tím, že tak plakala.

Tato její přílišná citlivost činila ji někdy skoro nesnesitelnou. Všechny prostředky tu selhaly, nedovedla se té ošklivé chyby zhostiti.

Jak by mohla a směla takto doufati, že bude brzy přijata do kláštera? K tomu bylo věru potřebí malého zázraku. Ale dobrý Pán Bůh ve svém milosrdenství tento zázrak způsobil v nezapomenutelné vánoční noci zmíněného roku.

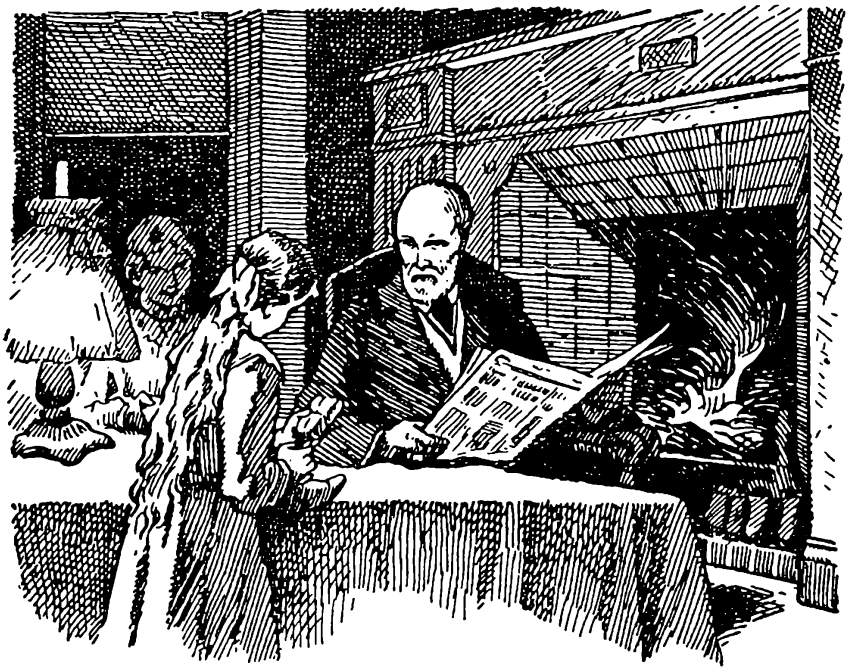

Poslední vánoční nadílka Terezičky Martinové.

Terezie připravovala se horlivě na příchod milého Jezulátka. Bylo jí už 13 let a přece byla ještě dítě. Chystala Ježíškovi jesličky srdce svého, vystlané vonnými květy obětí, ale těšila se také dětsky na vánoční nadílku.

Ve Francii je zvykem, že si děti o štědrý den kladou své střevíčky ke krbu. Když pak se vracejí z půlnoční, bývají střevíčky vyplněny vánočními dárky.

Pan Martin až dosud rád býval při tom, když Terezička, jeho malá princezna dobývala ze střevíčků různé mlsky na štědrý den. Tentokrát však řekl: „To je přece již tuze dětinské překvapení pro tak velikou dívku; doufám, že to bude letos už naposledy!“

Terezičky se ta slova bolestně dotkla. Odběhla s Celinkou do jejich pokoje, aby odložila plášť. Celina znala neobyčejnou citlivost své sestry a očekávala, co by se jindy jistě za těch okolností dalo očekávat: pláč. Proto šeptala Terezii: „Nechoď hned dolů, počkej chvilku, třeba bys před tatínkem tuze plakala, kdybys před ním spatřila své poslední vánoční překvapení.“

Ale Terezii se tentokráte s pomocí Boží podařilo, o co dosud marně usilovala: potlačiti slzy.

V té zářivé noci vánoční zaplašilo nově narozené Jezulátko z její duše plačtivé mraky, a zalilo ji proudem čistého světla.

Ten, který z lásky k nám i jí stal se maličkým a slabým, učinil ji statečnou a silnou. Naučila se velikému umění sebeovládání. Její pramen slz byl jakoby zapečetěn, aby jen zřídka kdy vydal opět své proudy. Bylo to dokonalé přetvoření, nebo jak ona sama tomu ráda říkala, obrácení. Její chorobná citlivost minula.

Terezie pospíšila do jídelny. Postavila před tatínka své střevíčky a zářic štěstím, vyjímala z nich své dárečky. Tatínek se smál, ani stopy u něho po dřívější nevoli. Celinka na to patřila jako ve snu. Ale byla to skutečnost, že Terezička jednou se ovládnuvši našla sílu duše, kterou v pátém svém roce života ztratila, pro celý život znovu.

Tak počal ve světelné noci vánoční nový život pro Terezičku, bílou květinku Ježíškovu. Byly to nejkrásnější její vánoce a také nejbohatší na milosti. Láska slavila triumfální vjezd do jejího srdce a s ní horoucí žádost, aby na sebe vždy a všude zapomínala za každou cenu. A tak opravdu našla veliké, bezměrné štěstí.

Kéž i nám všem svitne vánoční obrácení v sebezapření a sebezapomenutí. Jak by rozvrácený svět stal se šťastným! Pozná kdy svět pravé štěstí, jež mu přineslo chudé Děťátko?

B. D.

Prázdné ruce.

Nešťastný ubožák umře nejpozději v několika týdnech neúprosnou rakovinou žaludku.

„Trpíš?“ ptá se ho žena.

„Bolest těla je ničím proti tomu, jak mne bolí v duši . . Jsem zoufalý — to je strašlivé . . .!“

„Mohla bych tě nějak potěšit?“ ptá se oddaná manželka, líbajíc ho na čelo.

Muž s pohledem úzkostlivým:

„Nemůžeš . A potom — dovedla bys to?“

* * *

Za hodinu potom byl tu kněz.

„Vaše žena mi vzkázala, drahý synu, že máte veliké trápení.“

„Ano, otče! Beznadějnost!“

„Jdu vás potěšit, možno-li.“

V tu chvíli žena se zvedá, aby se diskretně vzdálila.

„Zůstaň, Marie!“ řekl živě nemocný. „Nebudeš překážet!“

Potom obrátiv se ke knězi:

„Milý Otče, jsem zoufalý Víte, že jsem se teprve před týdnem vyzpovídal po celém životě oddálení se — a teď se objevím před Bohem . .“

„Ano, synu, s celou důvěrou .“

„Vmýšlíte se do toho, můj otče? Objevit se před svým Soudcem po ztraceném životě? Co mu představím, co přinesu? Nemám nic, nic, než své chyby .“

„Jež jsou odpuštěny,“ odtušil kněz.

„Ano, ale co mi řekne? . . . ‚Dal jsem ti šedesát let, abys mi sloužil. Co jsi s nimi učinil?‘ Ó, jak se rozhněvá! Jak se proti mně rozzuří! . . .“

A vztýčiv se proti knězi s pohledem planoucím: „Kdyby *mně* to někdo udělal — mně — nebyl bych něžný . .“

„Ale vy, můj synu, nejste Bůh!“

„To — to je pravda . .“

*

Dobrý pan farář po chvilce usebrání:

„Poslechněte, mé dítě, slova sv. Terezie Ježíškovy:

Kdybych i měla na svědomí všechny zločiny, jichž je možno se dopustit, neztratila bych ani trochu důvěry. Šla bych se srdcem lítostí zkroušeným vrhnout se do náruče svého Spasitele.“

Umírající s úsměvem:

„Ano, ale ona byla svatá.“

Kněz živě:

„Kdyby se byla dopustila všech zločinů možných, nebyla by už svatá. A přece, ať by byla jakoukoliv hříšnicí, byla by se odevzdala jako dítě do náručí svého sladkého Spasitele. Učinte to také tak! .“

„Myslíte?“

„Jsem tím jist. To je jediná moudrost.“

Nemocný dlouze si povzdechnuv:

„Ale já nemám co nabídnouti svému Soudci!“

„Nic? Ale vy sníte! Máte jeho vlastní bohatství! Poslechněte sv. Terezii Ježíškovu: V předvečer smrti objevím se před Bohem s prázdnýma rukama. Bůh nebude moci naložiti se mnou podle mých skutků. Nuže, mám naději, že se mnou naloží podle skutků svých.“

„Je tohle možno?“

„Je tomu tak, tedy je to možno. My disponujeme ve skutečnosti všemi zásluhami utrpení Páně.“

„Není to tedy řečeno jen tak na prázdno, to slovo sv. Terezie? Mohu já svým jménem nabídnouti Pánu Bohu zásluhy Krista Pána? . Ale jakým právem?“

„Právem majitele. Terezie byla theologicky poučena světlem Ducha svatého.“

Nemocný se zájmem, v obličeji zřejmě uklidněn: „Pravíte, že jsem majitelem zásluh Kristových, já bídný hříšník? Že je mohu nabídnouti, jako by náležely mně? Že se mohu jimi chlubit? Obdržet svoji ‚propustku‘, zaplativ jimi všechen svůj dluh?“

„To jsem řekl.“

„Mám strach, Otče, že si troufáte mnoho.“

„Ne víc, než sv. Terezie, která mluví s Církví.“

„Ukažte mi to, pro smilování! Ukažte mi, že to Terezie opravdu řekla! Ah, jestliže mi to dokážete .“

A tu vztáhnuv své bezmasé, ubohé ruce ke své ženě, jež stojí pozorně u nohou lůžka, řekl jí nemocný: „Vidíš, Marie, ty ubohé, prázdné ruce? Budou naplněny zásluhami Ježíše Krista. Věříš tomu?“

„Proč ne?“

„Poslechněte,“ řekl kněz, „sledujete-li dobře můj výklad, porozumíte.“

„Neztratím jediného vašeho slova.“

„Řekl jsem vám a opakuji, že jste se křtem svatým stal údem Kristovým, že jste s ním jedno. On je hlavou, vy rukou, jedním článkem malíčku snad . .“

Nemocný usměvavě:

„Vím, že jeho údy a On jsou jedno jako kmen a ratolesti, jako paže a hlava.“

„Toto spojení, řekl jsem vám, jest, co theologové nazývají ‚Mystickým tělem

Kristovým'. Od okamžiku, jakmile jste ve stavu milosti, jste údem živým úplného Krista, který je Hlava a Údy, který je On a vy."

„Rozumím. To je jasné."

„Nuže odpovězte mi: Je vaše ruka tak bohata jako vy?"

Nemocný se usmívá:

„Tak bohata, bohužel ne . ale tak chuda."

„Ale kdybyste zdědil od strýce milion a chtěl byste mi jej dát, kdo mi jej podá?"

„Moje ruka! Podepsala by vám šek ihned."

„Tož vaše ruka má všechno bohatství, kterým vládne vaše hlava. Proč by tomu tak nebylo v ‚Mystickém těle Kristově'?"

* * *

Tato krátká úvaha vnikla do ducha nemocného jako záblesk ohně.

„Rozumím . . Moje ruka je bohata jako já sám . . Ona disponuje mými miliony . mám-li je. Ruka Kristova také . A tou jsem já. Jsem jí já?"

Kněz potěšen blažeností nemocného:

„Vidíte, jak Terezie měla pravdu, když řekla, že On sám, její Ježíš, naplní její prázdné ruce."

„Vidím to."

„Terezie nepochybovala," řekl farář, „že se v tom srovnává s největšími theology, se sv. Tomášem Aquinským."

„Ach, opravdu?"

„Pravím vám, sv. Tomáš napsal vícekrát ve svých pojednáních o křtu svatém, že, ‚každý člověk pokřtěný je zcela vlastníkem utrpení Kristova, jako by byl sám osobně trpěl'."

„Co to pravíte?"

„Jako byste to vy byl vytrpěl! To znamená ukázati vám, že neskonalé zásluhy našeho Spasitele, jeho vše převyšující, přehojné odčinění je ve vašich rukou . . . Ano, ano, tisíckrát ano! Terezie má pravdu: V okamžiku vaší smrti naplní Bůh vším svým bohatstvím vaše prázdné ruce!"

Zbožná manželka, stále stojící u nohou lůžka usušila slzu. Drahý konvertita je její kořistí.

„Ah, pane faráři, jaké světlo se skrývá v takovém životě sv. Terezie Ježíškovy!"

„Ó, jistě!" zvolal nemocný.

„A to jsem vám ještě neukázal každodenní praktiku Církve, jež dává bez ustání celé utrpení Páně do rukou každému ze svých dítek . bál bych se dnes už vás unavovat . to bude tedy pro příště . S Bohem!"

* * *

Kněz vstal . . a když podal nemocnému ruku a chtěl odejít, nemocný prosil:

„Ještě slůvko, Otče . . . Jak jen pevně udržet v těch prázdných rukou ubohých ty nekonečné Boží zásluhy?"

„Jak? Úplně, absolutně se sjednotit s vůlí Boží — v utrpení — býti s ním na kříži, jak se jemu líbí . To On způsobuje všechno . . Přijměte to jako dítě! S Bohem!"

P. Charles Grimaud.

Dešť růží.

PODĚKOVÁNÍ.

Vroucí díky vzdávám sv. Judovi Tadeáši za uzdravení své dcerušky z nebezpečné nemoci.

Vděčná
Karla Machonská.

Vroucí díky vzdávám sv. Terezičce za uzdravení z nemoci a následků této, „hluchoty", mého syna Václava, ž. IV. tř. gym. Po odbyté novéně na její svátek nastalo zlepšení.

Odb. d. v. J. Váňa,
Přerov.

Přiloženě zasílám Kč 10·— jako dík svaté Terezii Ježíškově za podivuhodný obrat k dobrému a uzdravení od píchnutí mouchy, kterýžto nápadně rychlý obrat nastal po vroucí prosbě a přiložení obrázku sv. Terezie Ježíškovy na bolestivé místo. Prosím o další Její ochranu, do níž se odevzdávám.

Oddaná Emma Matoušová,
Louny.

Plníce svůj slib, vzdáváme nejvroucnější díky sv. Terezičce od Ježíška za vyslyšení prosby v beznadějné záležitosti. — J. H., M. P., A. S.

Vzdávám mnoho vroucích díků sv. Judovi-Tadeáši za pomoc ve velmi těžké záležitosti. — Byla jsem okamžitě vyslyšena. J. H.

Pokorné a tisíceré díky vzdávám Božskému Srdci Páně, Panně Marii Lourdské, sv. Terezičce od Ježíška a sv. Judovi-Tadeáši za uzdravení mé sestry z těžké nemoci — prosíc za další pomoc.

J. H.

Už viackrát som chcela do Vašej ct. redakcie napísať, že mne sv. Terezka tiež pomohla. Vymohla mi viditelne zamestnanie vtedy ešte, keď som o nej len počula. Mám ju veľmi, veľmi rada a shováram sa s ňou ako so sestrou. Mnoho, i v maľučkostiach, pomáha. Prosím, ráčte uverejniť moju vďaku za jej pomoc, najmä vymôženie zamestnania.

Maria Sušilová,
riaditelstvo pošt, Košice.

Modlitebna.

Máme za tolik děkovati Pánu Bohu při počátku nového ročníku Deště růží. Těch šest dosavadních je jako milý sen. Pán Bůh pomáhal a dobří lidé též. A pomalu — pomaloučku počíná jeviti se ovoce. Aby bylo bohaté, a vyzrálo v ten konečný, vrcholný plod kanonisace bl. Anežky zevně a prohloubení ctností svatoanežských v národě, za to prosíme, abyste se modlili vždy vroucněji vy všichni známí i neznámí tiší pomocníci, modlící se a trpitelé. Prosíme věřící naše učitelstvo, důstojné pány katechety, aby dětem doporučili modlitby a oběti na ten úmysl, aby se naší Anežce dostalo spravedlnosti. Což nemá naše národní škola pěstovati úctu k našim národním sv. patronům? Rádi bychom byli ve spojení s našimi školami!

Vroucně doporučujeme Vašim modlitbám připravovaný **celostátní sjezd československých katolíků v červnu 1935.** Jeho zdar měl by dalekosáhlé důsledky pro celý katolický život u nás a tím — i zvláštním způsobem — pro kanonisaci bl. Anežky České. Modleme se také, aby nám Bůh vzbudil mecenáše pro obnovení kláštera Anežčina na Františku!

Jak je třeba modliteb! Kéž bychom dovedli omezit rozhovory s lidmi a o lidech, aby mnoho času zbylo na rozhovory s Pánem Bohem, jenž má v rukou splnění všeho, po čem marně voláme u lidí!

2. ledna počínají ctih. Školské sestry konati obvyklou **novénu ke sv. Terezii Ježíškově** za kněze X. Do toho týdne připadá výročí narození (2.) křtu (4.) a obláčky (10. ledna) sv. Terezičky Ježíškovy.

1. března pak počínají naše apoštolky modlitby **novénu k blah. Anežce** za kněžská povolání a hojný dorost řeholní. Obětinky a prosby možno vložiti do přiložených obálek. Připojte se, vzdálení! Jaká radost, až se nám zjeví na věčnosti, že jsme pomáhali, pracovali s Božskou Prozřetelností na kněžských vokacích!

Svatá Terezie Ježíškova, vzore a učitelko duchovního Dětství, oroduj za nás!

50 dní odpustků. Frant. Marie, biskup z Bayeux a Lisieux.

NÁM, NÁM NARODIL SE!

(Dřevoryt Ant. Hrabala.)

První vánoce v klášteře 1234-1934.

Již všechno minulo jak skvělý, divný sen.
Čest, sláva královská a dvoru nádhera,
turnaje rytířů a zpěvy princezen,
zvuk trubek za jitra a louten z večera,

poselstva královská, jež vždy se vracela,
jak o nevěstu hra když končí nezdarem,
i otce přísný hled, než zhasl docela
a bratra nepokoj, jejž tišil pohárem;

pak hrozba císaře a její tajný vzkaz
do Říma pro ochranu dívčí svobody;
pak křídel rozpětí a zamávnutí v ráz:
dvě díla věkovitá v Praze u vody

A teď je sama v cele — jenom s Bohem svým.
Toť její přítomnost — je minulost už v snách.
Je sama s Bohem svým, Dítětem betlemským —
a ten je nepoznán, je sláb a chud a nah.

Toť Láska její pravá, její Ženich sám!
„Jsi se mnou spokojen, ó Bože, máš mne rád?
Jsem chuda jako ty, jen lásky mnoho mám
a kříž tvůj objímám, chci se ti podobat!

Ó Jezu, Spáso světa, sestup v srdce mé,
chce být ti jesličkami, sladce zdřimni v něm!
Teď já tě kolébám a k vroucí písni mé,
slyš, přizvukuje tiše celá česká zem!“

B. D.

Proč usilujeme

oživiti blahoslavenou pamět české královské dcery, před půl sedmi sty lety zemřelé? Nebylo by lépe říci o ní, co o svaté Ludmile pravil r. 1100 pražský biskup Herrmann svatojirské abatyši: „Nemluv, paní, o její svatosti; nech babičku, stařenku odpočívat v pokoji.“ (Kosmas III., II.)

Proč bychom rádi nalezli kosti blahoslavené a vynesli je z neznámého hrobu? Ano, proč si obrazně přejeme, aby se tyto kosti jako o vzkříšení Ezechielově spojily šlachami a pokryly svaly, a stál tu jeden z nejspanilejších zjevů dějin v československém národě před zraky všech oživlý a navždy živý?

Před Bohem je každé rozumné stvoření, které v něho nevěří tak, jak On chce, v něho nedoufá, jak má, a jeho nemiluje, jak náleží — ubožátkem. A takovým ubožcem v očích Božích jest i nyní náš národ, jenž z velké části ztratil jednotu, náboženskou víru, náboženskou naději a náboženskou lásku.

Tato ztráta jest více než ztráta, jest pohroma. Již proto, že je to pozbytí tisíciletého duchovního a národního majetku a že za sebou vleče ještě další osudné následky pro život celého národa i jeho jednotlivých příslušníků.

Bez správného životního náboženského kreda je celý národ v ideovém rozvratu, kde i svědomí veřejné i jednotlivců je zmateno a projevuje se přečetnými strašnými zločiny; bez nejvyšší náboženské naděje jeví se v celku při sebe menším nezdaru nedůvěra v sebe a občasná kritická skleslost, která se končí u jednotlivců nesčetnými sebevraždami; bez náboženské lásky je národ bez soudržnosti v sobě a ustavičnými spory stran se rozkládá a zvláště v rodinách se rozpadá. Jest, užijeme-li obyčejného a přiléhavého obrazu, jako loď, v které ztracen anebo zničen kompas, kde plující, jsouce věčně zmítáni na moři a nikde nevidouce břehu, pozbývají víry ke kapitánovi a jeho „směrům“ a buď v zoufalství skáčí do moře, nebo nenávitsnou vzpourou jedni proti druhým mezi sebou se ubíjejí.

Ti, kdož si bolestně uvědomují náboženskou krisi v svém národě, neustávají obraceti jeho pozornost, aby se včas hleděl zachrániti, a to, co ztratil, nalézti, totiž jednotnou náboženskou víru, naději a lásku, jak ji míval ve šťastnější své první minulosti, a jak mu ji představují jeho nejlepší synové a dcery, k svatosti vyvolení, kteří právě vyšší — hrdinnou — věrou, nadějí a láskou stali se světci.

Byli jsme r. 1929 šťastnými účastníky svatováclavského tisíciletí. Se všech stran i stránek, dějinně, vědecky, umělecky, národně, mravně, nábožensky byl tu pozorován a posuzován svatý dědic českého národa a po celý rok pojížděl tu za ustavičných slavností jakoby živý jeho zjev — v pravé to „jízdě králův“, a mnohý z chladných pozorovatelů octl se v zástupu jeho náboženských ctitelů a byl uchvácen proudem

s nimi. Pokračujme v té „jízdě králů“ dále; máme jich více, a jsou mezi nimi i královny.

Zkusme to také s živou úctou k blahoslavené Přemyslovně. Předvádějme ji živě a úsilně před zraky národa se všech stran její krásně ušlechtilé povahy a přesvědčíme se hned, v čem a jak mocně bude její úcta národu pomocna a prospěšna: především ve hledání i nalezení ztracené jednotné náboženské víry.

Ve zmatku bouřlivých časových myšlenek a denních hesel — hře jepic — nemůžeme se ani tváří v tvář postaviti tomu, co je v myšlení a snažení lidském vlastně trvalého, nesmrtelného, věčného. Ale vstupme do věku blahoslavené světice: jako když z divoké ulice, z jejího hluku a zápachu, kde se lidé a vozidla vedle sebe mihají a do sebe vrážejí, vejdeme v ústraní do gotického chrámu. Uchytí nás u dveří sloupy jako paže, mezi sebou spojené ve výši, a podávají si nás důsledně jedním směrem ke hlavnímu oltáři a jeho klidnému věčnému světlu. Cítíme hned, co tu jest: zákon jednoty a míru. To je obraz křesťanství v Čechách za věku Anežčina. Je tu sice i pohnutý lidský život, ale duchovní život náboženský jest jednotný. Není tu ještě žádných rozryvů a hádek o víru. Ty tři — víra, naděje, láska — jsou tu jedno. Není tu ani zdaleka pochybnosti o Bohu, zda jest, či není, o duši, má-li ji člověk, či nic, o Kristu, jediné duše spáse. Ta víra je tu prostá a samozřejmá jako vůbec pravda, jako třeba to, že má člověk otce a matku. Není naprosto ani zdaleka v národě sporu o Řím a o papeže, představitele jedné křesťanské pravdy na zemi; je tam jeden otec všeho křesťanstva a všichni ho za to v Čechách uznávají a přede všemi ti, kdož jsou v čele národa; a nevyjímá se z té jednoty ani královská dcera.

Nebylo žádnému Slovanu, ani Čechu, ani sv. Vojtěchu, jenž byl světcem širokého evropského rozsahu, Prozřetelností přiděleno, aby v takové míře a v takové vzorné ideálnosti představoval vztah církve v Čechách k církvi obecné a její hlavě, jako právě české blahoslavené Anežce. A je to vztah správný a požehnaný a nelze o něm pochybovat ani básnit: dvaadvacet listů, v Římě zachovaných, je tu důkazem. Mnoho osvětlují tyto listy i v českých Regestech otištěné, na příklad list krále Václava I. poslaný Řehoři IX. r. 1237, kde český král římskému papeži za to děkuje, že milované jeho sestře Anežce nikdy nepřestal projevovati přízeň. Neboť ona sama to dosvědčuje, tak píše král, že se nepamatuje, že by kdy nějakou prosbu Vaší Svatosti byla podala, aby brzy nebyla od Vašeho otcovství dosáhla žádoucího vyslyšení (Reg. Boh., I., p. 429).

Jak této přízně a tohoto světového křesťanského spojení užila blahoslavená nikoli k dobru pro sebe, ale k dobru víry v Čechách a tím k dobru celého svého národa, o tom mluví její veliké zakladatelské dílo i samo nestranné dějepisectví, kteréž je souhlasně velebí.

Toto málo, co jsme uvedli, stačiž nám tu na povzbuzení, že blaho-

slavená Anežka, oživíme-li její úctu, bude i nám v přítomnosti příkladem živé víry, jak bychom mohli sloužiti svému národu ve spojení s celým jednotným křesťanstvem, s katolickou církví.

Je třeba zajisté shledávati všechny ony svazky, které lidi, křesťansky věřící, spojují v jednotu Kristovu. K tomu jsme my, čeští katolíci, především povoláni, abychom ostatní velkou část národa, v níž byly tyto svazy násilím XV. a posledně úskokem XX. věku přervány, znova k jednotě křesťanské přiváděti.

Dejž nám to, nebe, přímluvou i následováním světců, českých svatých Ochran, mezi nimi též bl. Anežky Přemyslovny. Mějme tu víru v sobě, že se český národ přece jednou vrátí, pokud bude chtíti být věřícím, upřímně do jedné církve!

Podobá se zajisté, a to velmi silně, mnichu Božetěchu ze sázavské legendy, jenž z pokání nesl svého Ukřižovaného na bedrách pěšky do Říma. Český národ také nese svého Ukřižovaného, svůj dějinný kříž, své bolestné křesťanství, sektářstvím rozervané a nevěrou ztrýzněné, po dlouhé, staleté cestě, přes hory útrap, po okrajích propastných nebezpečenství — ale věřme — jednou jej přece dovleče do Věčného města a vztyčí na prazích apoštolských.

P. V. Bělohlávek-Svatohor, O. Cr.
v čas. „Od Karlova mostu“.

Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry.

(Kritický rozbor knihy od P. Dra I. Kapistrána Vyskočila O. M. F.)

Díla velice důležitého a záslužného ujal se pracovník vskutku povolaný — a výsledek tudíž je takový, že nemůže leč být přijat s radostnou vděčností a hrdým uspokojením.

Jde o vydání nejstaršího rukopisu legendy o bl. Anežce, který nalezl r. 1896 dnešní Svatý Otec, tehdy ještě bibliotekář Ambrosiánské knihovny v Miláně Msgre Achille Ratti. — Týž učinil o nálezu svém tehdy pouhou zmínku v časopise Královského vědeckého ústavu lombardského. Po dlouhých letech, a sice v r. 1915, jiný, cizí badatel, Angličan W. Seton vydal dílo o agnesiánských legendách, ale právě o tomto nejstarším rukopise nevěděl.*) Byl naň později upozorněn univ. prof. Dr. J. Šustou, ale nepovažoval za nutné ho vydávati, protože se v celku shoduje s rukopisy jinými, které r. 1915 vydal.

Avšak autor knihy, o níž pojednáváme, je jiného mínění a odchylky rukopisu milánského považuje za důležité, neboť na základě jich lze rozřešiti otázky zásadní, totiž kdy, kde a proč legenda o bl. Anežce vznikla. Vývody jeho nebudeme zde obšírně vypisovati, povíme jen výsledky. P. Dr. Kapistrán prokázal, že tento nejstarší spis o bl. Anežce povstal v Praze, a sice v době života Elišky Přemyslovny, a

měl býti podkladem pro svatořečení Anežčino, které tato královna připravovala a kterého si toužebně přála. *(Pokračování.)*

Dr. A. Birnbaumová.

*) Pro čtenáře, kteří se nevyznají v metodice dějepisné práce, přidáváme tuto poznámku. — Ve středověku, před vynalezením tisku, byly knihy šířeny opisováním. Dálo se to ve velkých písařských dílnách, které v zásadě se naším tiskárnám podobaly. Bylo tu zaměstnáno více nebo méně písařů, za plat, nebo za „vychování". Takové dílny byly při dvorech královských a velmožských a při všech větších klášteřích, mužských i ženských, kde ovšem písaři byli mladší mnichové, nižšího svěcení — málokdy kněží.

Rukopis spisovatelův dostal se do takovéto „pisárny", zde byl krasopisně opsán, případně několikráte, a ev. ozdoben „illuminacemi", t. j. drobnomalbami. Teprve pak šla kniha do světa a byla zase dále opisována. — Tak se stává, že od jednoho a téhož spisu zachovalo se nám téměř vždy několik t. zv. „rukopisů" (ačkoliv tento název je nesprávný, zatemňující, a mělo by se důsledně říkati „*opisů*"), které označujeme jmény místa v němž byly sepsány, nebo případně nalezeny. Jak z uvedeného vyplývá, nejsou všechny stejně staré; nevznikly najednou — a, což je důležitější, také nejsou všechny úplně stejné, protože středověký opisovač nebyl strojem, ani nebyl zcela mechanickým nástrojem cizí vůle, nýbrž zachoval vždy cosi zvláštního, individuálního. Stávalo se ovšem také dosti často, že opisovatelem nebyl nájemný a řemeslný písař, nýbrž že vzdělanec — mnich, jeptiška, učenec — opisovali si díla pro svoji vlastní potřebu a leccos si v nich podle této své potřeby upravili, přeměnili, přidali, zkrátili. — Tím vznikají potom rozdíly mezi jednotlivými rukopisy, a při t. zv. kritickém vydávání starých tekstů je vždy nutno, pokud možno, všechny zachované rukopisy konfrontovati a teprve na základě této konfrontace vysouditi, který z kterého, asi kdy, kde a jak byl opsán. — Tolik tedy na vysvětlenou dílu P. Dr. Kapistrána, který právě ve svém kritickém rozboru agnesiánských legend této práce se ujal.

Sv. Klára, duchovní matka bl. Anežky České.

V malém kostelíku Porciunkuli vznešená dcera z rodu Scefi byla v noci zasvěcena Bohu svatým Františkem z Assisi. Podnes uchovávají klarisky v klášteře sv. Kláry její šat a plášť i vlasy její, které jí tehdy byly ustřiženy. Z plné své vůle neodvolatelně položila závoru mezi sebe a svět. Ve středověku nepřipouštělo se zrušení slibu jako v tomto století zbabělosti a kompromisů. Osobní čest byla každému nad vášeň a nevytrvalost ve věcech cti byla označována jako necharakternost. Mladistvá panna znala předem rozsah své oběti. A přece radostně zřekla se radostí rodinných a všech snů o štěstí pozemském, které slibuje život na úsvitě.

Příště bude míti za obydlí těsnou celu, za poklad chudobu, za odznak kříž. Ale zde se uskutečňuje mezi Stvořitelem a stvořením tajemná výměna, kterou, jak praví Celano, „záviděli by andělé, kdyby závist směla přestoupiti prahy ráje". Klára přinesla věnem panenské srdce planoucí láskou a hotové k sebezničení. Božský ženich výměnou dal jí na prst prsten panenství a na čelo korunu zakladatelky, vyzdobenou všemi dary milosti.

Ve své duchovní závěti praví, že svatý Damian byl pro ni sv. Františkem připraven prve, než tam byli Menší bratří. Ale klášter

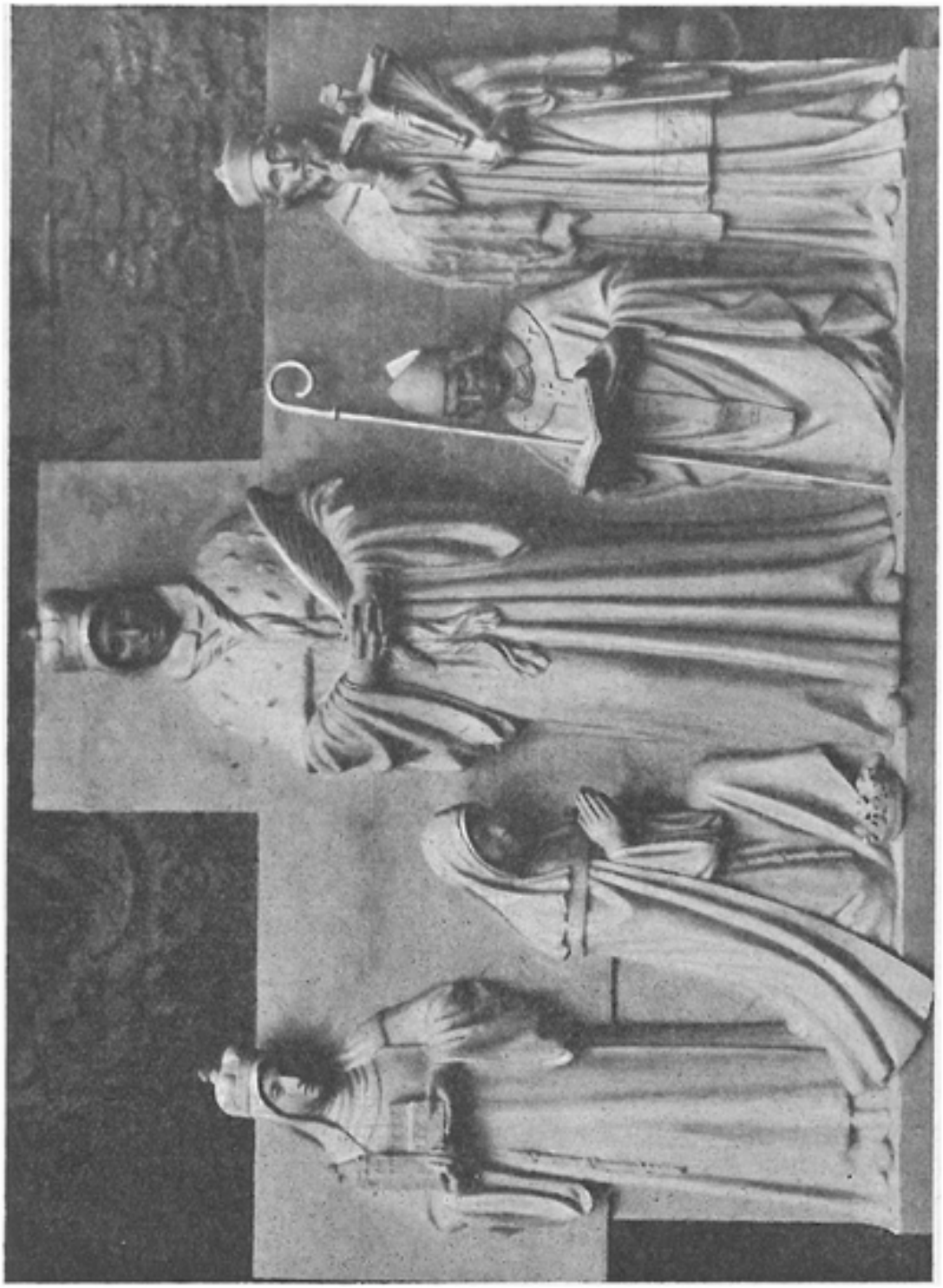

Sousoší Č. Vosmíka s blah. Anežkou, ctih. Mladou, sv. Ludmilou, sv. Vojtěchem a sv. Janem Nep.

dosud nebyl Františkovi k disposici a taky by nebyl mohl osamělou pannu tam uvésti. Proto dovedl ji do kláštera benediktinek ve sv. Pavlu, asi 2 míle od Porciunkule.

Sotva překročila práh kláštera, měla prožíti zlou bouři.

Její rodiče zpozorovali ráno její útěk a po městě se povídalo, že

se stala řeholnicí. Otec její, Favorino, běsnil jako lev. Zdálo se mu, že čest jeho vznešeného rodu, dosud netknutá, byla poskvrněna nočním útěkem jeho dcery. Ale kde je? U sv. Pavla! Rozhněván a zarmoucen v nejvyšší míře spěchal s Hortulanou, manželkou svou, do kláštera ve sv. Pavlu. Sotva poznal svou dceru v šatě kajícím. Způsobil na ni strašný výpad. Vyčítal, huboval — celá slovní bitva se tu odehrála. Favorino se domníval, že má právo poručiti dceři, aby se ihned vrátila do otcovského domu. „Tvůj odchod je výsledkem nemístné horlivosti, ale tvoje lehkovážnost bude brzy zapomenuta, vrátíš-li se ihned, než se vše rozkřikne. Jednala-li jsi tak ze zbožnosti, kde bys mohla lépe pěstovati ctnosti, než vedle své matky?" „Chce napodobovati Menší bratry," pravil k řeholnicím, „ale což pak přísnost takového řádu, sotva založeného, je pro mladou dívku a srovnává se vůbec s jejím pohlavím?"

Také Hortulana se snažila Kláru pohnouti. Činila tak méně slovy, ale její slzy byly výmluvnější než hněvivá řeč otcova. Krutě drásaly srdce dívčino, byla to pro ni veliká zkouška. Milovala své rodiče jako nejlepší a nejněžnější dcera; ale nad lásku těla a krve plápolal v ní již výsostný plamen veliké, svaté lásky. V tom byla síla vzdorující každé přirozené přitažlivosti.

Bulla kanonisační praví o tom, že „spojena důvěrně s Božským Mistrem, nestrpěla myšlenky, že by měla být vyrvána z jeho služeb". Její odvaha rostla souměrně s úsilím rodičů, aby ji zviklali. Skrývajíc bolest, kterou jí působil zármutek rodičů, odpovídala mírně, ale pevně, že se rozhodla následovati věrně Ježíše Krista a proto že opustila vše a nic ji v jejím úmyslu nezvrátí.

Favorino se odporem dcery jen více podráždil a vyřítil se, aby ji uchvátil ze středu řeholnic. Ale Klára utekla a vrhla se před oltář. Objala jeho pokrývku a potom sundala s hlavy závoj, aby ukázala rodičům svou hlavu ostříhanou, znamení to svého zasvěcení. Zvolala slavnostně: „Jsem služebnicí Boží, mé závazky jsou nezrušitelné."

Rodiče zaraženi takovým hrdinstvím neodvážili se jíti dále ve svém úsilí. Vrátili se s raněným srdcem, doufajíce, že snad přimějí biskupa assisského, aby zakročil a změnil dívčiny názory.

Bouře se zevně na okamžik utišila. Ale co tato scéna způsobila bolesti Kláře! Boje mezi milovanými bytostmi jsou s to, obměkčiti nejsilnější srdce, zapůsobiti na nejpevnější charaktery.

Nad Klárou bděl v takových bojích zkušený sv. František. Aby se neopakovaly a také aby obdiv řeholnic v hrdinné dívce nevzbuzoval myšlenky sebelásky, odvedl ji do jiného kláštera benediktinek na úbočí vrchu Subaso, nedaleko od Porciunkule. Klára poslechla ihned.

V novém prostředí byla záhy všem pro povzbuzení. Řeholnice si jí vážily a obyvatelé assisští sdíleli s nimi obdiv pro dceru z rodu Scefi. I ti, kdož ji pro její krok zprvu hanili, na konec chválili její rozhodnutí. Ba někdy se i skláněli před tajemným dílem božské lásky,

před tou absolutní poslušností slov Spasitelových: „Ten, kdo jde za mnou a nenenávidí svého otce, svou matku, ženu i dítě, své bratry a sestry, ba i svou duši, ten nebude mým učedníkem."

Tak tomu bylo s rodiči a přáteli Klářinými. Ti, kdo nejvíce napadali, byli první, kdo ji oslavovali za vznešenost jejího jednání. Ale dívka sama byla málo citliva k onomu přílivu a odlivu lidské přízně. Děkovala Bohu za jeho vítězství, těšila se z nevyslovitelných útěch a modlila se za své domácí, hlavně za sestru Anežku, o čtyři léta mladší, ke které ji poutala shoda smýšlení více než svazky pokrevenství.

Anežka Scéfi byla, jak praví starý kronikář, „čistá jak lilie, něžná jak holubice, milující svou sestru a jí oddaná". Vždyť byly vychovány spolu. Anežka vždy chtěla následovati Kláru a kráčeti v jejich stopách. Měla duši otevřenou ke všem výzvám milosti, inteligenci pronikavou, smysl pro život rozjímavý, kontemplativní, srdce čisté a velikomyslné.

Klára se o ni třásla a vzývala nebe, aby ji vytrhlo ze svodů světa, aby tento květ ušetřilo bouře vášní a dalo jí ochutnati nekonečné lásky Ježíšovy. Také toužila míti v ní družku nového života.

Bylo tomu sotva 14 dní od příchodu do kláštera sv. Anděla z Panso — tak se jmenoval její druhý útulek — když Anežka přiběhla ke své sestře.

„Ó Kláro, nepřicházím ti vyčítat, naopak, hleď, jsem hotova zůstati s tebou navždy ve službách téhož Pána!"

Klára ji objala radostně: „Ó sestro, buď požehnán Bůh, který nás spojil; jak rychle rozptýlil mé úzkosti a vyslyšel mé prosby!"

Byly šťastny pospolu a blahopřály si k výsostné hodnosti nevěst Kristových; ale nezapomínaly, že je čeká nový hněv otcův. Ale Anežku nic nemátlo; očekávaný odpor posiloval její odvahu. Musila se ukázati hodnou své sestry.

Favorino ovšem nevida ji vraceti se, nepochyboval, co se přihodilo. První rána v jeho srdci dosud krvácela, druhá jej rozjítřila.

Svolal příbuzné a oznámil jim zoufale odchod své druhé dcery. Podobal se lvu, jemuž uchvátili mláďata. Chtěl svou dceru zpět! „Je třeba ji vyrvati za každou cenu z její samoty, a učiníme tak příkladně!" Jeho bratři přisahali, že ji přivedou živou nebo mrtvou.

Citujme tu starého dějepisce, abychom si učinili přesnou představu drsnosti, ba brutality mravů za těch dob: „Při zprávě, že Anežka odešla za svou sestrou, 12 mužů z příbuzenstva se dostavilo do kláštera. Byli zuřiví v duši, ale předstírali klid. Ale brzy obrátili se k Anežce s otázkou: ‚Proč jste sem přišla? Připravte se brzo na návrat k svému otci s námi!' Když Anežka odpověděla, že nikdy nesvolí odloučiti se od své sestry, vyskočil jeden z rytířů, a vrhl se na ni, bil ji pěstí a kopal nohama; uchopil ji za vlasy a táhl ji ven. Ostatní ji strkali a zvedali. Vyrváno jejich pažemi z náručí Pána, volalo ubohé dítě: ‚Drahá sestro, pojď mi na pomoc, nedej mne odníti Pánu Bohu!'

Zatím co únosci vlekli svou oběť po svahu hory v šatě rozervaném

a s vlasy vyrvanými, Klára s očima plnýma slz vrhla se před oltář. Prosila za odvahu pro svou sestru, za neoblomnost duše. Prosila snažně Pána, aby proti násilí mužů užil své větší moci.

Pojednou tělo Anežčino stalo se podivně těžkým; zdálo se, jako by vrostlo do země. Ani úsilí všech těch mužů se nepodařilo přenésti dívku přes potok. Sedláci pracující tu na poli a dělníci z vinic přispěchali na pomoc, ale nemohli ji ani zvednouti se země. Upachtění počali žertovati: ‚Snad celou noc jedla olovo, že je tak těžká!'

Jeden ze strýců, bratrův otec, chtěl celou příhodu rázně ukončiti a rozzuřen vztáhl ruku, aby dívku zbil. Ale okamžitá silná bolest v napřažené paži mu v tom zabránila.

Zápas trval již dlouho. Přišla Klára. Zahanbila své příbuzné, že se tak sápali na ubohé dítě, jež bylo polomrtvé. Zapřisahala je, aby je svěřili její péči a ochraně. Nevědouce, co si počít, odešli muži celí zmatení jejími slovy i svým neúspěchem.

Anežka povstala radostně, těšíc se z prvního vítězství pro věc Kristovu a odhodlána více než dosud zasvětiti se Jemu. Byla šťastna jako kdysi apoštolové, že mohla něco vytrpěti pro jméno Ježíšovo. Všechny rány jež utržila, připadaly jí sladké. Sestry se objaly, blahopřejíce si k vítězství. Div, který se stal na jejich záchranu, ukazoval na nesmírnou cenu panenství. *(Pokračování.)*

Podle franc. B. D.

Na právě kláštera blahoslavené Panny Anežky na Starém městě Pražském.

(Z rukopisu Strahovské knihovny.)

Vedle úřadů neboli práv tří měst Pražských byly v starých dobách v každém z těchto okrsků ještě úřady a práva „postranní" nebo též „vedlejší" zvaná. Na Starém městě to bylo právo blahoslavené (častěji bývá psáno: svaté) Anežky, na Novém právo probošta zderazského, na Malé straně právo maltézské rytířů „jerozolimitánských", na Hradčanech právo kláštera svatojiřského, tedy vesměs na gruntech duchovních. Byla to jakási samospráva v samosprávě, stát ve státě, kam příslušeli ve věcech práva soukromého a v bagatelkách obyvatelé oněch klášterních a církevních gruntů. Postranní právo hájilo si své pravomoci tou měrou, že na jeho půdu nesměl městský rychtář ani za zločincem vstoupit bez dovolení duchovní vrchnosti. Ta si ustanovovala sama své klášterní rychtáře, své konšely a ostatní zřízence.

V Strahovské knihovně je uchován psaný „Manuál velebného konventu kláštera svaté Panny Anýžky" ve 17. století. Každý vlastenec ví o těchto slavných a skvělých někdy duchovních ústavech se čtyřmi kdysi tak nádhernými chrámy, které založila r. 1234 pro klarisky a františkány blahoslavená Anežka, ušlechtilá dcera Přemysla Otakara I. a teta „zlatého" krále Přemysla Otakara II. Ale každý také ví, v jak ohavném bohužel spuštění chátrají tyto památné stavby teď. Kéž se podaří ušlechtilým snahám povznésti všecky tyto stavby z nehodného ponížení.

Zmíněný manuál svatoanežský poskytuje hodně zajímavého, kulturně-historic-

kého materiálu. Podáme z jeho agendy některé obrázky, při čemž připomínáme, že při konání vrchnostenské funkce vypomáhali klášteru minorité u sv. Jakuba.

Právem kláštera bylo ustanovovati a obnovovati konšelský úřad. Dělo se to takto: Léta Páně 1664 v neděli, den památky sv. Vavřince, t. j. dne 10. měsíce srpna, skrze důstojného a velebného pana pátera Honoriusa Sassein, kvardiána kláštera sv. Jakuba v Starém městě Pražském, v chrámě Páně sv. Panny Anéžky stalo se obnovení ouřadu konšelského. Předně jedna mše svatá se sloužila, po kteréž následovalo kázání, kteréž od pana pátera Jarolíma vykonáno bylo. Po kázání sám pan páter kvardián mši svatou zpívanou sloužil, ku kteréž Cantores klášterští s regálem (= varhanami) sloužili jak zpěvem, tak i muzikou. Na to jsouce předně pan primas a páni konšelé s písařem z povinnosti propuštěni, podlé listu s pečetí klášterskou s podpisem celého konventu utvrzeného zase zvoleny osoby tyto: Primas pan Václav Lochman, konšelé pan Václav Kulich, pan Jan Tomek, pan Řehoř Textorius, písař Václav Panfagus, rychtář Mikoláš Kanclíř.

Je vidět, že konšelů bylo na právě klášterním jen třetina počtu obvyklého na právě městském. Zvolená rada dostala ke konání úřadu potřebné instrukce. Na právě blahosl. Anežky zněla takto: L. P. 1651 dne 16. Julii z nařízení a jistého snešení důstojně velebného kněze pana pátera Walthera Laethmati, svatých Písem doktora, řádu sv. Františka bratří menších konventuálních kláštera sv. Jakuba pana představeného kvardiána, práva a gruntu klášterního sv. Panny Anýžky v Starém městě superiora, informací a zprávu panu primasu, pánům košelům, jak se mají v svých povinnostech říditi, spravovati a zachovati v těchto punktích a klausulích:

Aby jedenkaždý z pánův konšelův radních v určitou a jmenovanou hodinu na půl orloje německého pražského osmou dle povinnosti své závázané častně do místa radního se scházeli. Ale kdož by se tak volně a poslušně nezachoval, tehdy v pokutě propadené tři libry vosku složiti do ouřadu konšelského povinen a k tomu skutečně přidržán bude. — Aby vedle povinnosti učiněné páni konšelé v lásce, v víře, v sjednocení a v svornosti přebývali, jeden bez druhého nic před sebe nebrali, tajnost rady mezi sebou zachovali, nikdež nic nepronášeli a nevyjevovali, an pro zlý příklad stálý jedna osoba z rady absolvírována byla. — Aby každý z pánův konšelův radních přísežných lidu obecnému se v obyčej zlý nedávali, jak na domácím právě, nadto pak na cizím i jinde kdekoliv, po místech a domích šenkovních se nescházeli, neopíjeli, nýbrž na sebe pilno bedlivý pozor dobrý dali, za světlo obci, dobrý příklad lidem poctivým byli, o věcech právních a politických, kdež nenáleží, řečí i skutkem rozprávek žádných a zbytečných nečinili. Na koho by se co takového nyní i budoucně vynašlo, obzvláštní pokuta vyměřená následovati má. — A tak každý vědouc o vůli jisté a poručení snešením dostatečným, bude se věděti

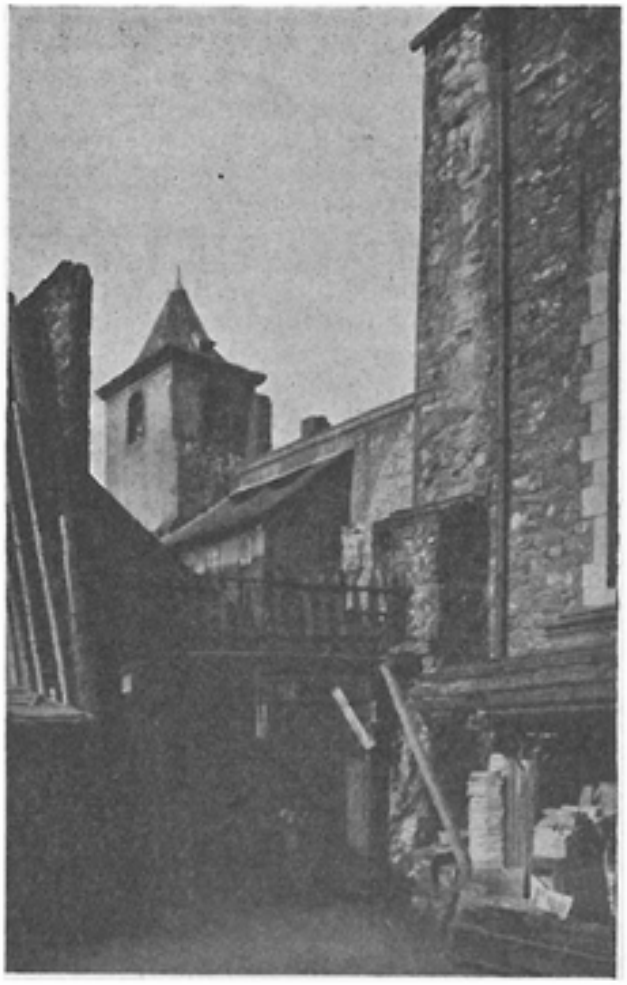

Zákoutí na Františku.

před nastávající nepříležitostí a škodou svou vystříhati. — Actum in conventu coenobii s. Jacobi Majoris Veteris orbis Pragensis feria II. anno dieque, ut supra designatum est.

Na soudě spravovali a trestali klášterští páni konšelé všelijaké drobné spory a přestupky. Poslyšme některé. Je v nich kus tehdejších řádů a starodávného života.

Léta Páně 1682 dne 5. Septembris, byvši Jan Kuchynka ku právu obeslán, kdež jemu přednešeno bylo, kterak 15. Augusti na den sváteční Nanebevzetí Panny Marie sám druhý dříví řezal, sekal, štípal s pohoršením sousedův v domě Lukáše Vodáčka, kdež se proti dávné zápovědi zdržovati nemá, anobrž gruntů prázden býti, majíce sobě od velebného pana pátera provinciála pro neřádné chování grunt zapověděný, on pak s větším pohoršením v témž domě dosavad se zdržuje. Z té příčiny jemu arest do dalšího právního vyměření nalezen. — Nebývala to jen vrchnost duchovní, která tenkrát usilovala o řádné svěcení svátků; pečovaly o to v starých zbožných dobách se stejnou horlivostí i úřady světské, jak o tom doklady byly již na tomto místě otištěny.

Jiný příběh, kratochvilný o komsi, který prosil o facku a dostal ji, vypravuje tento zápis: L. P. 1655, 15. Decembris, Vavřinec Komisař žaloval na Václava Malýho, že jest jemu zlodějů nadával, s ním po blátě se tahal, kord na něj vytahoval, a aby mu drkuli (= pohlavek) dal, vybízel. K čemuž také Václav Malý na díle se přiznal, a co dále od obouch stran přednešeno, jsouce v bedlivé uvážení vzato, skrz pana Václava Lachmana primátora oznámeno stranám: Poněvadž Václav Malý beze vší příčiny sobě dané, jak se vypisuje, se dočinil, jeho, Vavřince Komisaře, neušetřeně, aby mu drkuli dal, vybízel a takové tři dostal, pročež arest se jemu vynachází a on jej podniknouti povinen býti má. Dáleji aby obě strany sobě pokoj daly a víceji pod pokutou pěti kop míšeňských sobě ničehož vytejkaly. — Ten ze čtenářů, kdo by snad nerozuměl, proč Václav Malý mermomocí chtěl od pana Vavřince Komisaře drkuli, nechť si vzpomene, jak dodnes kluci nebo i starší rváči se vybízejí: Jen uhoď! Jen to zkus! a nastavují si hlavy i tváře. Lidé jsou pořád stejní. Kohouti také.

Větší obtíže než všude jinde měla klášterská vrchnost svatoanežská s všelijakou divnou čeládkou, kterou tato čtvrť od nejstarších dob až do nedávna byla zle proslulá. Vrchnost za to nemohla, a bylo jí to jistě trapné, že se nejbezbožnější čeládka slézala právě „na Františku". Příčiny toho byly dvě: Jednak se darebáci mužského i ženského pohlaví utíkali na mírnější právo duchovní před tvrdou rukou staroměstského úřadu, jednak vltavské pobřeží svými haldami dříví, hromadami písku a spletí uzounkých uliček poskytovalo takové sebrance hojně vítaných úkrytů. Zákazů, hrozeb a trestů od duchovní vrchnosti bylo dost. Stůjtež zde některé ze svatoanežského manuálu:

L. P. 1660 dne 10. Decembris oznámeno obci, aby žádný z sousedův lidí podezřelých pod pokutou desíti kop míšenských u sebe nechoval a v domích svých nezdržoval, obzvláštně pak pohlaví ženské, kteréž by nepříkladný život vedlo, a to pro uvarování předně hněvu Božího a potom pro lidskou pomluvu. Jestliže by kdo v tom shledán byl, z gruntů klášterských vypověděn býti má. — Konšelé pak za pořádek zodpovědní dostali při tom od velebného konventu pořádný nos v těchto slovech: Kteréžto zlé věci ačkoli vědomy jsou, však od ouřadu konšelského se nepřetrhují, nýbrž přehlížením téměř k takovým neřádům a ohavnostem se povoluje, tudy pak to zlo čím dáleji tím víceji svůj zrost bere a se rozmáhá. Pro kteroužto příčinu nejenom před vrchností duchovní a světskou, poněvadž až k Jich Excelencím královským pánům místodržícím donešena jest, těžkého odpovídání, ale tím víceji hrozné pokuty Boží obávati se jest. — Kterak si mělo chudák duchovní právo svými slabými prostředky pomoci od nešvaru, se kterým ani moderní policie nemohla být hotova,

A na konec o tom, kdo tento manuál psal. Byl to radní písař práva postranního svatoanežského, pan Samuel František Straka, jehož sousedé jmenovali prostě pan Samohejl. Při svém jmenování za písaře zapsal si tento důležitý fakt svého života do úřední knihy takto: L. P. 1662, dne 2. Martii, bylo sedíno na právě a řízeno: Po vykonané přísaze dosazen jsem já nížepodepsaný od velebných pánů páterů Antonína Cimburka, toho času provinciála, a Sebastiana Unruh, kvardiána kláštera

svatého Jakuba Velikého v Starém městě Pražském, a též pana primátora a pánův konšelův práva svaté Anýžky za písaře radního. Pán Bůh všemohoucí rač popřát dobré zdraví a prospěch, nad činy pak a prací mou aby Pán Bůh veleben byl a ouřad své zalíbení měl. Samuel František Straka, písař radní.

Právo svatoanežské trvalo do r. 1782, kdy po zrušení klášterů Josefem II. pominula také všecka tato duchovní a klášterní práva. — *m*—

Sedmisté výročí příchodu klarisek do Čech.

Svaz kat. ženských spolků českých uspořádal dne 7. listop. oslavu sedmistého výročí uvedení klarisek na František bl. Anežkou Přemyslovnou. O významu tohoto činu promluvil v slavnostně vyzdobeném sále u Voršilek veledůstojný pan Dr. P. J. Urban svým skvělým způsobem, slovem ukládajícím posluchači opravdovost a odkrývajícím hloubky duchovna. Přednáška přispěla k pochopení významu Anežčina.

Rovněž oslavil vzácné agnesianské výročí dne 11. listopadu t. r. jediný klášter klarisek v Čechách, v Litoměřicích. Je to klášter německý, ale žije v něm několik řeholnic Češek. Popud k oslavám dal J. M. P. Vlasák, velmistr křižovníků pražských. V tu neděli byla v klášterním chrámu klausurovaných klarisek slavná mše sv., po níž kázal pražský křižovník P. Dr. Vojtěch Sádlo o sv. Františku a sv. Kláře, odpoledne pak o sv. Kláře a blahoslavené Anežce. Po celý den byl v chrámě výstav Nejsv. Svátosti. Oslav zúčastnili se katolíci litoměřičtí velmi horlivě. Zvláštní dík vyslovila dopisem J. M. panu velmistrovi představená kláštera za krásnou promluvu Dra Sádla v hovorně k řeholnicím zamřežovaným v klause. Byla to promluva česká, která k slzám dojala sestry-Češky, které po letech svého uzavření slyšely kázání české a k tomu o naší České Anežce. Obraz světice naší zůstane již trvale v chrámu litoměřickém. *B. D.*

Řeholnice u blah. Anežky.

V našem postupu životopisném, jak jej vedeme v této rubrice: Děti u bl. Anežky, pak Dívky u bl. Anežky, dospíváme k líčení života Blahoslavenčina, kdy už dospěla ve zralou ženu — řeholnici. Od tohoto ročníku budou v našem časopise u nohou Anežčiných sedávati naše řeholnice a s nimi všichni, kdo milují, ctí a obdivují život řeholní.

Rok letošní je podle některých letopisců rokem zavedení klarisek do Čech. Ale nejnovější kniha Dra P. J. K. Vyskočila „Blah. Anežka Česká“ praví o tom: „Roku 1234 se mluví o klášteře již jako o postaveném, kamž se sama Anežka téhož roku uchyluje. A rok již před tím vstupuje v Praze okolo sv. Martina sedm šlechtičen do nového řádu sv. Kláry, jenž jest téhož roku do Prahy uveden již jako větší komunita.“*)

Podle Vyskočila tedy přivedeny klarisky do Čech již r. 1233 a letošní jubilejní oslavy tedy dály se opožděně, což ovšem neubírá jim na ušlechtilosti. Vděčnost je vždy krásná.

Ale je-li tomu tak, pak rok 1934 je jubilejním rokem vstupu Anežčina do kláštera, a to v den Zvěstování P. Marie 25. března a letošní vánoce jsou jubileem prvních vánoc Anežčiných v klášteře.

Vánoce u klarisek, jako vůbec v řádech františkánských, byly stěžejním bodem liturgického roku se zvláštním vztahem k duchu řádovému. Vtělení Syna Božího v chudé Dítko betlemské do nejchudšího prostředí

za nejnepříznivějších okolností, to jsou skutečnosti, na nichž zaněcovala se láska sv. Františka k paní Chudobě; nikdy nedojímá chudoba Syna Božího srdce lidská tolik, jako právě při Jeho narození. Slavnost jesliček v lese v noci vánoční sv. Františkem zavedená, stala se drahou celému křesťanskému světu a byla také našemu národu milá. Milou mu ji učinila dojista v prvé řadě blahoslavená Anežka. V ní viděl národ nejdokonalejší následování Páně, vždyť i ona, dítě královské, volila chudobu po vzoru nejvyššího Krále. Jesličky jsou pravým naším národním obyčejem vánočním; stromek vánoční se v Čechách počal ujímat až v 19. století, a to je zvyk přenesený sem ze zemí protestantských, hlavně z Německa. Konečně i ten je nám milý, ale jesličky jsou, možno říci „češtější" Právě v Čechách povstalo tolik obrázků, znázorňujících jesličky sv. Františka v lese poblíž Assisi. Nikde jinde jako v Čechách nenajdete tolik krásných „betlemů". To se v našem lidu tolik vkořenila láska k chudému Jezulátku, k Anežčině Lásce životní.

Ty jesličky, ty betlemy, by se měly vrátit do českých domácností. Každá by si mohla poříditi svůj osobitý, na němž by otci pomáhala celá rodina, podle svých dovedností a umění. A mohl by být rok od roku obohacován. Adventní večery k tomu vybízejí.

Ale co s tím mají společného řeholnice? Ó mnoho!

Jistě se rády zamyslí v Anežčiny první vánoce v klášteře. Konečně je chuda jako nebeské Dítě. Všechno opustila, aby se Mu podobala. A teď — jaký v duši mír! A jaký sladký plamen tam, v srdci, které chce v nejchudších bratrech bližních milovati Krista chudého! Proto s výšin královského hradu odešla sem mezi svou chudinu. To je nyní její rodina, to je její příbuzenstvo.

Naše řeholnice! Od doby slavných slibů je paní Chudoba jejich vlastní sestrou až do smrti. A jejich chudobou jsou obohacováni všichni, kdo jsou svěřeni péči sester: děti ve školách, a to nejen normální a zdravé, ale i neplnomyslné, slepé, hluchoněmé, zaostalé, slabomyslné; dále chudí, staří a nemocní.

Chudoba řeholníků a řeholnic proměňuje se v požehnání pro jejich svěřence, a to v ohledu hmotném i duchovním. Kéž jim Dítko nebeské dá sílu ke snášení chudoby, kéž je odpoutává vždy dokonaleji ode všeho pozemského, jako blahosl. Anežku! Kéž nám české řeholnice svou chudobou obohatí naše české děti a to pomocí svého vedení i příkladu, aby z českých škol vycházely nám děti křesťanského charakteru, bohaté duchem i srdcem. Jen děti skromné a nenáročné, děti vychované v duchu dobrovolné chudoby to budou, které budou míti náruč plnou darů hmotných i duchovních pro trpící lidstvo, pro svůj národ, až dorostou. Jen ty děti budou požehnáním vlasti, jejichž srdce je jesličkami chudému, žehnajícímu Jezulátku.

A toto požehnání se vrátí k těm, které je zasívaly, k našim řeholnicím. *B. D.*

*) Dra J. K. Vyskočila „Blahosl. Anežka Česká", str. 160.

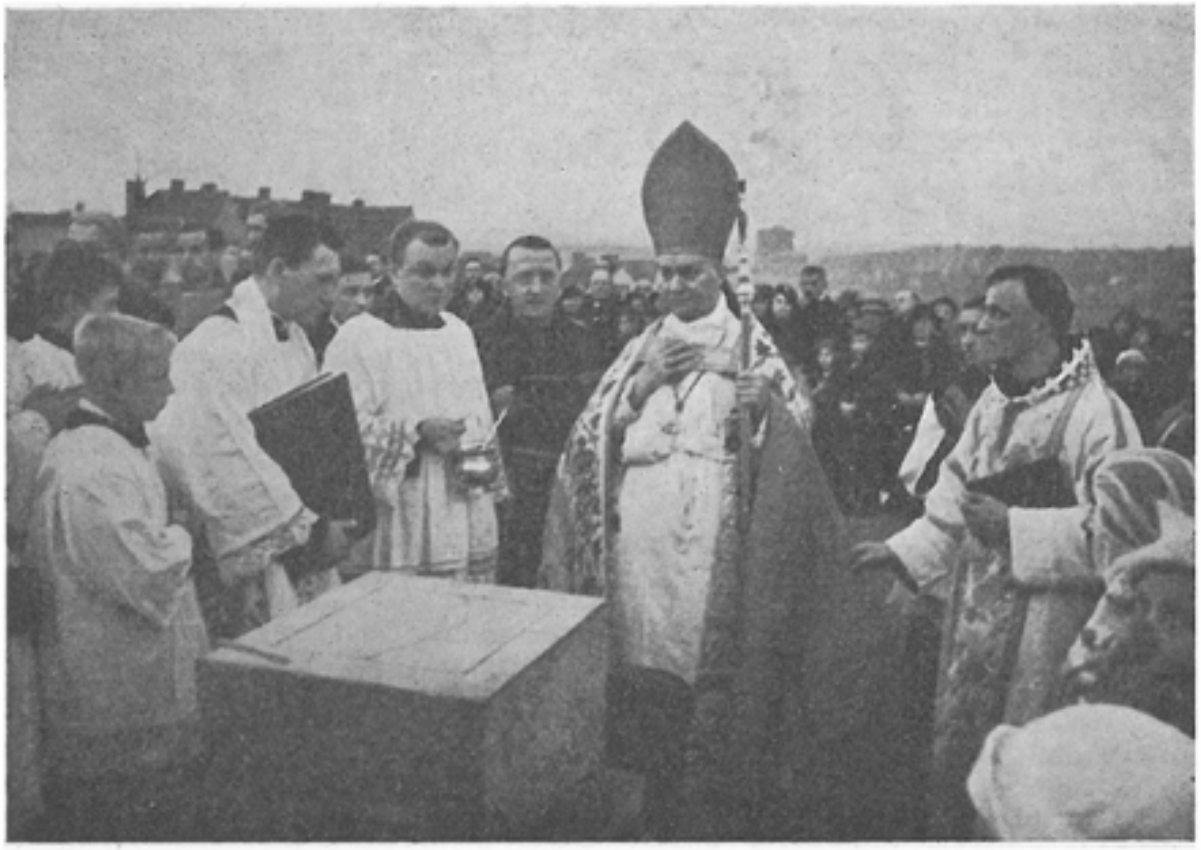

Svěcení základního kamene k chrámu blah. Anežky České ve Spořilově.

Svěcení základního kamene k chrámu blah. Anežky Č. ve Spořilově.

Vývoj farnosti spořilovské na pražské periferii je velmi pohnutý. Z býv. kantiny utvořila si hrstka katolíků nové osady kapli, posvěcenou ke cti sv. Kláry. „Dílo blah. Anežky" s min. m. sl. posl. Dr. Noskem vzalo si za úkol, zbudovati tu časem kostel. V kapli počal apoštolovati P. Dr. J. Urban O. F. M. Počal jako misionář u pohanů. Položil základ dobrý a kaple se plnila, ba nestačovala. Odbor spořilovský proměnil se ve spolek bl. Anežky pro postavení kat. chrámu Páně na Spořilově. Osada dostala kněze Slovince dp. Stano Kregara, horlivce. Scházely se dary. Po zvláštních pobožnostech za vzbuzení dobrodinců ve dvou měsících celá akce nabyla takového rozmachu, že spořilovští počali pomýšleti na stavbu chrámu. Získán vhodný projekt akad. arch. Režného k návrhu vdp. Dr. kanovníka Kulače a J. Ex. pan arcibiskup Dr. Kašpar pověřil místopředs. arcidiec. Kat. Akce Monsign. Stanovského a p. gen. řed. inž. Šimka prostudováním plánu. Po schválení místa byl 28. října t. r. posvěcen základní kámen k chrámu bl. Anežky Č. J. Ex. nejdůst. panem arcibiskupem Drem Kašparem za četné asistence kleru, za přítomnosti J. M. pana velmistra Vlasáka, gener. křižovníků, vdp. kan. Kulače a j. Kázání a vysvětlování obřadů měl vdp. Dr. J. E. Urban, kvardian františkánů. Jeho výzva, aby i v duši položili katolíci spořilovští základ chrámu Ducha sv., učinil a hluboký dojem na věřící.

Tak budeme míti v Čechách první chrám blahoslav. Anežky Přemyslovny k radosti všech upřímných jejích ctitelů. *B. D.*

Hvězdná dráha.

PODĚKOVÁNÍ.

Díky vzdávám blah. Anežce České za uzdravení z těžké nemoci. Zasílám Kč 10·— na kanonisační fond. Čtenářka „Deště růží" z Mor. Ostravy-Přívozu.

S veškerou úctou M. Krejčířová.

Knihovna.

Čilé vydavatelstvo našich Školských sester má pro mládež milou novinku: **Kristus a mládež.** Napsal dr. Tihamér Tóth. Kniha vede čtenáře takřka za ruku celým evangeliem a učí žíti mládež právě životem evangelickým, jakoby v přítomnosti Páně a jeho slovy. Obrací se hlavně k jinochům, radí jim, vede je způsobem srdečným a vroucím k duchovnímu životu a v tom je nesporná její vychovatelská cena. Rodiče sáhnou po ní jako po vhodném vánočním dárku hlavně pro syny a dcery středoškoláky, ale s užitkem přečte ji každý. Úprava je velmi vkusná, tisk pěkný. Je to radostná kniha. Cena Kč 8·—.

Před vánocemi upozorňujeme znovu na knihy péčí ctih. Školských sester O. S. F., Vinohrady, Korunní 4, vydané. Tak mnohá z nich je jako stvořena pod vánoční stromek dětí i dospělých. Pro dívenky je tu rozmilá **Lisbetka,** pro matky a děti **„Sepjaté ručky v sepjatých rukou",** kniha zvláště krásná obsahem, ilustracemi jakož i úpravou. V době předvánoční mělo by se v křesť. rodinách rozjímati o **svatém Dětství** podle knihy Soukupovy a také uctívati **Pražské Jezulátko,** jehož ctitelem ukázal se nedávno jeden z největších soudobých filosofů německých P. Erich Przywara — jistě k zahanbení mnohých českých rodin, které o něm, Maličkém Králi Prahy, ničeho nevědí. Ostatně kteroukoliv knihu z našeho seznamu na obálce Deště růží volíte, vždy volíte správně, všechny jsou vybraně cenné obsahem a úpravou krásné. Koupí pak zajistíte vánoční dárek nejen sobě, ale i sirotkům!

* *

Naší redakci byla poslána k recensi řada knih a doporučujeme je rádi v pochopení snah vydavatelstva. — Navzájem prosíme také o doporučení naší edice. — Jsou to:

Modleme se. Modlitby a písně pro školní mládež. Vyd. Opatství Emauzské v Praze. Váz. Kč 6·—. Velmi praktická a milá modl. knížka s mnoha obrázky, cenou všem přístupná.

Křest svatý dítek i dospělých podle římského rituálu. Vyd. Opatství Emauzské. Prohlubujme znalost liturgie, obřadů, važme si zvl. křtu sv., brány života věčného.

Čisté manželství. — Junkova lidová knihovna v Týně n. Vltavou. Obsahuje předmluvu, encykliku Casti conubii a mši sv. za snoubence. Průvodce snoubenců! Doporučuje se samo.

Kdo se chce poučit, povzbudit, povznésti k výšinám, ať čte *životopis sv. Gerarda Majelly,* laického apoštola. Napsal P. S. Špůrek C. SS. R. Kolej redemptoristů Obořiště, p. Dobříš.

Nevšedně cenná je kniha *Martina z Kochemu „Výklad mše sv."*. Doporučena bohoslov. autoritami. Měla by býti zařazena do užší, nepostradatelné bohosl. knihovny.

Upozornění: Do tohoto čísla jsou vloženy složenky pro předplatitele. Kdo má již předplaceno, nebude se proto hněvati, a nechá složenku nepovšimnutou. Technika administrační nepřipouští roztřiďování předplacených a ostatních, zdržovalo by to práci. Chceme vyjíti včas.

Hovorna.

Počínáme s pomocí Boží sedmý ročník Deště růží. Činíme tak, možno-li, ještě s větším nadšením a s většími nadějemi. Chystaný celostátní sjezd katolíků československých v r. 1935 může zajisté věc bl. Anežky posunouti k cíli. Radostná je také skutečnost, že čeští intelektuálové projevují živý zájem o toužené svatořečení Anežky Přemyslovny a řada jich slíbila spolupracovati s námi. V tomto ročníku Deště růží tedy, doufejme, objeví se řada milých a známých jmen, hlasy, které se jednou spojí v tak mohutný chór, že nebude moci býti přeslechnut. Chvála Bohu za tento radostný příslib!

Doby jsou zlé a přece jen ideální snažení činí je snesitelnějšími. Doveďme si vyzlatiti nejšedivější, nejponurejší všední den jasem ideálního úsilí! Doveďme ve starostech o chléb náš vezdejší mysliti na věci Boží — a náš kříž bude méně tíživý. Hleďme probouzeti úctu k blah. Anežce rozšiřováním Deště růží, získávati nové a nové předplatitele! Těm věrným — a naši čtenáři jsou vzácně věrní — žehnejte obě naše světice, ta milá, již světová sv. Terezie Ježíškova — a ta naše miloučká, zatím jen naše, ale v budoucnu též celé Církvi známá svatá Anežka Česká!

Zbožné a zdravé dívky,

které by si přály a mají touhu státi se řeholními sestrami a zasvětiti svůj život **službě Boží v klášteře,** dopište si o informace na připojenou adresu.

Kongregace tato má všecky druhy škol, počínaje mateřskou, pensionáty i kursy odborné, věnuje se výchově dětí v sirotčincích, v ústavech slepých, slabomyslných a ujímá se i jiných charitativních činností. Působí také v misijních školách a ústavech v Americe, pro něž zde též členky připravuje. Kongregace potřebuje také dívky, které by se věnovaly pracím obvyklým v každé domácnosti, jako šití, vaření, praní, úklidu, pracím v zahradě atd.

Školské sestry O. S. F.
Praha-Břevnov, Boleslavova 139.

V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH vedou Školské sestry O. S. F. lázeňský dům

„TERESIANUM“

Dům stojí v klidné poloze ve středu města, v blízkosti léčivých pramenů a lázeňských budov. Z domu je nádherný pohled na světoznámé město a jeho krásné okolí. Zdviž k použití. — V domě je zřízena

DOMÁCÍ KAPLE

Dům se hodí k ubytování hostí z kruhů katolických, zvláště vsd. kleru.

Adresa: „Teresianum“ Jägrova 74.

ŠKOLSKÉ SESTRY O. S. F.

PRAHA XII, KRÁL. VINOHRADY, KORUNNÍ TŘÍDA ČÍSLO 4,

vydaly:

	Kč
Dějiny duše svaté Terezie Ježíškovy, francouzské karmelitky. Překlad nejnovějšího vydání v bohaté úpravě s ilustracemi	26·—
Sv. Terezička v pensionátě sester Benediktinek. Ilustrováno . . .	7·—
Neúhledné ctnosti. Cesta sv. Terezie z Lisieux. Sepsal P. Roberti	10·—
Následujte mne! Napsal P. Matouš Crawley-Boewey SS. C. C. . .	3·—
Poslední slova sv. Terezičky. Krátká naučení z rozmluv před smrtí	10·—
Svaté dětství. P. Em. Soukup O. P.	5·—
Čtyři sestry sv. Terezie Ježíškovy. Ilustrováno. S poštovným	6·—
„Dešť růží“, časopis věnovaný úctě sv. Terezie Ježíškovy a blah. Anežky České, bohatě vypravený. Vychází čtvrtletně; předplatné ročně	15·—
Mešní modlitby ke cti sv. Terezie z Lisieux, církevně schválené, s novénou k této světici a j.	2·—
Devítidenní pobožnost k sv. Terezii Ježíškově .	—·20
Litanie k sv. Terezii Ježíškově	—·20
Serie 12 uměleckých pohlednic sv. Terezie Ježíškovy	10·—
Obrázky, medailky, špendlíky a obrazy sv. Terezie Ježíškovy v různé velikosti.	
Pohlednice Božského Srdce Páně se sv. Marketou. 2 druhy po	—·40
Život sv. Gabriela Possenti, studenta z řádu passionistů, se 7 ilustracemi	8·—
Devítidenní pobožnost k sv. Gabrielovi Possenti se stručným jeho životopisem	1·20
Obrázky sv. Gabriela Possenti	—·40
Život služebnice Boží Gemmy Galgani, dílo uchvacující mystikou, s 10 ilustracemi	16·—
Svatá hodina Gemmy Galgani. Dojemná pobožnost k utrpení Páně	2·—
Průvodce (Vademecum) duší Bohu zasvěcených. Výňatky z rozmluv Spasitelových se ctih. Benignou Konsolatou a případné modlitby	6·—
S. M. Marta Chambonová, salesiánka	12·—
Pobožnost k sv. ranám Páně, hojnými odpustky obdařená	—·40
Pobožnost k Matce Boží Bolestné	5·—
Život sv. Jana Křtitele Vianeye, faráře arského	15·—
Děti u blah. Anežky. S 8 ilustracemi, vhodný dárek dítkám	5·—
Novéna k blahoslavené Anežce České	3·—
Litanie k blah. Anežce .	—·30
Píseň k blah. Anežce	—·10
Obraz blah. Anežky. Hlubotisk (34 × 50 cm)	10·—
Umělecké fotografie Seitzova obrazu blah. Anežky	1·—
Lisbetka. Rozkošná povídka angl. katol. spis. Mary T. Waggamanové. Hodí se zvláště pro dítky, připravující se k prvnímu sv. přijímání	10·—
Ježíškovo sluníčko. Pro dítky, jež jdou po prvé k sv. přijímání	5·—
Sepjaté ručky v sepjatých rukou. Katechismus nábož. výchovy dítěte do 6 let. Ilustrováno bohatě. Vázáno	20·—
Malá Ema od Nejsvětější svátosti. Životopis dítěte, vhodný dárek dítkám .	2·—
Uměl. pohlednice Ukřižovaného v Limpias	—·60
Život sv. Judy Tadeáše, velikého pomocníka v těžkých záležitostech	1·—
Obrázky sv. Judy Tadeáše	—·20
Milostné Pražské Jezulátko, dílko dlouho u nás postrádané, s ilustracemi	5·—
Vkusné nálepky milostného Pražského Jezulátka. Barevné 100 kusů	2·—
Kristus a mládež. Právě vyšlo	8·—
Božské Srdce Páně. Umělecký obraz českého mistra prof. Em. Dítěte (60 × 40) .	30·—
Důvěrná novéna k Nejsv. Srdci Páně	—·20
Modlitba k Panně Marii, dobré Matce	—·10
Odpustková modlitba za duše v očistci	—·10
Serie 12 uměleckých pohlednic ze života sv. Františka Serafínského a j. .	5·—
Krátká křížová cesta	—·30
Pobožnost pro mládež k Pánu Ježíši v době svatopostní . .	—·50
Pobožnost na první pátky pro děti. Vychází každý měsíc	—·20
Modlitba za katolické školy .	—·20
Vzpomínky Marie Filippettové	—·20
Růženec za katolické misie ke cti sv. Terezie J.	—·40
Růženec k uctění slz Panny Marie	—·40

DEŠŤ RŮŽÍ

ROČNÍK VII. 1935 ČÍSLO 2.

Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze čís. 80533-VII/1929. (Praha 35.)

DEŠŤ RŮŽÍ

ČASOPIS VĚNOVANÝ ÚCTĚ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY
A BL. ANEŽKY ČESKÉ

Vychází čtvrtletně. S povolením nejd. arcib. Ordinariátu v Praze.
Za redakci odpovídá vdp. arcib. sekretář Jos. Vladyka.
Redaktorka: Běla P. Dlouhá, Praha IV, Úvoz 155.
Administrace: Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní 4.
Předplatné: ročně 15 Kč, jednotlivá čísla po 4 Kč.
Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

OBSAH:

I. ČÁST

1. Kněžská duše sv. Terezie Ježíškovy. B. D.
2. V sakristii. P. E. Soukup. O. P.
3. Črta z dětství sv. Terezie z Avilly. Podle franc. B. D.
4. Ctihodná Matka M. Elekta od Ježíše. B. D.
5. Pro basiliku v Lisieux. P. V. Vošahlík CssR.
6. Rada sv. Terezie J. XY.
7. Dívky u sv. Terezičky. B. D.
8. Dešť růží, poděkování.

II. ČÁST

1. Bl. Anežka Č. a ostatky světců. B. D.
2. Legenda o bl. Anežce v českém baroku. Doc. Dr. Zdeněk Kalista.
3. Naši světci v Kolumbii. Dr. A. Klecandová.
4. Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry. Kritický rozbor. Dr. A. Birnbaumová.
5. Poutnice na zemi. Přel. B. D.
6. Svatá Klára. B. D.
7. Hvězdná dráha.

Kanonisační fond.

Kč 229·90 úroky za II. půlletí 1934; Kč 100·— Voštová Karla, Slaný; Stoupová Marie, Litoměřice; Kodýtková Rosalie, Benátky; Vytlačilová Anna, Benátky; Kč 50·— Fejfarová Marie, Stará Paka; Kč 40·— Nekvasilová Anna, Tismice; Kč 35·— Msgre Oplt Václav, Libochovice; Kč 10·— Beránková Anastázie, Bavorov. Dušek Jan, Batolov; Hrubá Veronika, Čes. Budějovice; Koula Václav, Arnoštovice; Nejmenovaná, Slatiňany; Římská Anastázie, Jaroměřice; Šolcová Olga, Hronov; Váňa Jan, Přerov; Kč 5·— Ulík J., farář, Libštát; Nejmenovaná, Litomyšl. Celkem bylo dáno na kanonisační fond Kč **13.503·—.**

Pro kostel na Františku: Dp. Karel Jeřábek, katecheta v Líšni u Brna, daroval paténu a schránku na sv. oleje (k zaopatřování) z vděčnosti za ulehčení v těžké nemoci maminčině; pí. ředitelka M. Sládková krajku k antipendiu; pí. J. Blažková nár. výšivku.

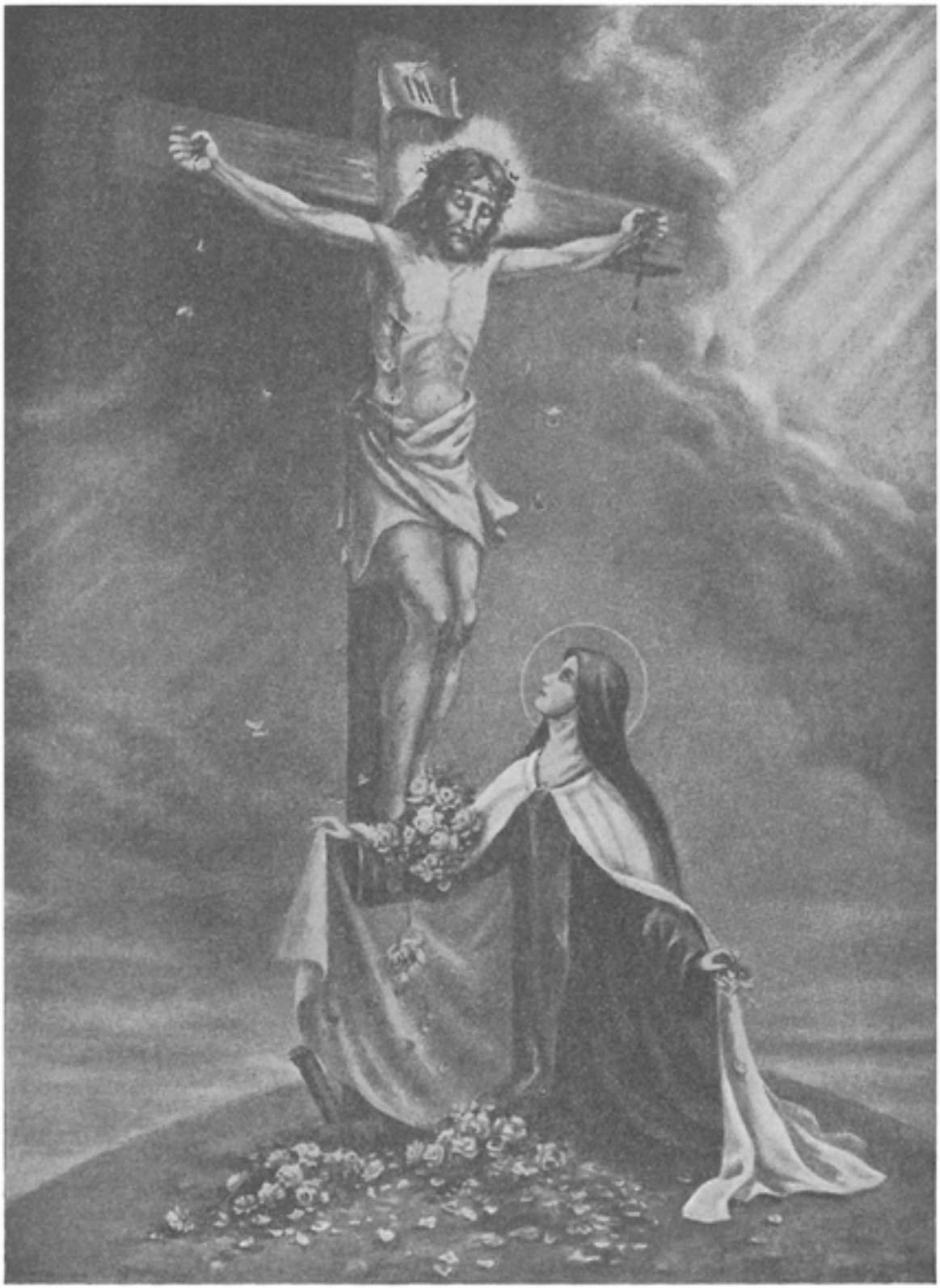

Sv. Terezie Ježíškova pod křížem.

Kněžská duše sv. Terezie Ježíškovy.

Každičkou kněžskou duši
obraz tvůj, dítě z karmelu,
hluboce, tajemně vzruší.

Za kněze žertvou býti
v posvátném skrytu karmelu
hvězdou ti do snů svítí.

Bůh ti dal kněžskou duši.
Kde jinde, než-li v karmelu
nést kněžský kříž, jenž kruší?

Lhostejna k duší spáse
nebudeš nikdy v karmelu –
proto v něj zavíráš se.

Nemůžeš proměňovat,
budeš však v chrámu karmelu
Boha v svém srdci chovat.

Nemůžeš kalich třímat,
tvoje však obět v karmelu
do duší bude hřímat.

Po kněžství srdce nyje;
k oltáři nesmíš, však v karmelu
smíš přec do sakristie.

Božskému plenky Děcku
uchystáš něžně v karmelu,
posvětíš sebe všecku.

V kalich se zlatý ráda
proměníš v ohni karmelu,
Hostie kam vždy padá.

Misionáře sílí
mdloba tvé chůze v karmelu,
dojít jim pomůžeš k cíli.

Dívenko s kněžskou duší,
kněžkou jsi lásky v karmelu.
Kněžská ti srdce vstříc buší!

B. D.

V sakristii.

Když se jednou tázali svaté Terezie Ježíškovy, co by si vyvolila, kdyby měla volbu, řekla úsečně: „Nic bych nevolila!“ Proto by mohlo poněkud překvapiti, když ji na konci života slyšíme tak mluviti: „Kdybych ještě déle žila, nejvíce by se mi líbila povinnost ošetřovatelky nemocných sester. Tak bych vyplnila s něžnou láskou, co řekl Pán: ‚Nemocný jsem byl a navštívili jste mne.‘ Zvonek z nemocnice byl by pro mne rajskou melodií . považovala bych se za nepatrnou otrokyni, které má každý právo poroučeti. Kdybyste věděli, jak andělé pozorují náš duchovní boj! . Svými malými úkony lásky obracíme na dálku duše, pomáháme misionářům, připravujeme skutečně duchovní i hmotný příbytek Ježíši-Hostii.“ To jsou zajímavá slova, protože se v nich odráží život sestry Terezie Ježíškovy v její sakristánské službě. To byla její nejdelší povinnost v klášterním životě, protože ji zastávala určitým způsobem od svého noviciátu až do smrti. V jakém duchu ji zastávala, prozrazuje uvedené slovo o ošetřovatelce. Ale je velmi vděčné, sebrati vše, co víme o této její službě, protože se ukáže ve svaté Terezii Ježíškově krásný vzor pro všechny, kteří mají rádi liturgii.

Hned v noviciátě bylo sestře Terezii svěřeno zdobení sošky Jezulátka na klášterní chodbě. Začátkem roku 1891 byla dána sestře sakristánce za pomocnici, aby s ní udržovala v čistotě a pořádku všechny bohoslužebné potřeby. Poznaly totiž sestry nejen její jemný vkus, smysl pro pořádek a čistotu, nýbrž i její pochopení pro symboliku všeho, čeho se užívá při bohoslužbě; neboť to pochopení se překvapujícím způsobem projevovalo na maličkostech již při zdobení sošky Jezulátka. Dokud mohla, zastávala pak povinnost hlavní sakristánky. A tak srostla s touto povinností, že i na smrtelném lůžku, zase dokud jen mohla, ještě svým dovedným malířským štětcem pracovala pro sakristii.

Tato zevnější láska však nebyla láska k čisté práci, nýbrž vycházela z hluboké lásky vnitřní a jí byla cele provanuta. O tomto duchu nemáme sice mnoho zaznamenáno, pokud se týká její sakristánské povinnosti, ale můžeme si sestaviti úplný obraz i z toho, co řekla sama a co řekly sestry o ní.

Na konci života řekla: „Myslím, že jsem nikdy neztratila ani tři souvislé minuty, že bych v nich nebyla myslila na Ježíše.“ Tři minuty, ani jednu minutu jistě neztratila bez myšlenky na Ježíše, když konala svou práci kolem sakristie, protože tam nebylo nic, co by myšlenky rozptylovalo, všechno soustřeďovalo myšlenky na Ježíše.

Jakým způsobem soustřeďovala své myšlenky na Ježíše? Pověděla to ve svém výroku o službě ošetřovatelky: „Připravovati duchovní i hmotný příbytek Ježíši-Hostii.“ Jakým způsobem připravovala tento příbytek, praví její jediné slovo v „Dějinách duše“, kterým se dotkla povinnosti sakristánky: „Měla jsem dovolení dotýkati se svatých ná-

Sv. Terezie Ježíškova sakristánkou.

dob, připravovati ty malé plenky, určené pro Ježíše. Cítila jsem, že musím býti velmi horlivá a často jsem si opakovala slovo, řečené jednomu svatému jáhnovi: ‚Buďte svatí, kdo se dotýkáte nádob Božích'." Způsob této snahy po horlivosti, který konala při sakristánských pracích, jest zjeven v jejím projevu neočekávané radosti, když jí k lůžku přinesli ze sakristie kalich, s nímž právě primiciant sloužil svou první mši svatou. Zadívala se dlouze do dna kalicha, usmívala se blaženě, hledíc na svou tvář, odrážející se ve zlatém lesku kalicha, a konečně řekla: „Můj obraz se zrcadlí na dně kalicha, v němž proudila krev Ježíšova a tolikrát ještě v něm bude. Děkuji vám, že jste mi zase připravily tu radost, které jsem si jako sakristánka tolik vážila." Sestry pak hlásily, že to dělala jako sakristánka vždycky, když připravovala kalich ke mši svaté nebo když dávala hostie do ciboria. Připravovala příbytek Ježíši a chtěla v dětskosti své duše, aby tam Ježíš nalezl její podobu. Ovšem se pak snažila ze všech sil, aby tak ta její podoba mohla obstáti před zrakem lásky Spasitelovy.

Tak se zhlížela i v pateně kalicha; když pak jednou při tom nahlížení do pateny zjistila maličký úlomek proměněné hostie, který tam nedopatřením kněz nechal, svolala několik sester, o nichž věděla, že jim tím udělá radost, a chvíli klečely všechny v tichém a radostném klanění před patenou a pak teprve zavolala kněze, aby vykonal, co je pro takový případ předepsáno.

Nejvíce však poví básnička, kterou nadepsala „Mé touhy blízko svatostánku". Ve slokách té básně je dokonale sakristánka Terezie Ježíškova. A ty její touhy vlastně nejsou touhy, nýbrž pocity závisti, plynoucí ovšem z toužící lásky, z lásky toužící po příbytku s Ježíšem.

„Závidím ti, klíčku svatostánku, že otvíráš příbytek Ježíšův; ale moje víra jej také otevře. Závidím ti, lampo na svatém místě, chtěla bych hořeti jako ty před oltářem, na němž jest Ježíš; ale také mám v srdci plamen, kterým mohu Ježíši získati mnoho duší. Závidím ti, svatý kameni oltářní, žes jako požehnaná jeskyně, ve které Ježíš přišel na svět; přijď ke mně, Ježíši, ať nejsem jako studená skála. Ještě více

závidím tobě, korporale, obklopené anděly, že na tobě, jako na plenkách jest Pán; proměň mé srdce, Panno Maria, v čisté a krásné korporale, by na něm byla svatá Hostie, kde se ukrývá sladký Beránek. Závidím ti, svatá pateno, že na tobě tiše spočívá Ježíš. Ach, kéž se ke mně sníží Ježíš, abych byla živou monstrancí! Kalichem bych chtěla být, v němž se koříme Boží krvi; pro mne proudí jeho krev, kéž ji při svaté oběti umím sbírati. Zlatitým hroznem bych chtěla být (když viděla ozdoby oltářního prádla a náčiní), aby byl vylisován pro tebe; nechci jiné radosti, nežli tobě se každého dne obětovati. A jsem vyvolena, býti mezi zrnky, která pro Ježíše ztrácejí svůj život; můj Miláčku, pojď žíti ve mně!"

Je to krásné! Pro všechny, kdo jsou v sakristii. A což nejsme vlastně v sakristii všichni, kteří umíme volati s apoštolem Janem: „Přijď, Pane Ježíši!"? Ve veliké sakristii, těsně u chrámu, připravujíce se jíti před oltář a až do oltáře? Což celé liturgické hnutí má jiný hlubší smysl nežli ten, učiniti z každé poctivě věřící duše takovou duši sakristánskou, která pro sebe i pro své bratry připravuje vše, čeho je třeba, aby Spasitel byl u nás a my u něho, aby zůstával v nás a my v něm a oni všichni v něm, jako jedna krásná, svatá věrná obec jednotná?

P. Em. Soukup, O. P.

Črta z dětství sv. Terezie z Avilly.

Terezii bylo sedm let, když podnikla první svou výpravu za Bohem.

V té době často s bratrem svým Rodriguem dlívala v hloubi zahrady. Rodriguovi bylo jedenáct let, věk to, kdy chlapci snívají o bitvách, hrdinstvích, siláctví, o šavlích a dělech, o medailích a vítězstvích. Ale tyto dvě děti, zasněné kdesi v úkrytu kvetoucích oranžovníků, měly už duchovnější vidiny. Čítávaly polohlasně životopisy světců. Líčení posvátných křižáckých výprav je uváděla v nadšení. Srdce se jim chvěla hrdinskou vírou předků, kteří jako křižáci s křížem v ruce šli dobývat Božího hrobu a sobě nebe.

A tak se stalo, že jednou časně z rána obě děti odešly tajně z domova. Modlíce se, soustředěné držely se za ruce a šly. Rozhodly se jíti do Afriky . . . V naději na mučednictví jásaly radostí.

Nedošly daleko. U městské brány byly překvapeny příbuzným, který je ihned zastavil a vyslýchal, kam tak časně jdou. Ukázal se zcela necitelný k jejich zbožným záměrům. Vzal děti za ruce a odvedl

je zdráhající se domů k rodičům.

Byly silně pokárány. Rodriguez v pláči se vymlouvá: „To moje sestra to chtěla!“ Terezie tuto obžalobu přijímá a lichotivě vykládá:

„Ano, chtěli jsme viděti Boha. Nuže, abychom Ho spatřili tam nahoře, je třeba napřed umřít!“

Vznešená slova sedmiletého dítěte! Výstižná věta, která jedním tahem živě kreslí Terezii od Ježíše, pannu velikomyslnou, v její žhavé horlivosti!

Zemříti, aby uzřela svého Boha v zaslíbeném příbytku! Ó, touho světců, stokrát denně tryskající z jejich srdcí!

Bůh ve své otcovské lásce dobře rozuměl této touze. Aby svým dítkám zmírnil hořkou délku čekání, sestupuje se svého nebe a volí svůj příbytek mezi nimi.

Jeho chrám je nebe, kde všude a v každou hodinu otvírá se svatostánek všem srdcím milujícím.

Nechoďme netečně kol pozemského nebe!

Ctihodná Matka Marie Elekta od Ježíše.

Tělo ctihodné Matky Marie Elekty je tedy zachováno neporušené; ba, na tomto mrtvém těle nejednou pozorovány byly zjevy jako na těle živém.

Jednou jedna ze sester klečela před ctihodnou Matkou a pojednou vidí její oči dosud zavřené jak jsou otevřeny a hledí živě, s výrazem něhy a majestátu zároveň. Sestra se obávala, že je obětí nějakého přeludu, zaviněného snad osvětlením. Otevřela okno, změnila posici lenošky s mrtvým tělem, velebná Matka hleděla stále očima široce otevřenýma a se stejným výrazem. Když přišla po druhé k velebné Matce, našla ji v té posici, jak ji opustila, ale oči byly zavřeny.

Tento úkaz na očích Matky Elekty byl vícekrát pozorován nejen sestrami, ale i lidmi světskými, kteří přísežně potvrzovali, že viděli, jak velebná Matka pohybuje očima a obrací pohled.

Ještě pozoruhodnější byla následující událost: Jacísi kupci přijeli z Italie a jednoho dne představili se u mříží hovorny žádajíce, aby

směli viděti ctihodnou Matku Elektu. Když se přesvědčili o neporušeném jejím těle a vycházeli z kláštera, zastavili se u ekonomky klášterní, aby se pozeptali, kdo je ta řeholnice, která s nimi hovořila tak dokonale italsky, odkud pochází? Hospodyně o ničem nevěděla a šla se informovat u sestry vrátné. Ta zjistila pouze to, že u velebné Matky Elekty za návštěvy Italů byla sestra, která nezná ani slova italského a nadto nepromluvila ani jediné slabiky.

Ještě jiné podivuhodné úkazy byly zjištěny na těle ctihodné služebnice Boží.

Jedna z nejstarších sester karmelitek náhle v noci těžce onemocněla. Sestry nebyly vyzbrojeny léčivými prostředky pro tak nepředvídaný případ. V úzkosti rozhodla se Matka převorka hledati útočiště u ctihodné Matky Elekty. Vzala s sebou jednu ze sester a šly k ní spolu. Vzaly s sebou dvojí světlo, protože byl vítr, ale průvan uhasil jim oboje. Tma byla tak hustá, že si nevěděly rady, ani kupředu, ani zpět. V těchto rozpacích poklekly a prosily ctihodnou Matku o pomoc. V tom okamžiku vyrazil z pokoje, kde chováno její tělo, tak silný a zářivý proud světla, že galerie, kterou procházely, byla osvětlena jako za poledne. Světlo potrvalo, pokud sestry nedospěly k rozžaté lampě, od níž zažehly své lampičky; v tom světlo uhaslo.

Jindy jedna ze sester byla vnitřně puzena před večerem navštíviti ctihodnou Matku Elektu, ale byla by málem upadla; potom jí jakási povinnost zabránila, aby své přání uskutečnila. Zatím nastala noc a dobrá sestra myslíc, že tentokrát nebude míti tu radost, aby navštívila milovanou Matku, byla velmi zarmoucena. Konečně se odvážila přece jíti tam potmě, ale po několika krocích spatřila veliké světlo, jak vychází ze světnice ctihodné Matky. Světlo ji ozářilo cestu a dovedlo do místnosti, kde spočívalo posvátné tělo celé ozářené, tak že je sestra mohla dobře viděti a pozorovati tak zřetelně, jako dosud nikdy v životě.

Totéž přihodilo se jedné z novicek, která měla co dělat jednou v noci ve vzdálené části domu, v okolí „bytu" ctihodné Elekty. Aby splnila okamžitě z poslušnosti nějaký úkol, vrhla se tam naspěch beze světla. Dospěla až k síňce mezi jizbou, kam byla poslána, a místností, kde chováno tělo ctihodné Matky. A tu byla v rozpacích, neboť nemohla ani najíti dveří té jizby, ani se vrátiti. V tom zmatku a úzkosti vrhla se na kolena a vzývala velebnou Matku o pomoc. Ihned vyšla ze světnice velebné Matky jasná záře, jež oblila světlem celé místo. Tak mohla novicka vykonati své poslání a vrátiti se stále provázena světlem jasnějším, než by bylo to, kdyby se jakým byla opatřila.

Zbývá ještě zmíniti se o zvláštní vůni, jež byla pozorována ihned po exhumaci ctihodného těla a kterou toto tělo vydává podnes. Ne že by ji cítil každý a vždy: někteří čichali tu vůni dříve ještě, než přistoupili k velebné matce, jiní až když jí líbali ruce nebo nohy. Kněz karmelitán překladatel jejího životopisu z r. 1766, přísahá na svou kněžskou víru,

že po třikrát bylo mu dáno pocítiti nebeskou vůni skrze mříže, když přišel uctíti posvátné tělo služebnice Boží. Byla to vůně podobná vůni růží a lilií. Ale stávalo se, když někdo chtěl jaksi analysovat vůni a určovat její druh, že pojednou necítil ničeho. Světští lidé přičítali pověsti o vůni někdy jen prostoduchosti řeholnic v klášteře, ale proti tomu mnoho osob hodnověrných potvrdilo, že cítili skrze mříže onu nebeskou vůni. R. 1747 představená Anglických dam uvědomila si onu zvláštní vůni a myslila, že pochází z věnečku, který má ctihodná Matka na hlavě; domnívala se, že květy jsou úplně čerstvé. Zvěděvši, že je korunka zhotovena z umělých květin, vypravovala vše, o čem se přesvědčila.

Tato sladká vůně nelahodila jen smyslům, ale působila a přinášela útěchu duším.

Jednoho dne Matka převorka cítila překvapující skleslost, smutek a hořkost; ve svém zármutku hledala útočiště u velebné Matky Elekty. Otevřevši dveře u její komnaty byla překvapena tak sladkou vůní, která nevnikla pouze k jejím smyslům, ale pronikla do srdce a duše její, aby ji posílila a utěšila. Převorka odcházela z pokoje jako proměněna.

Sestra Isabela trpěla silnou bolestí hlavy. Zdržovala se právě zaměstnána nějakou prací v sousedství pokoje, kde „bydlila" velebná Matka Elekta. Vešla k ní. Pocítila silnou vůni, jako když se pálí aromatické pastilky. Vůně zmírnila její bolest hlavy a po chvíli ji zahnala úplně.

(Pokračování.)

Pro basiliku v Lisieux.

(Annales 1933, No 8.)

Stavba velkolepé svatyně v Lisieux pokračuje a dary se scházejí ze všech končin světa v té míře, že stačí na krytí výloh, takže práce mohou pravidelně postupovati. Rostoucímu návalu poutníků zatím slouží hotová již „krypta", nádherná, prostranná podzemní svatyně — a venku vkusně upravené rozsáhlé nádvoří. Nyní, u příležitosti devatenáctistého výročí vykupitelského díla Kristova má býti pořízena monumentální křížová cesta, jež bude zaujímati veliké prostranství — terasovitě upravené — za basilikou. — Pro pořádání skvělých manifestací pod širým nebem bude upravena „Kalvarie" a na ní postaven oltář.

Ctitelé sv. Terezičky — přesto, že je všude nouze, ukládají si velké oběti na podporu obrovského díla, jež se v Lisieux koná. Uvádíme zde jejich dojemné dopisy, svědčící o hluboké víře a projevující vděčnost za dobrodiní, skrze sv. Terezičku obdržená. Aspoň několik příkladů *z Evropy* i *z dalekých misií.*

„Dovídám se, že pomýšlíte na zřízení křížové cesty. Jsem v bídě a strádání — chudá vdova ve stáří 76 let — ale přece vám posílám

příspěvek na to krásné dílo: 20 franků . Posílám to anonymně, ať jen dobrý Ježíš jest svědkem mé oběti."

Budiž uveden dopis jiné vdovy, svědčící o příkladné *odevzdanosti do vůle Boží:*

„Tento příspěvek na křížovou cestu posílá vám chudá vdova. V říjnu minulého roku jsem prosila, aby v Lisieux konána byla novéna za mého ubohého syna. Syn však mi zemřel 4. listopadu, bylo mu 26 let; zanechal po sobě dva sirotky. Nikterak nereptám, ale říkám se sv. Terezičkou: Můj Bože, ty mne naplňuješ radostí vším tím, co činíš. — Kříže jsou posílány od milosrdného Otce nebeského Slíbila jsem 100 franků, uzdraví-li se můj syn. Pan Bůh ve své moudrosti usoudil jinak, i posílám těch 100 fr. přece na křížovou cestu. Můj život byl cestou křížovou, ale raduji se z toho, neboť jsem přesvědčena, že tak je to pro mne nejlepší."

Jeden kněz posílá značný dar s tímto vysvětlením:

„Modlitby se konaly u vás, vím to, za nemocného kněze, který vám byl doporučen. Tím knězem jsem já. Byl jsem blízek smrti — a hle! Jsem zdráv. Své malé úspory vám milerád posílám na basiliku sv. Terezičky."

Jiný vzácný dar:

„Posílám vám ve prospěch nové basiliky naší drahé světice snubní prsten mé milované matky. Je to pro mne velká oběť, odloučiti se od této drahé památky, ale myslím, že je nejlépe, aby prsten posloužil k účelu tak vznešenému: k oslavě naší Terezičky."

Ani dítky se nedají předstihnouti velkomyslností dospělých:

„Já jsem zpěváčkem při kostele," píše jeden hoch, „a umínil jsem si, že daruji sv. Terezičce 100 franků na dostavění basiliky, jakmile je ze svého malého platu našetřím. Mám radost, že dnes mohu splatiti svůj ‚dluh'."

Malá prvokomunikantka píše:

„Včera jsem byla u prvního sv. přijímání a podnikla jsem potom u hostů při stole sbírku pro basiliku. Něco jsem již měla sebráno dříve a tak vám posílám celkem 60 fr. Doufám, že sv. Terezička nás všechny bude chrániti.

Děvčátko šestileté píše naivně:

„Když se staví dům pro svatou Terezičku, já chci, aby byl brzy hotový. Posílám z naší pokladničky 10 fr., aby sestřička Terezie chránila tatínka, maminku, bratříčka a mne, a abych se dobře učila ve škole.

Ozvěna z dalekých misií:

Z apoštolské školy Port-au-Prince (Haiti).

„Naši novosvěcenci u příležitosti svěcení na kněžství učinili sbírku a její výsledek — 3 dolary — vám posílají pro sv. Terezičku."

Ze severozápadní Kanady píše misionář do Lisieux:

„I u nás, na břehu arktického moře, rozšířila se zpráva o stavbě basiliky naší drahé ochránkyně. Pověděl jsem o ní též zdejším dětem indiánským a eskymáckým v naší škole v Aklaviku. Račte přijmouti jejich dárky, činí sumu 10 dolarů. — Těší nás myšlenka, že sv. Terezička mile shlédne na tuto obětavost a bude nás všecky chrániti a uspíší hodinu milosti pro naše eskymáky z Delty Mackenzie.“

Dojemný dopis čínského kněze:

„Prosím vás, abyste děkovali sv. Terezii Ježíškově, neboť na její laskavou přímluvu chrání Bůh mne a mé křesťany v této době zmatků. Od té doby, co Sv. Otec prohlásil naši světici za patronku misionářů, vystavuji její obraz blízko oltáře, konám a dávám konati modlitby k její cti každého dne a ona nám posílá dešť růží. Na stavbu její basiliky věnujeme, někteří křesťané a já, 300 franků. — Bouře neustává, nebezpečí nám hrozí stále. Modlete se za tento lid, sedící ve tmách a stínu smrti.“

Na konec budiž uveden *dar a dopis jedné ctihodné Sestry misionářky z Nové Kaledonie* (Oceanie):

„Je mi potěšením, že vám mohu poslati 25 fr. na milou basiliku. Modlete se za nás, neboť naše misie byla těžce navštívena — cyklonem, který tu řádil na Květnou neděli a v následující noci. Rozbořil všechny naše domy. Jen kostel stojí, ale jest hodně poškozen. — Všechny ovocné stromy leží na zemi. Moře na dvou místech se vylilo na ostrov a zničilo polní úrodu. Zbývá nám jen volati: ‚Otče náš, jenž jsi na nebesích!‘ — On je to, který nám tuto zkoušku poslal. Děj se jeho vůle, ale kéž svým dětem přispěje na pomoc!“

Přel. P. V. Vošahlík CssR.

Rada sv. Terezie Ježíškovy.

Pod schody batolátko sedí
a pracně zvedá nožičku.
Ta očka toužně vzhůru hledí,
kde zří svou zlatou matičku.

Jak lopotí se, supá, vzdychá,
a „Mamá“ volá něžný hlas.
Jak smích i slzu v jedno míchá —
vše marno, dolů padá zas.

Však máti s úsměvem již běží,
své dítě líbá, tiskne blíž.
To jásá, v měkkých loktech leží,
teď hravě stoupá výš a výš.

Snad nemůžeš na schody ctnosti
se rychle vlastní silou vznést?
Tvá nožka nemá cviku dosti?
Květ vítězství ti nechce vzkvést?

Jen nepřestaň, jen volej stále,
sic dlouho dole zůstaneš!
Sám Bůh tě vznese nenadále —
ty v říši blaha přistaneš.

xy.

Dívky u sv. Terezičky.

Po té události s obrácením zločince Pranziniho pojala Terezii Martinovou veliká touha, aby mohla cestovati do vzdálených zemí, aby tu jako misionářka pracovala o záchraně nesmrtelných duší. Když potom hlouběji uvažovala o svém budoucím povolání, dal jí Pán Bůh poznati, že jen v povolání Jím určeném může svoji a jiných lidí duši zachrániti. Modlila se tedy vroucně za to, aby své pravé povolání poznala. A dobrotivý Bůh způsobil, že pochopila, jak nejlepšími prostředky k záchraně duší jsou modlitba a oběť; proto tedy nejlépe oslaví Boha a nejlépe mu bude moci sloužiti, vstoupí-li do řádu. Ustanovila se konečně na tom, že vstoupí do kláštera karmelitek.

Pro vstup do tohoto řádu právě měla jednu závažnou příčinu: zde se totiž mnoho modlí a obětuje za kněze a tento cíl jevil se jí jako nejušlechtilejší a nejplodnější. Chápala už tenkráte, že na svatosti kněží závisí svatost věřících; neboť kněží jsou sůl země, sůl, která uchovává zemi před hnilobou hříchů.

Terezička rozhodla se opustiti svět co nejdříve. Hlas v nitru volal k ní hlasitě a naléhavě, aby tak učinila, a Terezička byla hotova projíti třeba ohněm, aby uposlechla jeho božského volání.

Jenže – bude jí dovoleno, když jí bude teprve 15 let, vstoupiti do kláštera? Nebude jí její vlastní rodina činiti obtíže?

Sestra Pavlína, v karmelu zvaná Anežka od Ježíše, podporovala a povzbuzovala ji, aby provedla své rozhodnutí. Sestra Marie však myslila, že je k tomu kroku příliš mláda. Sestře Celině zatím nechtěla se se svým úmyslem svěřiti. Připadalo jí to kruté, vždyť byla Celinka nejvěrnější důvěrnicí jejího smýšlení a cítění.

V tom jí přišel sám Pán Bůh na pomoc: Celinka zvěděla to odjinud, co její sestra zamýšlí, a byla ochotna přinésti velikou oběť rozloučení; vždyť sama též toužila státi se řeholnicí. S této strany tedy neměla se Terezička čeho báti.

Jakým způsobem však má pro svůj plán získati otce? Má ho vybídnouti, aby se odloučil od své princezničky, když krátce předtím dvě své dcery obětoval Pánu Bohu? K tomu ještě v poslední době byl tatínek lehce raněn mrtvicí. Ale čas spěchal;

Terezička se totiž byla rozhodla, že vstoupí do kláštera do roka od oné hodiny, kdy o Vánocích ve svaté noci obdržela velikou milost obrácení vůle a smyslů.

Tak zvolila svatodušní neděli, aby v tento den svému drahému otci svěřila své těžké vyznání. Horlivou modlitbou vzývala Ducha svatého za osvícení a zapřísahala jej, aby jí vnukl vhodná slova.

Když se odpoledne vrátila z nešpor, naskytla se jí horoucně očekávaná příležitost. Tatínek sešel do zahrady, aby se osvěžil a posadil se na lavici. V pozorování krás přírodních pohroužen držel ruce sepjaty jakoby v modlitbě. Zapadající slunce pozlacovalo svými paprsky vrcholky stromů a ptáci cvrlikali svému Tvůrci večerní píseň. Krásné, ušlechtilé rysy jejího otce měly jakýsi nadzemský výraz. Terezie viděla, že jeho srdce je plno nebeského míru.

Beze slova posadila se vedle otce a slzy vstoupily jí do očí. Otec pohleděl na ni s nevýslovnou něhou, položil si její hlavu na rameno a řekl: „Co pak máš, princezničko? Pojď, otevři mi své srdéčko! K tatínkovi můžeš přece míti plnou důvěru!“ Potom vstal, aby zakryl své pohnutí. Tak chodili sem tam, při čemž otec měl ruku něžně položenu kolem ramen své milované dcerky.

V slzách počala Terezička vroucně mluviti o Karmelu, o své veliké touze, aby tam brzy směla vstoupiti. Otec byl také dojat k slzám. Neřekl jí ani slova, aby ji odvrátil od jejího úmyslu; mínil jen, že je ještě příliš mláda, než aby mohla činiti tak závažné rozhodnutí. Terezie však zůstala pevna a byla tak výmluvna pro svoji věc, že otec povolil. Dlouho pokračovali v procházce. Srdce Terezčino cítilo se osvobozeno ode jha a tatínek také už neplakal. Mluvil k ní jako světec. Na zahradní zdi ukázal jí několik malých, bílých, liliím podobných květinek. Pan Martin jednu z nich utrhl a dal ji Tereziččce do ruky. Při tom ji upozornil, s jakou láskou a pečlivostí střežil Pán tuto květinku, aby k dnešnímu dni zůstala svěží a krásná.

Tereziččce se zdálo, jakoby tu slyšela historii svého vlastního života, tak veliká byla podobnost mezi ní a květinkou. Vzala ji z rukou otcových jako vzácnou relikvii. Přilepila ji později na obrázek Panny Marie Vítězné. Vypadá to, jakoby ji Ježíšek držel v ruce a usmíval se na Pannu Marii.

Pan Martin s Terezií u pana biskupa z Bayeux.

Jak vroucně asi milovala Terezie svého Spasitele, když byla hotova opustiti pro Něho svého vroucně milovaného, téměř svatého otce! Když byla malá, bývala by to považovala za něco rovného smrti, a teď sama prosila, aby se od něho směla odloučiti. To vše způsobila v ní láska k Ježíši. Ó, požehnané, šťastné dítě, závidění-hodné, pravé dítko milosti!

Když tedy Terezička obdržela toužené dovolení, chtěla bez otálení požádati o přijetí v klášteře. Nová obtíž! Strýc její zvěděv o tomto jejím úmyslu, řekl o tom své mínění: Že je proti veškeré lidské moudrosti, dovoliti 15letému dítěti, aby vstoupilo do tak přísného řádu.

Zcela rozhodně postavil se tomu na odpor. Terezie trpěla hrozně. Jedinou útěchu nalézala v modlitbě. K tomu přidružila se nová bolestná zkouška. Po tři dny trpělo dítě strašnou duševní opuštěností. Připadalo jí, jakoby Ježíš odešel z jejího srdce. Duše její se zmítala jako loď bez kormidelníka, vydaná na pospas bouřlivým vlnám. Prožívala úzkosti podobné těm Spasitelovým na hoře Olivetské. Nikde nekynula jí pomoc ani ulehčení.

Čtvrtého dne vyhledala strýčka. Našla ho zcela proměněného. Objal ji a řekl pohnut: „Mé drahé dítě, jdi v pokoji; jsi květinka Pánem zvlášť milovaná; pěstoval tě s výjimečnou láskou, aby si tě časně utrhl.“ S blahem a radostí vrátila se Terezie

domů. Černé mraky na jejím nebi byly rozehnány, nebe smálo se na ni opět modré a bez mráčku.

Již myslila, že je u cíle svých tužeb. Ale svolením jejích přátel nebyly ještě dveře posvátného kálštera pro ni otevřeny. Odpor se naskytl se strany, kde ho nejméně očekávala. Představený karmelitek nechtěl jí přijmouti, pokud jí nebude 21 let, jak zní předpisy; jenom pan biskup mohl by povoliti výjimku. Předobrý pan Martin nevěděl, jak zmírniti tuto tvrdou ránu, jak svou princeznička potěšit. Slíbil jí, že s ní dojede do Bayeux k panu biskupovi. Terezička byla tatínkovi vděčna. Aby vypadala trochu starší, sčesala si vlasy, které dosud nosila volně po zádech, pěkně do výšky. Její krásné lokýnky byly spleteny do účesu jako pro starší dámy . Tak se objevila Terezička se svým otcem v biskupském paláci. Úzkost, že bude odmítnuta, vynutila jí předem slzy. Když to důstojný pán generální vikář spatřil, řekl žertem: „Tyhle diamanty však nesmíte před panem biskupem ukázat!“

Když potom pan Martin s dcerou byli přijati jeho biskupskou Milostí a obdrželi požehnání, vyzval je pan biskup, aby se posadili. Žadatelka musila se usadit ve veliké lenošce, kde jí nebylo tuze příjemno.

Na pokyn otcův líčila teď s velikou výmluvností, proč sem přišli. Vysoce důstojný hodnostář se jí ptal, chová-li už dávno přání, vstoupiti do kláštera. „Ó, již velmi dlouho,“ odpověděla Terezička. „Nu, patnáct let tomu jistě není,“ řekl se smíchem pan generální vikář. „To je pravda,“ odvětila Terezie rychle rozhodnutá, „ale mnoho let byste nemohl také odečísti; již od svých tří let žádala jsem si toužebně zasvětiti se Pánu Bohu.“

Pan biskup zajisté myslil, že panu Martinovi prokáže přívětivost, bude-li se namáhati, aby jeho dcerce dal na srozuměnou, že bude musit ještě nějaký čas pobýti doma. Ale jaké bylo jeho překvapení, když se pan Martin jal zastávati se své dcery. Ano, ke konci pravil, že pomýšlí jeti se svým dítětem do Říma a že tu jeho dcera svatému Otci sama přednese svoji žádost. Nejdůstojnější pan biskup nemohl učiniti žádné konečně platné rozhodnutí dříve, než by o všem pohovořil s představeným karmelitského řádu. Po těch slovech propukla Terezička v pláč. Nejen že ukázala panu biskupovi své diamanty, ale zasypala ho

jimi. Nejdůstojnější pán ji těšil láskyplně a otcovsky jí řekl: „Moje milá maličká, ještě není vše ztraceno. Jsem velmi rád, že teď pojedete s tatínkem do Říma; to upevní vaše povolání. Ostatně příští týden přijedu do Lisieux a promluvím s řádovým představeným."

Tak se musila Terezie vrátit do Lisieux aniž obdržela toužené svolení. Budoucnost zdála se jí zahalena v temné mlhy, ano myslila, že je už vše ztraceno. Ale v hloubi duše její trůnil přec jen hluboký mír, neboť důvěřovala Tomu, jehož milovala; nechtěla přece nic jiného, než plnit jeho vůli.

Dešť růží.

V. (ve Francii) dne 3. listopadu 1933.

Ctihodná Matko,
dovolte mi podati Vám zprávu o mém obrácení, které přičítám svaté Terezii Ježíškově.

Skromný rolník, teď 53letý, byl jsem výborně nábožensky vychován u Otců Maristů. Zachoval jsem sice víru a vykonal každoročně svoji velikonoční povinnost, ale neodporoval jsem velmi svým různým vášním a tak byl Pán Bůh takřka nucen poslati mi těžký kříž.

Moje matka, jež letos umřela, byla v 68 letech stižena šílenstvím.

Povahy divoké a zvláště pyšné, přizpůsoboval jsem se špatně utrpení a pokořením, která byla spojena s touto situací; hledal jsem zapomenutí ve víně.

Pán Bůh ve své dobrotě mne neopustil, ale přitížil mi ještě můj kříž: otec mi umřel a já zůstal sám s ubohou maminkou, jež v tu dobu ulehla a vyžadovala velmi trapného ošetřování. Ale když Pán Bůh rozmnoží utrpení, rozmnožuje také svou milost a to se projevilo takto:

Můj bývalý spolužák z koleje, opravdový přítel, doktor A. D., znající dokonale mé smutné postavení, poslal mi dva obrazy sv. Terezie Ježíškovy a malou schránku se zemí sebranou pod její první rakví.

Přiznávám se ke své hanbě, že jsem to zprvu přijal vše velmi špatně, téměř s pohrdáním, mysle si ve svém zatemnělém, ubohém srdci, že nemám času zabývat se jeptiškami, ať jsou svaté nebo ne. Ó, svatá Terezie, odpusť mi! Jak laskavě jsi se mnou jednala! Dnes rozumím Tvé bezměrné lásce ke hříšníkům!

Ve svém žalostném stavu počal jsem ty obrazy míti rád; pak jsem si přál znáti důvěrněji život Světice. Po prvé jsem četl „Dějiny duše", úplné vydání, a zůstal jsem zaražen.

Jaký to život ve srovnání s tím, který jsem vedl já! Četl jsem zas a zase a prostřednictvím té veliké Světice udělil mi Bůh milost, že jsem upustil od svých vášní; zvláště pak způsobil, abych miloval svůj kříž. Tento kříž trval 12 let, ale byl mi tak drahý, že jsem nikdy ve svých modlitbách neprosil, abych byl od něho osvobozen.

V této disposici požádal jsem o místo bratra-obrácence v opatství X., kam se v několika dnech odeberu.

Vyznávám otevřeně, že jsem miloval pocty, bohatství a vyhledával, čím uspokojiti svou pýchu. Teď, díky Světlu božskému a ochraně sv. Terezie, poznal jsem, že je jen jeden poklad: láska k Bohu.

Ctihodná Matko, prosím, přijměte mé pokorné a uctivé pozdravy, jakož i moji nekonečnou vděčnost sv. Terezii od Ježíška. *Jan Křtit. B.*

S. (Pas-de-Calais) 21. února 1934.

Ctihodná Matko,
přicházím učiniti zadost dluhu vděčnosti ke sv. Terezii Ježíškově. Chci Vám podati zprávu, co učinila pro mne, šťastnou vyvolenou.

Koncem listopadu 1932 zpozorovala jsem novotvar na levém prsu a čtyři lékaři, se kterými jsem se radila, naléhali na operativní odstranění prsu v nejkratší lhůtě.

Ve vyhlídce na operaci, která mne zastrašovala, obrátila jsem se s úplnou důvěrou k svaté Terezii od Ježíška a žádala ji snažně, abych ušla této zkoušce; zároveň jsem prosila Vás, velebná Matko, o novénu.

Tato novéna, na níž celá moje rodina měla horlivý podíl, počala 3. prosince. Od prvého dne, protože mi bylo dosti dobře, chtěla jsem jíti na pout do Lisieux; tam jsem se modlila celou duší a vrátila se přesvědčena, že mne drahá světice úplně uzdraví.

Skutečně, než skončila novéna, zmizela každá stopa po novotvaru. Dala jsem to zjistit lékaři, který mi vydal vysvědčení o mém uzdravení. Toto vysvědčení přikládám.

Je pro mne převelikou radostí, že mohu osvědčiti takto svou vděčnost k mé nebeské ochránkyni. Račte mi pomoci, velebná Matko, poděkovat a přijměte moji hlubokou úctu. *C.*

Lékařské vysvědčení:

Podepsaný doktor mediciny v Tincgues (Pas de Calais) stvrzuji, že jsem vyšetřoval paní C., u které se jevily známky novotvaru na levém prsu, diagnosa stvrzená ještě třemi jinými lékaři, z nichž jeden je chirurg, bývalý assistent pařížských nemocnic a profesor na fakultě v Lille. K operaci mělo dojíti v několika dnech, když tu madame C. žádala o novénu v karmelu v Lisieux. Při skončení této novény konstatuji, že nezůstalo ani stopy po nádoru, který zmizel s prsu té doby nemocného. Paní C. byla uzdravena.

V Tincgues 15. února 1934. *Dr. Ledru.*

(Z „Annálů z Lisieux", prosinec 1934.)

PODĚKOVÁNÍ.

Plníc svůj slib vzdávám vroucí díky sv. Terezičce od Ježíška za vyslyšení prosby, že mi pomohla z velikého trápení. Před sedmi roky slyšela jsem o Terezičce po prvé. Od té doby byť na mne Bůh sebe větší kříž seslal, obracím se s důvěrou ke sv. Terezičce. Pomáhá mi ve všech okolnostech mého života. Nemohu ani své díky ke sv. Terezičce v tyto řádky vypsati.

M. M.,
čtenářka „Deště růží" ode Žďára.

Vroucí díky vzdávám za uzdravení své nebezpečně nemocné dcerušky Karličky sv. Judovi Tadeáši.

Vděčná Karla Machonská.

Plníc slib, děkuji tímto vroucně svaté Terezii Ježíškově za vyslyšení proseb a vyprošení milostí ve zvláštních záležitostech. V. Z.

Prosím, byste v „Dešti růží" laskavě uveřejnily můj dík svaté Terezičce Ježíškově za ochranu zdraví mojí maminky v uplynulém roce.

Drahé světici, jejíž posvěcený obrázek mám stále na svém pracovním stole před sebou, vděčím za stálý opravdový dešť milostí a přeji si vroucně, aby se téhož dostalo všem těm, kteří tyto moje řádky budou číst. K. Zdenka Honzíková.

Farní úřad ve Skorkově,
p. St. Boleslav.

Milé sv. Terezičce za mocnou přímluvu a patrné přispění v přetěžké nemoci vroucně děkuje a tímto Ji slaví a vděčnost projevuje i Gemmě Galgani a sv. Gerardu Majellovi za dobrotivou ochranu a Jim se i nadále doporoučí

Terezie Nejedlá,
ve Skorkově p. St. Boleslav.

Stvrzuje Jan Šabata, farář tamtéž.
Milodar Kč 40·—.

Plníce slib vzdáváme vroucí díky Božskému Srdci, Panně Marii, sv. Terezičce, sv. Jud. Tadeášovi a bl. Anežce za vyslyšení ve třech těžkých záležitostech s prosbou o další ochranu.

Sestry Stoupovy.

Přiložený obnos zasílám na kanonisační fond. M. Stoupová.

Bl. Anežka. Obraz v klášteře křižovníků v Praze.

Bl. Anežka Č. a ostatky světců.

Kdo sám je svatý, umí svatost cenit:
to k Bohu toužení, to silné milování
a těla popření, ať vzpouzí se a brání,
když pastvu smyslů chce mu duše zplenit.

Vzdal Dominik svou úctu Františkovi
a Klára Anežce kdys' listy lásky psala.
Dvou světců polibek - vítěze vítězovi
to rovnocenná čest, to chvály samé chvála.

Ó, kolikrát jen v církve historii
to světců políbení obdobu má sladkou!
Toť věčna zástava, neb láska nepomíjí
a velká nenávist má lhůtu jenom krátkou.

Ó, světců ostatky, vy lásky sanktuáře,
jak lidu svatému jste vzácny byly!
Jak poklad předrahý vás zdvihal na oltáře
a k boji s tělem u vás čerpal síly.

Jak ty jsi, Anežko, svou náruč střela
vstříc ostatku, jímž papež tebe ctil!
Čí duše jako tvoje rozuměla,
kým světec před Bohem a lidu svému byl?

A tvoje ostatky, ta vzácná lásky schrána,
kde v rumu zapomnění po staletí dlí?
Národa nesvatého je to hřích a rána,
že nectí Světice, jež kostmi při něm dlí!

B. D.

Legenda o blahoslavené Anežce v českém baroku.

České barokní legendě o blahoslavené Anežce Přemyslovně dostalo se mezi ostatními legendami českých světců a blahoslavených z doby barokní zvláště význačné pozornosti. Vedle vlastního svého článku v „Přehledu" z r. 1932 (str. 49 a násl.) a vedle zmínek, jež věnoval jí Dr. J. K. Vyskočil ve svém spisu „Blahoslavená Anežka česká", vydaném v Praze 1933 (str. 304 a násl.), mohu citovati na tomto místě obsáhlou studii „Rozbor legendy o blahoslavené Anežce", kterou publikoval A. Sláma ve výroční zprávě Zemské vyšší reálky v Telči (1898/99) a která pojednává o „Životě blahoslavené Anyžky", vydaném v Praze r. 1666.

Bohužel, většina pozornosti, jejíchž dokladů jsem právě se dotkl — nemířila *k barokní* legendě o blahoslavené Anežce jako takové, nýbrž přes legendu barokní k legendě *středověké*. Tak zejména celá studie Slámova, obírající se legendou z r. 1666, je vlastně studie medievalistická, neboť tato legenda není po pravdě než životopis středověký „od starožitného spisovatele česky sepsaný a nyní v témž starodávném českém jazyku pro větší a jistější víru vydaný". Ale i zmínky Vyskočilovy — jakkoliv jsou zajímavy — nevztahují se přímo k našemu tématu, hledajíce spíše doklady k dějinám kultu blahoslavené Přemyslovny než stopy vlastní barokní psyché a spatřujíce v barokní legendě jen jakýsi ohlas, jakési pozadí vlastního děje středověkého.

A přeci česká barokní legenda o blahoslavené Anežce plně by si zasloužila pozornosti a to právě jako typický kulturní útvar své doby a svého prostředí. Málokde po pravdě jsou tak jasně vyjádřeny v naší legendické tvorbě doby barokní, pokud se vztahovala k světeckým postavám domácím, vnitřní tendence doby, její plány a naděje neviditelné jako právě v tomto kuse legendické tvorby našeho baroka.

Máme-li ovšem pochopiti plněji barokní legendu českou o blahoslavené Anežce Přemyslovně a její význam v symbolické řeči doby, je třeba, tuším, aspoň stručným pohledem postihnouti, co předcházelo jejímu vytváření: předpoklady, za kterých autoři barokní legendy přistupovali ke své práci. — I legenda o blahoslavené Anežce — jako většina barokních legend o našich světcích a blahoslavených — měla za sebou dosti bohatý vývoj v dobách minulých, jmenovitě v době karolinské gotiky, ale i v století XVI. A. Sláma ve své shora citované studii o legendě z r. 1666 pokusil se o filiační obrazec, který ukázal dosti značné rozvětvení tohoto hagiografického životopisu. Ještě bohatěji rozvil jej však Walter W. Seton ve své knize „Some new sources for the life of Blessed Agnes of Bohemia", vydané v Londýně za světové války (1915), a posléze J. K. Vyskočil v edici „Legenda blahoslavené Anežky a čtyři listy sv. Kláry" (v Praze 1932). Tento středověký vývoj

legendy o blahoslavené Anežce nesl však v jistém smyslu *charakter nedokončeného díla*. Nepřesáhl především nikde přes okraj úcty lokální respektive řádové. Legenda, kterou známe dnes v nejstarších podáních z rukopisu milánského, objeveného kdysi Achille Rattim (Piem XI.), měla upravovati sice cestu ke kanonisaci ctihodné Přemyslovny — ale cíle svého nedosáhla — aspoň ne hned a přímo. Pomohla jen upevniti úctu k Anežce v domácích kruzích českých a ve veřejnosti řádu, k němuž blahoslavená patřila. — A ještě v jednom zůstalo dílo středověkých hagiografických sepsání o zakladatelce kláštera „Na Františku" jaksi neuzavřeno. Legenda o dceři Přemysla Otakara I. nevplynula plně do duchového života národního a jeho symboliky — tak jako třeba legenda svatováclavská, legenda svatoprokopská a jiné útvary podobné. Jen na dvou místech — v Anežčině vidění strašného konce Přemysla Otakara II. na Moravském poli a v zmínce o zázračném zachránění maličkého Karla IV. její přímluvou — mihne se cosi jako náznak hlubší účasti blahoslavené v osudech národních. Jinak vystupuje ctihodná Přemyslovna v legendách svých jen povšechně jako „lumen tocius gentis Bohemiae" (v legendě rukopisu milánského a rukopisů naň navazujících) nebo „nostrae patriae patrona" (v legendě otištěné Tannerem v „Acta sanctorum" III. 1). a ani na jediném místě nesetkáváme se tu s episodami, jaké nalezneme třeba v legendě svatoprokopské v předjitřním vidění opata Němce, setkávajícího se u vrat chrámových s rozhněvaným zakladatelem kláštera, o kterém jsem pojednal nedávno ve zvláštním článku („Národní motiv úcty svatoprokopské a legenda z r. 1618") — nebo známé scény z legendy svatováclavské, vyjadřující tak živě českou ctižádost XIII. věku, jichž dotkl jsem se důrazně kdysi ve své „Fresce svatováclavské" (v „Lumíru" roč. LVI.) — třebaže postavení blahoslavené Přemyslovny v politickém vývoji doby Václavovy a Přemysla Otakara II. jistě k podobnému utváření látky rozličným způsobem vybízelo. Blahoslavená Anežka zůstává tu spíše světlým zjevem universální církve západní — jako typická představitelka oněch duchových ideálů, které jejímu vývoji v XIII. století dodávají tolik poutavosti — než nějakým symbolem půdy, z níž byla vzešla, jejích tendencí a tužeb. Snad by byl další vývoj po obou těchto stránkách dokončil, co gotika doby lucemburské byla započala.

Snad by se přeci jen bylo podařilo úsilí, které tak živě je doloženo v písemných památkách zejména z časů Karla IV., dosíci beatifikace eventuálně kanonisace této Přemyslovny, která i pro dynastii s ní příbuznou byla jakýmsi štítem a patronkou. Snad by byly tvárné síly, které formovaly legendu svatováclavskou, svatoprokopskou a pod. se byly zmocnily i životopisu Anežčina a dovedly v něm uplatnit motivy pro symboliku národních tužeb a snah důležité a příznačné.

Bouře husitské však v obou směrech přerušily další vývoj a kult blahoslavené Přemyslovny zůstává (aspoň literárně) omezen na řád františ-

kánský a jeho odvětví. Jeho pěstitelé v těchto řadách pak ovšem nejen nesnaží se vepnouti příběhy podivuhodného života Anežčina hlouběji v osudy národní — nýbrž daleko spíše ještě dále neutralisují celou historii — vidouce v ní především ztělesnění obecných ideálů řádových bez nějakého určitějšího lokálního zabarvení. — A tak barokní legenda o blahoslavené Anežce chtě nechtě musí navázati v daném případě na dílo v jistém smyslu nedokončené.

Bl. Anežka přijímá ostatky svatých z rukou pap. legáta.

Tato skutečnost měla ovšem dosti podstatný vliv na celou historii legendy o blahoslavené Přemyslovně v našich letech pobělohorských. Fakt, že kult zakladatelky kláštera „Na Františku" ani v dobách nejvyššího svého rozpětí nedosáhl oficiálního uznání Anežky co blahoslavené či světice se strany Církve — způsobil především, že v prvních počátcích legendické tvorby našeho baroka se se jménem jejím vůbec nesetkáváme.

Doc. Dr. Zdeněk Kalista. (Pokračování.)

Naši světci v Kolumbii.

Ráno po našem příjezdu do Bogoty, hlavního města Kolumbie, šla jsem do kostela poděkovat Bohu, že jsme šťastně vykonali tak dalekou cestu. Překročila jsem práh renesančního portálu. Mým očím se objevil starý františkánský chrám v celé nádheře zlatých oltářů s nesčetnými obrazy, sochami, s plasticky řezanými a polychromovanými výjevy z Písma Svatého. Procházela jsem zvolna pravou lodí. U jedno-

ho z postranních oltářů se zastavím překvapena: To je obraz svatého Jana Nepomuckého — docela takový, jak jej znám od nás, v kněžském rouchu, s hlavou trochu nachýlenou, s křížem v ruce, s pěti hvězdami. Jsem dojata tím nenadálým pozdravem domova, jenž se tu na mne dívá z bledé tváře světcovy.

Mluvím o svém objevu se známými. Je možné, že je to sv. Jan Nepomucký? Ovšem, říkají — najdete ho v Kolumbii v každém starém kostele. Kdo by neznal tohoto nejmocnějšího ochránce před pomluvami? —

Šla jsem na pouť po bogotských kostelích. Jsou to zajímavé stavby, ponejvíce ze XVII. století, vystavěné v koloniálním slohu, t. j. španělsko-italské renesanci s domácími kolumbijskými motivy. Inspirace stavitelova i indiánských dělníků, kteří v klasický ornament vplétali svá dávná geometrická znamení, květenu svých hor i hlavy bůžků jako přemožených ďáblů. Uvnitř všude veliké bohatství — tak jak se to líbilo španělským dobyvatelům i domorodcům, kteří tam zapomínali na zlaté chrámy svého slunečního božstva. Skvělé, řezané, červené nebo modré, bílé a zlaté stropy, jichž se dotýkají špice vznosných oltářů. A opravdu v každém z nich obraz nebo socha sv. Jana Nepomuckého, práce ponejvíce prostých umělců, nevalně cenná, ale dosti jemná. Jen u dvou- tří byla bych ráda znala jméno autorovo, neb alespoň historii obrazu, byl-li do Kolumbie přivezen nebo malován až na místě. Snad hledáním v nesrovnaných archivech klášterních, důkladným studiem listin v starých bibliotékách daly by se zjistiti přesnější údaje. V knize „O rozkvětu sochařství v Santa Fé de Bogotá" od Acuni našla jsem jméno umělce, jenž vytesal barokního sv. Jana Nepomuckého pro oltář kaple, která byla postavena v katedrále na oslavu našeho svatého. Je to Španěl Pedro Laboria, který přišel do Bogoty počátkem XVIII. století. Pracoval s velkým úspěchem pro kláštery a kostely. První díla ukazují opravdový talent, znalost techniky, náboženský cit, sílu a bezprostřednost v provedení. Ale zakázek bylo příliš mnoho a nebylo soupeřů. Don Pedro utonul v povrchním rutinérství.

Znalci kolumbijského umění, s nimiž jsem hovořila, dali mi toto vysvětlení: Kult sv. Jana Nepomuckého přinesli do Kolumbie v XVII. století Jezuité. Neznají jejich jmen, pravděpodobně byli mezi nimi i mniši z Čech, o jejichž působení v jiných zemích Jižní Ameriky je nám již leccos známo. Mnoho obrazů přivezli tehdy mniši darem z Evropy. Podle nich pak nadaní bratří malovali kopie pro nové a nové kostely a kláštery. Našla jsem však obrazy našeho světce, které mne zaujaly bohatou scenerií nebo zcela mně novým pojetím. Tak jsem viděla obrazy, na nichž byl malován výjev, jak sv. Jana shazují s mostu do vody. Dívala jsem se pečlivě, jestli najdu ve změti domů, střech a věžiček, které most obklopují něco, co by typicky připomínalo Prahu. Nic takového jsem neviděla. Most i domy připomínaly spíš městečka,

jak je známe z obrazů italských škol. Jen na jediném dlouhý dům a několik věží na vršku mohlo snad býti pražským hradem.

Nejkrásnější obraz sv. Jana Nepomuckého jsem viděla v starém horském městě Tunja, v kapli kostela při františkánském klášteře. V pozadí barevné město s pavlány a arkýři, v předu most z kvádrů, pod ním řeka; na vodě utopený sv. Jan, nad ním se vznáší pět hvězd — mužové s loďkou — a na pravé straně obrazu velká postava sv. Jana Nepomuckého. Drží na otevřené dlani jazyk, z něhož srší dlouhé blesky, které zabíjejí ďábla pomluvy svíjejícího se u nohou světcových.

Náměstí před katedrálou v Tunja.

Často pod obrazem je nápis: Abogado contra las malas lenguas — obhájce před zlými jazyky. Květiny a rozžaté svíce dokazují, že kult sv. Jana Nepomuckého je stále živý přes to, že v nových kostelích jeho obrazy již nejsou a noví svatí, sv. Terezie z Lisieux, sv. Jan Bosco zaujímají srdce věřících. — Jméno „Nepomuceno" je dosti běžné. Ptala jsem se prostého člověka, míšence, jehož křestní jméno bylo Nepomuceno, co ví o svém patronu. „Byl to velký svatý," prohlásil, „má svátek 16. května. Nechtěl prozraditi zpovědní tajemství a král mu dal za trest vytrhnouti jazyk." S tímto omylem o mučednictví světcově jsem se setkala bezpočtukrát u lidí všech tříd a můj výklad o životě, smrti a zázračném uchování jazyka byl přijímán se zájmem.

Byli lidé, kteří věděli o stříbrném hrobu v svatovítské katedrále a těšily je nesmírně jeho krásné fotografie, které jsem si dala z Prahy poslati.

Druhé české jméno, ale dnes již v Kolumbii velmi vzácné, je Venceslao nebo Wenceslas. Nepodařilo se mi však s určitostí rozpoznati ani jedinou sochu nebo obraz sv. Václava. Také nikomu nebylo známo, jaký je to světec a jedině datum svátku mně udával jmenovec správně, ač nebylo v žádném kolumbijském kalendáři. Na večerní slavnosti v paláci presidenta republiky seznámila mne rozmilá presidentova choť s rektorem vysoké koleje „Del Rosario", učeným a ušlechtilým monsignorem Castro Silva. „S tím budete moci dlouze hovořiti o všem, co vás zajímá z kolumbijské kulturní historie," slibovala.

Když monsignor slyšel, že jsem z Prahy, vítal se se mnou přátelsky, jako s někým dávno známým. „Z Prahy? to je město, po kterém toužím, město pražského Jezulátka a sv. Jana Nepomuckého, zvláštního ochránce mé rodiny. Mám domácí oltářík s vaším světcem, ke kterému se modlívaly každý večer tři otčenáše sestry i matka.“ Vzdělaný kněz věděl mnoho z našich náboženských bojů. Přál si, abych mu vyprávěla o našem osvobození, abych mu charakterisovala naše nejslavnější lidi, světce, krále, učence, abych mu řekla, jak cítí náš venkovan, náš dělník, mládež. Chvíle, které jsme ztrávili s ním ve vzácné bibliotéce jeho starobylé koleje, z níž vyšli téměř všichni osvoboditelé kolumbijského národa ze španělské nadvlády, patří k našim nejkrásnějším vzpomínkám.

*

Již před cestou do Kolumbie jsme věděli, že Pražské Jezulátko je uctíváno v celé Jižní Americe. Důstojný pán Dr. Hrnčíř posílaje mi svazek obrázků Milostného Jezulátka, psal: „Těmito obrázky učiníte jistě radost několika dobrým lidem.“

První obrázek dostala žena nově zvoleného presidenta Dra Lópeze. Sotva se dověděla, že jsme z Prahy, prosila, mohl-li by nám pro ni někdo poslati obrázek Pražského Jezulátka, jehož je velkou ctitelkou. Poděkovala mi kyticí lotosů, když jsem jí den na to odevzdala obrázek.

Sošky Pražského Jezulátka jsou také ve všech starých kostelech. Bývaly asi voskové a zničily se, protože ty, které dnes vidíme, jsou většinou nevkusné, sádrové, malované figuriny. Za to ve vnitřních nádvořích klášterů, řešených jako španělská „patio“ se stromy a květinami, viděla jsem dobré kamenné sochy, omalované s milou prostotou. Sestry a chovanky ženských klášterů lnou oddanou láskou k zázračnému Jezulátku. Všude je možno koupiti modlitby s prosbami k oslavě Jezulátka.

Žila jsem několik dní v městě Tunja, o němž jsem již výše psala, v tichém klášteře, kde jsem studovala dokumenty o slavné jeptišce tohoto prvního útulku kolumbijských klarisek, spisovatelce ze XVII. století. Všechny sestry měly živý zájem o mou práci, o dalekou zemi, z níž jsem přijela, o moderní způsob výchovy dívek, protože jim byly svěřeny dívky z celého širého území Boyaca. Přály si, abych jim vypravovala o našich světicích. Sestru Dositée, velmi vzdělanou Francouzku, která byla v Kolumbii již dvanáct let, zajímala nejvíce postava blahoslavené Anežky české, její přátelství se sv. Klárou — podivuhodná činnost princezny, která byla tak odvážným duchem své doby.

Večer přede dnem, kdy jsem měla opustiti klášter, viděla jsem vroucí pobožnost sester k Jezulátku. Na rozloučenou rozdala jsem jeho obrázky. Matce představené jsem dala malou fotografii slavnostně oblečeného Jezulátka. Velebná matka se na ni zahleděla s dojetím a řekla mně s celou prostotou a hlubokou zbožností své duše: „Jesu

Domácí oltářík sv. Jana Nepomuckého, dar amerického Monsign. Castro Silva generálu Klecandovi.

Niño de Praga mi prokázalo v životě neskonalé milosti, ale že mi pošle svou fotografii, té milosti jsem se nikdy nenadála."

Můj choť mi vyprávěl, jakou radost způsobil obrázek Pražského Jezulátka milosrdným sestrám, které se obětavě staraly o sanitární loď, zakotvenou v pralesích, na řece Putumayo, přítoku Amazony. Když se dozvěděly, že na lodi je generál z Prahy, přišly se zeptat, jaký je kostel Pražského Jezulátka. Ve výhni tropického podnebí, vykonávaly vzorně svou obětavou službu.

V Bogotě mně nosila květiny stará Indiánka. Ráda jsem s ní mluvívala a poučovala se od ní o životě nejchudších z chudých. „Již se vrátíme do Prahy", oznamovala jsem jednoho dne. „To je krásné město," odpověděla. „Jak to víte?" „Jak by nebylo krásné, když je to město božského dítěte." Tato stařenka, stejně jako mnohé jiné osoby, byla přesvědčena, že Praha sousedí s Jerusalémem a Ježíšek že chodil v Praze do školy.

Netušila jsem, kolik krásných vztahů najdu v Kolumbii k naší Praze. Vzdálenost milovaného města se mi přiblížila v obrazech a sochách tak dobře mně známých.

Když mi přišla zpráva o smrti drahé přítelkyně, české malířky, Zdenky Braunerové, šla jsem s hrstkou fialek do kostela svaté Kláry,

který jsem jí popsala v jednom ze svých posledních psaní. Položila jsem je k obrazu českého světce, před nímž čtouc můj dopis jistě v duchu stála. Byla mi na tom místě tak blízko, že jsem dávala fialky jako do jejích rukou.

Loučili jsme se s Kolumbií. Monsignor Castro Silva nám poslal rodinný oltářík, na jehož levém křídle je svatý Jan Nepomucký. Řekl nám na rozloučenou: „Dávám vám milý mně obraz z přátelské lásky k vám a z úcty k vaší zemi, vracím světce jeho domovu. Nechť vás ochraňuje". *Dr. Anna Klecandová.*

Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry.

(Kritický rozbor knihy P. Dra I. Kapistrána Vyskočila O. M. F.)

Královna Eliška měla ve svém pohnutém, bolestiplném životě mnohou příležitost prositi o nadpřirozenou pomoc svojí pratetu, proslulou svatostí života. Tak se stalo také r. 1315, kdy královna po narození svojí dcerky Guty, těžce onemocněla a vzývajíc Anežku o pomoc, zázračně byla uzdravena. Tehdy slíbila zasaditi se vší silou o to, aby Anežka byla kanonisována.

Spojila se v úsilí tom se sestrami klariskami. Leč bývá-li osud nepříznivý všem velikým lidem — zvláště nepřízniv je velkým lidem náležejícím našemu nešťastnému národu. Proto nedošlo k provedení tohoto svatého záměru.

Spojenému úsilí mocné královny a zbožných jeptišek podařilo se jedině, že kolem r. 1328 byla konečně sepsána legenda, která měla býti podkladem kanonisačního procesu. Tak vypráví Dr. Vyskočil na str. 90 a násl. Na provedení této akce již život nešťastné královně nestačil. Zemřela r. 1330 a musila ji odkázati svému velkému synu Karlu IV., který *nemohl* vykonati opět nic více, než že věc dále odkázal svému neblahému synu Václavu IV. — a tam pak uvázla nadobro. Nezapomínejme však, že Václav IV. žil v době pro církev nejhroznější.

Církevní poměry ostatně po celé 14. století jsou více nežli spletité. Od r. 1309 papež nesídlí v Římě, nýbrž v Avignoně, až konečně dochází ke schismatu. Kromě tohoto neštěstí existuje celá řada jiných pro naše představy neméně strašných pohrom. Jen mohutnost opravdu živé, středověké víry mohla to vše unést a převést.

Byl tu těžký rozkol mezi kněžstvem duchovním a světským (Vyskočil str. 23), byly hádky mezi jednotlivými řády, kvetly hearese všeho druhu.

A politická situace Evropy? Ohrožena se severu barbary, od východu moslemíny, strašlivými válkami vysílena uvnitř. (Na př. v této době právě počíná Stoletá válka ve Francii!) Jen s mečem v ruce bylo možno uhájiti existenci toho kterého státu. Jen s mečem v ruce bylo možno udržeti trochu pořádku.

Tedy vnější situace byla velmi nepříznivá k provedení kanonisace.

Ale snad by se byla dala přemoci pevnou vytrvalostí zbožné ženy. Nezapomínejme však, že to byly hlavně domácí poměry (v první třetině stol.), které zabránily královně Elišce dostáti slibu. Král musil obhajovati a vydobývati práva a bezpečnost své země v cizině. Byl ostatně vnitřními poměry v Čechách tak znechucen, že by ho bylo doma nezdrželo ani šťastné manželství. A že šťastný jeho sňatek nebyl, víme až příliš dobře! Eliška ponechaná sama sobě zakoušela příkoří činěná ji od vlastních lidí, podněcovaných její macechou Eliškou Rejčkou, velmi těžce, ba tragicky umírá předčasně a vyčerpána. Uvážíme-li její situaci, musíme uznati, že nebylo její vinou, že ke kanonisaci bl. Anežky nedošlo.

Nemůžeme však souhlasiti s letmými sice a nadhozenými, nicméně přece jen pronesenými výtkami Dra Vyskočila, že Karel IV., nejmocnější muž své doby, o provedení přání matčina dostatečně se nepostaral. Vnější síla moci Karlovy — vnitřním podkladem byla jeho zbožnost a z ní plynoucí vůle — spočívala v jeho podivuhodné diplomacii. Víme dobře, že právě v druhé polovici 14. stol. se spor mezi světským klerem a Františkány neobyčejně přiostřil. Tehdy to nebyla jen nějaká malá záležitost. Dlužno se vmysleti psychologicky do doby, o jejímž jednání chceme provésti úsudek. Tehdejší doba nežila ve sféře materialismu jako doba naše a středem jejího zájmu nebyly a nemohly býti konference „národohospodářské", sociální, obchodní. Tehdejší doba ve všech svých složkách byla interesována *výhradně duchovně*. Jasný názor středověkého člověka na cenu těla a duše, složek nerovnocenných, měl za následek, že pečovati o nesmrtelnou duši a všechno duchovní bylo mu mnohem důležitější, než pečovati o smrtelné, časné tělo. Tato péče vedla i k hádkám, v ní tříbilo se učení křesťanské od bludů a haeresí, ale dělo se to často s vášnivým zaujetím, vrcholícím v násilí a válkách. To vše ovšem mělo nekonečně vyšší ražení, než násilí a války moderní, k nimž vede přeexponovaný zájem hmotný. Ale nám jde jen o to, ukázati, že byť i Karel IV. byl velmi mocným mužem své doby, jako — řekněme Mussolini — přece i on, a právě on, musil velmi pečlivě respektovati všechny okolnosti a uvažovati o všech činech a *nesměl*, nemohl se dáti unésti žádnou osobní touhou.

A že kanonisace bl. Anežky jeho vřelou osobní touhou byla, to je nad vší pochybnost jisto. Každého povznesení rodu přemyslovského, každého rozmnožení slávy země České přebedlivě si hleděl. Míti novou světici, pocházející z vlastního rodu — to přece byl sen Karlův! Avšak Anežka byla františkánka — a v tom byla nesnáz, politicky tak závažná v oné době, že ani jeho diplomacie ji rozluštiti nedovedla — jako Mussolini nemůže rázem rozhodnouti pád celních přehrad.

Není to vina Karlova, je to bezhlavé zameškání příhodné chvíle a je to prostě tragika osudu všech českých světců, markantně vyznačená i v tomto případě. Srovnejme s osudem Anežčiným osud sv. Vojtěcha,

sv. Prokopa a jiných, které národ nezná ani podle jména! Okolnosti jsou pravidelně takové, že k jejich patřičnému oslavení a uctívání není nikdy „čas“ a „příležitost“. Proč? Protože: „ingratitudo extinquit fontum Divine pietatis“ — „nevděkem vysušován je pramen Božské dobroty“ A tak jest to všechno bludný kruh — celá ta otázka našich českých patronů a úcty k nim!

Zbožnost a láska je dar Boží, kterého nelze dosáhnouti, leč právě zbožností a láskou.

Jest vinou národa, že Anežka nebyla kanonisována tehdy, když doba příhodná byla, na počátku 14. století, sami Čechové zabránili královně Elišce akci tuto provésti, uštvavše ji k předčasné smrti. Všechny následující dny byly již zameškáním.

Veliké pokání bylo by třeba činiti především za toto zameškání. Avšak co vidíme? Nevím, je-li na světě národa, který by strpěl, aby ostatky jeho nejdražšího a hlavního patrona byly před ním zavírány na padesát západů, aby se k němu nemohl kdykoliv utéci! Není národa, který by strpěl, aby se o oslavení jedné z jeho největších dcer mluvilo po staletí — a po staletí aby se v kalu, blátě a znesvěcení nechaly hynouti památky, které zanechala. Není živé víry v tomto národě — a to je tragika jeho osudu, to je podlomení jeho síly. Proto jsme ve stálé defensivě a musíme žíti ve strachu.

Sílu nelze čerpati jinde, pro ni není jiného pramene, než v nadpřirozeném.

Leč sledujme dále vývody autorovy. *D. M. Birnbaumová.*

Poutnice na zemi.

Františkán bratr Rodiger seděl proti světlu. Alžběta stála opřena o sloup, který ze středu lantkraběcí komnaty vysílal své oblouky ke stěnám. Její nohy byly zabořeny do medvědí kožešiny, jež před ní ležela. Jako znavená křídla spočívaly její ruce zkříženy na hrudi.

„Opusť všecko a následuj mne!“ Kdo to slovo slyší, nemůže zůstati,“ řekl bratr.

„To slovo jsem slyšela také a přece musím zůstati.“

„Snad je příliš pozdě,“ mínil Rodiger.

„Nebo snad příliš časně,“ usmála se Alžběta. „Nevěděla bych teď naprosto, kam Ho mám následovati; neboť kdybych šla prostě z domu a na silnici, tím by nebylo ještě nic učiněno. Snad musím nejprvé vyjíti sama ze sebe. Z této Alžběty, kterou jsem. Musila bych nejprve ven, od mých dětí, pak ze svého těla, pak ze své vůle — a potom . . .“

„Milá sestro, vyjdete-li ze svého oděvu, pak budete chuda. Vyjdete-li ze svého těla, pak budete čista. Vyjdete-li ze své vůle, budete poslušna.“

„A vyjdu-li ze svého srdce?“

„Pak budete milovati.“

„Snad jsem již na cestě,“ řekla Alžběta.

Bratr Rodiger se zdvihl. Okamžik stál temný proti krajině, jež za jeho zády vesele tančila. Pak se ale obrátil poněkud stranou a Alžběta viděla, že jeho oči byly radostné jako oči dítěte. „Kdybychom strhali všechny stěny, pak by láska vcházela i vycházela.“

* * *

Bratr Rodiger směl zůstati nějaký čas na Wartburku. Ale nechtěl spáti v pohodlném lůžku. Musili mu postaviti polní lože v koutě čeledníku. Také nechtěl jísti u knížecí tabule, ba ani ne s čeledí. Dal si podati kuchyňským oknem vodu, chléb a neslanou zeleninu, posadil se na nějaký osluněný kámen a vesele jedl.

„Dej pozor, dej si pozor, jinak budeš chycen!“ volal často sám k sobě. „A tvoje krásná svoboda bude ta tam.“

Teď tedy je zde nahoře na Wartburku. Zde to není jako v Italii, kde lidé, když se blíží františkánský bratr, vybíhají ze dveří. Kde muži a ženy volají, že nechají za sebou všechno a půjdou s sebou, protože jim konečně někdo dovedl ukázat, jak Kristus na zemi obcoval.

Ne. Zde zůstal každý na svém místě: kuchař u ohniště a děvečka u prádla. Čeledín u koně. Rytíř výše na koni. Panny v komnatě, lantkrabě ve válce a — a lantkraběnka .

„Pane Ježíši Kriste, osvoboď duši sestry naší Alžběty .“ modlil se františkán.

Uvnitř v komnatě ale seděla Ysentruda, Guda a ostatní urozené slečny a nechaly pestré dárky uherské země, aby jim vypadly z rukou. Hleděly upřeně na lantkraběnku. Alžběta vešla, zvedla se země závoj, ovinula si jej kolem hlavy a šedý šat hodila přes ramena. „Hleďte, tak budu jednou vypadat, až půjdu žebrat!“ A prošla před přítelkyněmi nahoru-dolu komnatou. Když se nikdo nesmál, ohlédla se plaše a zůstala státi. Zaražené pohledy ji polekaly. Zvolna, téměř zraněna, stáhla závoj, ale přítelkyně stále ještě hleděly upřeně do dálky, kde viděly svou kněžnu v šedém šatě — žebrající . . . Zůstaly nehybné. Tu se zděsila Alžběta sama náhle své hry, jakoby byla na budoucnosti neuctivě vylákala její tajemství.

* * *

Bratr Rodiger posunul stolici ke krbu. Kolem na hedvábných, vyšívaných poduškách seděly urozené paní s Alžbětou. Držely ruce uctivě složeny a čekaly, že k nim bratr Rodiger promluví. On ale čekal, až se zeptá jejich srdce.

Ptáček poskakoval sem tam po stromě. Pojednou dal se do zpěvu.

„Pochválen budiž, Bože, mou sestrou pěnkavkou,“ řekl bratr Rodiger.

„Pochválen buď, Bože, bratrem naším, ohněm," odpověděla Alžběta.

Důvěrným slovem zlákán, obrátil bratr Rodiger hlavu.

„Chci vám vypravovat o bratru našem Františku: Byl jeden novic, který uměl čísti žalmy, byť i jen s námahou. Tu mu dal generální ministr, od bratra Františka za představeného jemu ustanovený, dovolení, aby směl míti žaltář. Bratr se radoval. Ale ve svědomí dělal si přec jen výčitky, neboť věděl, že František nechtěl dovoliti ani nejmenšího majetku. Bratr použil dosud již různých příležitostí, aby od Františka dosáhl dovolení. Ale František mu pokaždé jiným způsobem představil lásku ke sv. chudobě. Jednoho dne tedy, když bratr František seděl u ohně, jako já teď, přistoupil k němu ten novic a znovu začal hovořit o žaltáři. Tu řekl František: ‚Chceš-li míti žaltář, budeš chtíti i brevíř. Až budeš míti brevíř, posadíš se jako veliký prelát na stolici a pokyneš svému druhu: ‚Podej mi brevíř!' František řekl to vše živě a sebrav popel od ohně, nasypal jej novicovi na hlavu a opakoval: ‚Hleď, zde je brevíř, zde je brevíř!'"

Bratr Rodiger vzal hrst popela a posypal lem roucha, jež až k jeho nohám prostíralo svůj lesk. „Nedáme se zadržeti!" řekl, pak vstal a odešel čile pestrým kruhem paní.

Dámy měly hlavy skloněné, jako by popel na ně dopadl velikou tíží.

(Kapitola z knihy Alžb. v. Schmidt-Pauli.) *Přel. B. D.* *(Dokončení.)*

Sv. Klára, duchovní matka bl. Anežky České.

Zpravily o těch událostech svého otce duchovního. František přispěchal. Byl nadšen takovou odvahou dítěte tak mladého a dojat vroucností a velikomyslností jeho lásky. Usoudil, že je Anežka hodna, aby brala podíl na štěstí své sestry Kláry. Zasvětil ji Bohu, ustřihl novicce vlasy a oděl ji šatem kajícnosti, který před ní přijala Klára. Ponechal jí sladké jméno Anežka na památku nevinného Beránka, jenž byl obětován za hříchy světa a jehož ona následovala svou velkodušnou obětí.

Život, který vedly řeholnice ve Sv. Anděli z Panso, nebyl přesně týž, jak si to představoval sv. František u svých spolupracovnic. Patriarcha pečoval, aby měly vlastní přístřeší, nejraději by je viděl v asylu, který pro ně Prozřetelnost dávno chystala.

Sv. Damian je poustevna vzdálená několik minut od Assisi. Došlo se tam kamenitou stezkou sotva znatelnou mezi olivovníky se stříbřitým listovím a trsy levandule a rozmariny. Kaple začernalých zdí s malým klášterem stojí na vršku, odkud je viděti rozkošná krajina umbrijská s jasnou oblohou. Je viděti celou rovinu, ale jakoby záclonou z cypřiší a jedlí, jež jako by skrývaly oku skromné přístřeší a kladly mezi ně a svět ideální závoru. Toto místo okouzluje krásou jasné krajiny, ale

Františkovi jméno sv. Damiana bylo význačno spíše vzpomínkou na harmonie nebeské a probouzelo v něm jejich echo.

Bylo to r. 1206, když se jednoho dne procházel, rozjímaje a podle zvyku namířil ke skromné kapličce, aby se tu pomodlil. Zde kleče před křížem, který je posud možno viděti v choru jeptišek sv. Kláry v Assisi, řekl třikrát s velikou zbožností ta krásná slova, která potom tak často opakoval: „Veliký Bože, plný slávy a Ty můj Pane Ježíši prosím tě, osvěť mne a zaplaš temnoty mé duše; dej mi čistou víru, živou naději a dokonalou lásku. Učiň, ó Bože, abych tě znal tak dobře, abych ve všech věcech jednal jen podle tvé vůle přesvaté.“ To řka, hleděl zamilovaně na kříž. Výraz klidu a nesmírné sladkosti, kterou vyjadřoval, pronikl jeho duši; rozuměl výzvě tohoto pohledu, který místo aby se uzavřel pod zdrcující tíhou bolesti, se zvedá, zapomíná na sebe a zdá se říkati: Pojďte ke mně!

Cosi kouzelného poletovalo kolem něho. Ukřižovaný oživl a uprostřed vnějšího úplného ticha zaslechl František slova, jejichž nevypověditelná řeč způsobovala chvění celé jeho bytosti. Po třikrát byla vydechnuta s kříže ta tajemná slova, jejichž úplný smysl zprvu Chudáčkovi unikal: „Jdi Františku, oprav můj dům, který vidíš rozpadávati se v rozvaliny!“

Pojal to ve smyslu hmotném, k čemu byl vybídnut shora a dal se do opravy domu Božího; každodenně přicházel na náměstí v Assisi, zpíval tam písně a za odměnu svého zpěvu žádal kameny. „Kdo mi dá jeden, bude míti jednu odměnu; kdo mi dá dva, bude míti dvě, kdo mi dá tři, bude míti tři.“

Dali mu veliké množství kamenů a on, ač sláb, nosil jeden po druhém k sv. Damianu. Pomoc mu přišla se všech stran a tak byl brzy s to opraviti kostel. Dal co možno nejživější popud k práci. Vyvinul činnost a radostnou horlivost ptáka, který připravuje svým mláďatům hnízdo v samotě. Byl znám božskou inspirací, že tento svatostánek stane se útulkem vzácných duší, které Bůh k sobě zavolá, a jeho horlivost ještě vzrostla. Vystoupiv na zeď jako ředitel práce a jako člověk inspirovaný, volal na mimojdoucí: „Pojďte mi pomáhat v tomto díle, neboť jednoho dne bude zde klášter Chudých paní svatého života, jehož pověst oslaví Otce nebeského po celé Církvi.“

Do sv. Damiana tedy, jehož téměř každý kámen platil aktem něžnosti, zavedl sv. František Kláru a její družky. Dívka došedši sem „zakotvila tady“, totiž usadila se tu provždy. Přišla sem s enthusiasmem mládí, srdcem překypujícím láskou k nebeskému Ženichu. Klára vstoupila s radostí do těsného vězení, do toho chudého stánku, odkud nevyjde až do poslední chvíle života. Zde, v úkrytu před bouří světa, v rozsedlině skály bílá holubice zbudovala své hnízdo, kde zplodí Kristu zástup pannen. Zde po čtyřicet dvě leta láme své alabastrové tělo postem, kázní, bičováním, a svěží vůně jejich ctností naplňuje Církev Boží.

Uvázání se ve vlastnictví děje se bez hluku a okázalostí. František požehnal svatý asyl; panny poklekly na dláždění kněžiště a obnovily radostně oddání sebe samých Pánu. Klára jmenována představenou a Chudáček dal jim za visitátora bratra Filipa dlouhého.

Nebylo jich mnoho, těch damianitek v prvou hodinu: tři nebo čtyři sestry a jejich dům byl velmi chudý: skromná oratoř, úzké cely, v nichž kříž byl jedinou ozdobou; malá zahrádečka zvící dvou hrobů, obehnaná vysokou zdí; terasa zdéli čtyř kroků. S této terasy sotva že mohly spatřiti kapličku Porciunkuli. A sv. Damian ‚nebyl vězením, ale koutem ráje", „privilegovaná země, kde se vedl evangelický život"!

Ó, jak byly šťastny tyto první uzavřené! Měly pokoj, který svět znal tak málo! Měly lásku, jež osvětluje všecko! Měly ducha oběti, který bolesti odnímá hořkost; ducha sesterského, pěstování ctnosti, a dar duchoby dokonalé, jež láme všechno přilnutí k pozemským věcem a propůjčuje duši křídla.

Tato serafínská chudoba přijatá s takovou láskou a horlivostí jemnými povahami, zdála se ztráceti trochu své přísnosti a jevila se velikému množství žen jako cesta královská.

Po nějakou dobu hovořilo se v Assisi jen o uprchlících v Panso. Všichni litovali ubohých rodičů i jejich dvou dcer.

Dnes otec a matka rozrušení ztrátou dcer byli by předmětem soucitu a nikdo neměl by dosti slov, jimiž by byl odsuzován původce této šílené výpravy. Lidé dnes nemají dosti smyslu pro právo Boží a proto nemohou pochopiti, že ten, kdo má povolání, nemůže dáti se zadržet žádným ohledem, ani nejvíce legitimním. Bůh sám dal zákony a jedině jemu přísluší jednati nad zákony. On je suverénním. Kdo je poslušen jeho hlasu, tomu žádné pozemské zákony nezabrání.

Ve XIII. století přes mnoho poblouzení a vybočení víra v lidu byla hluboká. Člověk věřil tak jako dýchal. I když miloval pozemský život jako my, věřil, že na jeho sklonku čeká ho věčnost.

(Pokračování.)

Hvězdná dráha.

Jsem zavázán zvláštním poděkováním bl. Anežce České za vyslyšení mojí prosby, která se stala skutkem; prosím ji za další přímluvu.

Pošlu jak to bude možno na kanonisační fond. S křesťanským pozdravem

Adolf Suchánek.

Plníc svůj slib vzdávám nejvroucnější díky blah. Anežce za vyslyšení prosby v těžké nemoci.

Karla Ševčíková,
Praha.

K uctění památky své zemřelé sestry sl. Aničky Vytlačilové a s vroucím přáním brzké kanonisace posílá blah. Anežce též za sebe Kč 200·—

Rosalie Kodýtková
z Benátek u Litomyšle.

Přiloženě zasíláme Kč 40·— jako dík blahoslavené Anežce České za vyslyšené prosby.

Anna Nekvasilová, mladší a starší,
Tismice u Českého Brodu.

Dne 12. února 1935.

Modlitebna.

Znovu a znovu prosíme všechny naše čtenáře, aby se modlili za zdar **celostátního sjezdu katolíků v červnu t. r.** Takové sjezdy jsou úchvatným uskutečněním touhy Páně, „aby všichni jedno byli". Na několik aspoň šťastných hodin budou desítky tisíc, snad i statisíce lidu jedno v modlitbě, rozjímání, klanění se Nejsvětější svátosti a uprostřed nich bude Kristus. Bude nám blíže v té veliké jednotě srdcí, které je tolik třeba celému světu i našemu drahému národu. Kristus, náš Král, přehlédne tentokrát naše šiky, prve nežli k nám zavítá jakoby úředně v celé slávě Eucharistického světového kongresu. Ukažme mu, že malé státy přidávají ke zdvořilosti veliký kus srdce, aby se tu Hostu nejvyššímu líbilo. Máme za tolik prosit: Za zachování naší samostatnosti, za křesťanský ráz našeho státu, za rozkvět křesťanské kultury v něm, za křesťanskou školu a křesťanskou rodinu, za ideální mládež a hojnost kněžských a řeholních povolání, za zmírnění bídy pokřesťaněním zákonodárství společnosti a j.

Naše rodinka svatoanežská jistě při té příležitosti vyzdvihne před naším katolickým světem potřebu, aby co Čech a katolík každý vzal za svoji věc splacení odvěkého národního dluhu vděčnosti a úcty k veliké Přemyslovně. Je tu veliká příležitost k rozšíření kultu bl. Anežky po celém státě a k prohloubení zájmu o její kanonisaci.

Ale nejprve: Modleme se! Modleme se! Zvláště naše děti ať se za zdar sjezdu modlí! A nemocní, neboť oni jsou mocni!

Novénu k bl. Anežce od 1. března počínajíce budou konati ctih. Školské sestry; modlitbou a obětinkou můžete se spojiti s nimi v prosbách za kněžská povolání a hojný dorost řeholní. Blahoslavená Anežka, sama vzácná řeholnice, vážící si nesmírně kněžstva — jak mnohý rys má společný se sv. Terezií Ježíškovou — vzbudiž nám mnoho kněžských duší!

Hovorna.

Pomalu, ale stále přibývají dárky na kanonisační fond, na obnovu kláštera na Františku, pro vybavení kostela tamtéž. Jsou to téměř samé „peníze vdoví"; naši bohatí lidé dosud drží kapsy zavřené. Mnozí říkají: „Teď, v té krisi je nemožno něco podnikat, není peněz, nikdo nemá nazbyt. Počkejte s těmi sbírkami!" Těm odpovídáme s P. Germainem, když mu právě tak domlouvali, aby počkal se stavbou basiliky v Lisieux:

„Čekat! Nikdy nebyla doba příznivější pro veliké dílo. Čekat, až bude lidem zbývat. Obětovat Pánu Bohu ty zbytky a nadbytky? A to by byla nějaká láska a oběť? Ty drobty padající z přeplněného stolu a ty kapky z přetékající číše? Ne! Právě dnes každý dar je pravou obětí, každý kámen chrámu vyzařuje lásku. To bude důstojný Boží stan. — Čekat, až zmizí úzkost a starost o zítřek? Ne! Právě dnes být velikomyslný, projevit důvěru a modliti se. To nám přivábí pomoc s hůry!" A Lisieux se dívá na basiliku rostoucí jako zázrakem.

Učme se zase a zase od Francouzů. Ale máme již také milé a krásné příklady blízké, na př. Spořilov. Tam si ten kostel přímo vymodlili. Následujme je! Prosíme všechny vlastenecké pány duchovní, aby v den svátku bl. Anežky Č. pomodlili se po mši sv. s věřícími, pp. katechetové s dětmi atd. za vzbuzení dobrodinců pro kanonisační fond i pro obnovu díla Anežčina! **Vymodleme si i my mecenáše!**

Výstavka darů pro vybavení kostela na Františku bude uspořádána ve dnech celostátního katol. sjezdu v Praze IV. na Pohořelci č. 155. Prosíme snažně všechny ctitele svatoanežské, pokud ještě nepřispěli svým obolem, aby tak učinili do sjezdu; kdo pak pracují na výšivkách atd., aby laskavě dokončili své práce včas.

Bude to výstavka lásky a vděčnosti!

Bůh by mi nebyl vnukl touhu, činiti po smrti dobře na zemi, kdyby ji nechtěl splniti. Byl by mi dal přáti si, abych v něm mohla odpočívati...

Z Posledních slov sv. T. J., str. 71.

DĚTI!

Vzhůru za hlasem nástupců svatých apoštolů!

Celou naší Republikou jde zvláštní vzrušení. Blíží se veliká hodina Prvního celostátního sjezdu katolíků. Páni biskupové, nástupcové svatých apoštolů, vyzývají všechny katolíky, muže, ženy a mládež, aby se každý, kdo jen trochu může, chystal na cestu do Prahy, kde se bude od 28. do 30. června letos sjezd konati. Od zdaru tohoto sjezdu záleží veliký prospěch Království Ukřižovaného a užitek pro spásu duší dítek v našem státě. Svatý Otec žehná všem, kdo dílo sjezdu připravují. A tu musí děti první mezi všemi volat k Bohu o milost a Požehnání pro sjezd. Proto vybídl Dětský Apoštolát Krista Krále katolické děti, aby se přihlásily k modlitbám za zdar sjezdu. Všechny děti mají se pokud možno od Popeleční středy dne 6. března až do 30. června letos denně modliti Otče náš, Zdrávas Maria, Věřím v Boha a povzdech: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, kraluj v naší Republice" a pozdrav: „Ježíš Kraluje! Na věky! Amen" a obětovali jedno sv. Přijímání za zdar sjezdu. A každý se má přihlásiti na adresu: „Dětský Apoštolát Krista Krále v Boskovicích", udati na přihlášce plnou svoji adresu, věk a v kterém je biskupství. Za všechny přihlášené děti se bude sloužiti 7 mší a svatých to 3 ve Svaté zemi, 3 v Římě a 1 u Milostného Jezulátka v Praze na Malé straně.

Z kanceláře přípravného výboru v Praze došel na Ředitelství Apoštolátu dítek přípis, jímž pan předseda Dr. Rückl tuto akci schvaluje, velmi se z ní raduje a mnoho od ní doufá od Boha pro sjezd.

Upozorňujeme všechny děti, že kdo přiloží k přihlášce 50 hal. známku, obdrží poštou k svátku Krista Krále letos pěkný obrázek Pražského Jezulátka s významným tiskem na věčnou památku.

Děti! Přihlašujte se co nejdříve, nejpozději do 1. června a to co možná hromadně celé třídy a podepište se na jeden arch společně přesnou adresou a napište každý i číslo domu, abychom mohli jistě Vám obrázek doručiti. A všichni se modlete denně povzdech: „Milostné Pražské Jezulátko, požehnej letošnímu sjezdu katolíků v Praze!" Děti! Vzhůru do díla! Ať mají radost všichni naši páni biskupové! —

Knihovna.

Pro dobu svatopostní doporučujeme vroucně z našeho seznamu rozjímání o umučení Páně, a to hlavně: **Růženec za katolické misie ke cti sv. Terezie Ježíškovy, Život služebnice Boží Gemmy Galgani, Svatá hodina Gemny Galgani, Život sestry M. M. Chambonové, Pobožnost k sv. ranám Páně, Pobožnost k Matce Boží Bolestné, Pobožnost k slzám Panny Marie, Pobožnost pro mládež v době svatopostní, Krátká křížová cesta.** Ceny jsou udány v seznamu.

V tisku je rozmilá knížka pro dívky, životopis mladistvé **Marie Filippettové,** jež dospěla pověsti svatosti na „malé cestičce" sv. Terezie Ježíškovy.

Doporučujeme také knihu vydanou Dědictvím svatojanským (Praha IV., Hradčanské nám. č. 2): **Život podle B. Srdce Páně.** Napsal P. Jos. Jaroš T. J. S obrázky většinou od J. Führicha, iniciály od J. Manesa. Vzácná kniha.

DEŠŤ RŮŽÍ

ROČNÍK VII. 1935 ČÍSLO 3.

Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze čís. 80533-VII/1929. (Praha 35.)

DEŠŤ RŮŽÍ

ČASOPIS VĚNOVANÝ ÚCTĚ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY
A BL. ANEŽKY ČESKÉ

Vychází čtvrtletně. S povolením nejd. arcib. Ordinariátu v Praze.
Za redakci odpovídá vdp. arcib. sekretář Jos. Vladyka.
Redaktorka: Běla P. Dlouhá, Praha IV, Úvoz 155.
Administrace: Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní 4.
Předplatné: ročně 15 Kč, jednotlivá čísla po 4 Kč.
Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

OBSAH:

I. ČÁST

1. Sv. Terezie Ježíškova a sv. Johanka z Arcu. B. D.
2. Láska ryzí. P. Em. Soukup. O. P.
3. Ctihodná Matka M. Elekta od Ježíše. B. D.
4. Dívky u sv. Terezičky. B. D.
5. Jak Durval porozuměl cestě dětství. Ch. Grimaud.
6. Dešť růží.

II. ČÁST

1. Obláčka bl. Anežky.
2. Královna Dagmar. Dr. A. Birnbaumová.
3. Legendy bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry. (Rozbor.) Dr. A. Birnbaumová.
4. Legenda o bl. Anežce. Zd. Kalista.
5. Vidění Anežčino. Martin Vochoč.
6. Svatá Klára. B. D.
7. Sedmisté výročí přijetí závoje bl. Anežky. Dr. V. Pihertová.
8. Vartburg.
9. Hvězdná dráha.

Kanonisační fond.

Kč 1.445·— výtěžek div. „Blah. Sestra" od N. Svobodové; Kč 330·— chovanky klášterního pedagogia v Chrudimi; Kč 130·— Exercitantky z Alemanky v Břevnově; Kč 70·— Jeřábek Karel, Líšeň; Kč 50·— Hůrský František, Čes. Budějovice, Nejmenovaná, Bláhová Anna, Smíchov; Kč 25·— Roháček Karel, Třeš., Marušková Zdenka, Praha II.; Kč 30·— Prášková Anna, Praha XII.; Kč 5·— Černá Jarmila, Nusle, Zavřelová B., Mělník (nemoc.); Kč 10·— Kadulová Jana, Smolkov, Kč 5·— Rieglová Ludmila, Hořelice, Kč 20·— Fialová Františka, Pátek. **Celkem Kč 15.763.**

Modlitebna.

Vzhůru srdce! Všechny modlitby, oběti a sebezapírání těchto dnů za zdar sjezdu, za hlubokou brázdu sv. Ducha na roli českých duší!

Sv. Terezie Ježíškova a sv. Johanka z Arcu,
dvě praporečnice Kristovy.

Sv. Terezie Ježíškova a blahosl. Johanka z Arcu.

Obě jste slyšely v srdcích svých hlasy,
národních světců mohutný vzdech:
Otčina hyne, je třeba jí spásy.
Kdo vztyčí prapor na vavřínech?

Obě jste k výzvě té srdce svá vrhly
do výhně boje a na pospas ran.
Užasl svět, kam jste s heslem svým vtrhly:
Ať žije Král! Ať je korunován!

S praporem Krále a lásky zbrojí
prošly jste vlast. Ta „Maličká“ dál.
Jejím se zbraním po krátkém boji
celý svět přemožen radostně vzdal.

Vítězný pochod má, tažení skvělé
„Maličkých cesta“ po zemi.
Nebi i světu je vzdorovat smělé,
Láska když bojuje růžemi

B. D.

Láska ryzí.

Hned po Božím Synu patří nejvíce básniček svaté Terezie Ježíškovy svaté Panně Orleánské. Hledaly se důvody toho nápadného poměru duše karmelské světice k hrdince svobody Francie. Jedno vysvětlení spojuje obě světice v myšlence na Krista Krále; obrazem je to vysloveno tak, že stojí u sebe Terezie a Jana z Arcu, karmelitka vedle dívky v rytířské zbroji. Terezie pravicí drží kostelní korouhev s obrazem svaté tváře Spasitelovy a nápisem: „Ježíš, král náš; za ním láskou!" Panna Orleánská levicí třímá válečnou korouhev s nápisem: „Ježíš! Maria!" Volné ruce světic jsou pevně spojeny na srdci svaté Terezie, z něhož vychází jako kytice plamenů. Tedy, podle toho obrazu, bylo společnou myšlenkou obou, ovládnutí celého světa Králem Kristem.

Ale při četbě devíti básniček svaté Terezie, věnovaných životu a duši osvoboditelky Francie, poznáme, že se pod obraz hodí jiné heslo; nebo na obě korouhve slova: Lásky ryzí — a pod obraz vysvětlení slovy svaté Terezie Avilské: „Tento ryzí cit jest odloučení od každé pozemské věci; neshledává se tam žádná snaha protivná Boží vůli; tam duch a vůle jsou zajedno se vším, co Bůh chce i odloučení ode všeho; tam úplné zabrání Bohem, tak, že tu není ani stopy po lásce k sobě nebo k nějaké stvořené věci!"

V básních svaté Terezie Ježíškovy Panna Orleánská, andělé i svatí mluví vlastně o jediné věci a jediné myšlence Janině, která ji provázela životem, povoláním, boji, žalářem a na popraviště: k vůli hlasu Boží vůle všechno opustila, má jen jednu touhu, „tou jsi Ty, Bože můj! Vezmu svůj kříž, sladký Spasiteli, a půjdu za Tebou umříti z lásky k Tobě; nic jiného nechci, chci umříti, abych začala žíti, abych se spojila s Ježíšem." Příbuzná duše svaté Terezie Ježíškovy pochopila dobře vlastní vodítko života Panny Orleánské, které ji učinilo světicí: ne statečnost lásky k vlasti, nýbrž ryzost lásky k Bohu — která byla i vlastním vodítkem a světlem všech podrobností života sv. Terezie. Byl to opravdu jeden plamen, který byl světlem a vzpruhou života obou světic.

Hlas toho plamene v duši svaté Terezie Ježíškovy byl takový:

„Nejsem sobeckou; miluji Boha a ne sebe. O můj Ježíši, Ty to přece víš, že Tobě sloužím nikoli k vůli odměně, nýbrž jediné proto, že Tě miluji, a že chci Tobě zachraňovati duše. Chci ve Tvé lásce dosáhnouti věčného spojení s Tebou, nechci jiného trůnu, ani jiné koruny, nežli Tebe, můj Milovaný. Má duše je stále pod zemí, ale jsem šťastna, že nemám útěchy. Styděla bych se, kdyby se má láska podobala lásce snoubenek tohoto světa; ony stále upírají oči na ruce snoubencovy, aby viděly, zda jim nese nějaký dar, nebo na jeho tvář, zda tam uvidí úsměv lásky, který je uchvátí; Tereza, malá snoubenka Ježíšova, miluje Ježíše pouze k vůli němu; je šťastna, že smí jíti se svým snoubencem k vůli němu samému a ne k vůli jeho darům. Mnozí slouží Ježíši, když je oblažuje, ale velmi málo jich chce s ním jíti, když

spí prostřed bouře vlnobití, když trpí v zahradě smrtelné úzkosti. Kdo tedy bude sloužiti Ježíši k vůli němu samému? Já to budu, já! Milovati Ježíše a necítiti té sladkosti lásky, toť mučednictví; nuže podstupujeme mučednictví. Chci se udělati tak maličkou, abych byla zbavena nejen tvorů, nýbrž i sebe samé; abych neměla jiné touhy, než milovati milého Pána Boha. Vše, co jsem vykonala, jediné proto jsem vykonala, aby se líbilo milému Pánu Bohu."

Ryzí láska bez sobeckosti sebelásky, to jest hrdinství svaté Panny Orleánské i svaté Karmelitky v Lisieux. To je spojuje jako nejhlubší a nejužší svazek. Sebeláska je spokojena, když jí nic nechybí, kdežto ryzí láska může býti spokojena jen tehdy, když nic nechybí milovanému. Tak sebeláska chce stále dostávati dary, kdežto ryzí láska nechce nežli dávati. Sebeláska prchá před bolestí, kdežto ryzí láska má radost v odříkání. Sebeláska je stále přesvědčena, že vykonala dosti, láska ryzí však chce konati stále více. Sebeláska čeká na odměnu, sotva něco vykonala pro přítele, kdežto ryzí láska považuje za dostatečnou odměnu, že směla něco vykonati k radosti a zalíbení Milovaného, jenž je celým jejím životem. Sebeláska se snaží ve všem vyhovovati své vůli, nedbajíc vůle přítelovy; láska ryzí se naopak úplně odříká vlastní vůle a nechce nic jiného, než co chce Milovaný. Sebelásce jest milejší odpočinek nežli námaha, zdraví nežli nemoc, radost než bolest, pochvala než pokoření, život nežli smrt; avšak láska ryzí toto všechno překonává a snaží se v námaze a bolestném bojování jíti vstříc Milovanému.

Tomu všemu dala svatá Terezie Ježíškova stručný výraz veršíkem: „Ať žiji nebo umírám, Tobě se líbiti za jedinou radost mám." — Za praporem slavné hrdinky ryzí lásky lze také každému jíti, aspoň malými krůčky pokusnými. Čím se častěji opakují tyto pokusy, tím menší jsou mezi nimi mezery. *P. Em. Soukup, O. P.*

Ctihodná Matka Marie Elekta od Ježíše.

(Pokračování.)

Je známo, že generál řádový poručil, aby jistota neporušeného těla Matky Elekty zůstala po nějaký čas ještě v tajnosti a klíč od komnaty její byl uložen u Matky převorky. Jedna ze sester měla horoucí nutkání, aby šla denně velebnou Matku uctíti, ale nemohla se odhodlati, aby požádala o klíč. Kdo ví, jak se v klášteře pěstují ctnosti a jak trapno je každé ze sester požadovati pro sebe něco výjimečného, pochopí tuto sestru. Ale jednou v noci zjevila se ctihodná Matka Elekta této sestře všecka ozářena a řekla jí: „Předrahá sestro, vaše láska mi prokazovala za mého života tolik něžnosti; proč mne teď tak zřídka navštěvujete?" Milá sestra ovšem měla za svou povinnost vypravovati ráno svůj sen; Otec generál pak dovolil, aby navštěvovala velebnou Matku, kolikrát chce.

Jedna z nejstarších sester, velmi milovaná, domnívala se, že pro svůj věk a nemoci jest klášteru břemenem a prosila neustále Boha, aby na přímluvu velebné Matky Elekty odvolal ji s tohoto světa. Matka Elekta zjevila se převorce a pravila: „Matka Pavla žádá ustavičně Boha o smrt; jste s tím spokojena?" Matka převorka vyčítala to poněkud trpce nemocné sestře; ale docílila tím jen, že tato prosila tím horoucněji, aby se nestavěla proti jejímu přání. Krátce potom sestra zemřela klidně v Pánu.

Císař Ferdinand v rozmluvě se ctih. M. Marií Elektou. (Podle staré klášterní rytiny.)

V klášteře Uršulinek na Novém městě pražském žila Mater Constance, rozená komtesa z Kolovrat. Tato řeholnice trpívala velice skrupulemi svědomí. Její utrpení bylo zvyšováno nemožností někomu se svěřit, ba ani ne zpovědníkovi. V tomto smutném a krutém stavu měla jednou sen, v němž se viděla uprostřed různých zakladatelů a zakladatelek řádů. Mezi nimi zpozorovala ctihod. Matku Elektu a řekla si ihned: „Zde je ta, na jejíž přímluvu jsem nabyla života; bezpochyby neodmítne ani teď pomoci mi v úzkosti mé?" Přiblíživši se potom velebné Matce, odhalila jí všechny příčiny svého trápení. Ctihodná Matka ji těšila, zodpověděla dokonale její pochybnosti a zároveň jí přikázala, aby vše odhalila svému zpovědníku.

Řeholnice učinila tak bez obtíží a ke svému překvapení i k velikému uklidnění své duše uslyšela z úst zpovědníka tytéž odpovědi, tytéž rady, které jí ve snu dala velebná Matka Elekta. Tak odměnila velebná Matka něžnou úctu, kterou měla k ní zbožná řeholnice i celá její rodina od jejího narození, neboť její vznešený otec i matka jí často vypravovali a později i písemně potvrdili, že dítě přišlo na svět mrtvé; bylo však dáno zbožnými rodiči pod ochranu ctihodné Matky a v tu chvíli počalo dýchat. — Matka Constance dožila se v klášteře vysokého stáří a pro svůj nevinný a zásluh plný život zanechala po sobě památku duše svaté a spravedlivé.

Pokrač.

Klášter bosých karmelitek na Hradčanech.

Dívky u sv. Terezičky.

Po návratu od p. biskupa do Lisieux chystali se p. Martin s Celinkou a Terezičkou na cestu do Říma s poutní výpravou. Cestou z Lisieux do Paříže byla Terezie nápadně zamyšlena. Jakoby tušila, že ji čeká něco vážného a důležitého.

V Paříži ukazoval otec svým dcerkám významné památnosti. Pro Terezii však jen jediná měla kouzlo: to byla Vítězná Panna Maria. Zde jí byla udělena nevýslovná milost. V tomto chrámu přetékalo její srdce štěstím a pokojem. Celou vroucností svého milujícího srdce prosila Marii, aby ji chránila a každé nebezpečí a příležitost ke hříchu od ní vzdalovala. Prosila také sv. Josefa, aby nad ní bděl. Od svého dětství uctívala vroucně pěstouna Ježíšova a panického ženicha Panny Marie. Pod ochranou obou sv. Osob cítila se dobře ochráněna.

Cesta vedla z Francie přes Švýcary. Jak žasla Terezie, když viděla tuto skvostnou zemi s jejími bublavými potoky, k nebi čnějícími, sněhem pokrytými horami, zelenými údolími a nádhernou květenou. Její duše jásala při spatření krásy této veliko-

lepé přírody a plna díků pozvedala srdce k Tomu, který stvořil ten divukrásný svět.

Dráha vedla až k hranicím věčného sněhu. Často šklebila se pod nohama cestujících propast, jejíž nezměrná hloubka hrozila je pohltit. Milé vesničky se štíhlými věžemi kostelů a pěknými švýcarskými domky ubíhaly kolem jejich zraků; vysoko na nebi táhly lehké mráčky a prováděly své veselé hry. Pak zase se ukázalo veliké tiché jezero, v jehož lehce zčeřené modré hladině zrcadlil se purpurový lesk zapadajícího slunce. Všechny tyto krásy přírody unášely duši Terezičky k Tomu, jenž ji v lásce k nám lidem stvořil. „Jak krásné je toto místo našeho uvěznění, jak krásné teprv musí být nebe!“, myslila si Terezie. A zase vyproudily z jejího srdce vroucí myšlenky díků a lásky k jejímu Stvořiteli.

Pan Martin s dcerami v gondole na Grand-Canale v Benátkách.

Když Terezie pozorovala a uvažovala o mistrovských dílech Pána s udivenou bázní, směla se pak také radovati z těch, jež zrobila lidská ruka.

První italské město, v němž poutní výprava zastavila, byl Milán. Zde uviděla skvostný dóm celý z bílého mramoru s jeho uměleckými sochami. Z poutníků osvědčily se Terezie a Celina jako nejstatečnější. Vystoupily až na vrchol věže. Odtud měly neporovnatelný pohled. Celý Milán ležel u jejich nohou. Jeho obyvatelé zdáli se jim jako hemžící se mravenci. Po šťastném sestupu nastoupili cestu městem v povozech. Zvláště uchvátil je hřbitov zvaný Svaté pole (Campo santo). Sochy a pomníky

z bílého mramoru jsou mnohonásobná pravá umělecká díla. Hned bylo to dítě sypající květy na hrob své matky nebo otce, jindy zas jakoby viděly vláti závoj vdovy nebo vlas dívky. Terezie byla všechna dojata tím ušlechtilým uměním a nádherou; nemohla se jich ani nasytit.

Z Milána jeli do Benátek. Jak se obraz pozměnil! Místo hluku velkoměsta slyšela tady v hlubokém tichu lagunového města jen volání gondoliérů a bublání vln při jednotvárném úderu vesel. Benátky mají kouzlo zašlé nádhery.

Dále to šlo do Padovy, kde poutníci uctili ostatky a neporušený dosud jazyk sv. Antonína. Potom přibyli do Boloně k ostatkům sv. Kateřiny, jejíž obličej nese ještě stopy polibku, jejž jí vtisklo Jezulátko.

Konečně byli k Tereziině veliké radosti na cestě do Lorety. Zde stojí uctívaný domeček z Nazareta. Naše omilostněné dítě bylo velice pohnuto myšlenkou, že smí prodlévati pod toutéž střechou, pod níž kdysi bydlela svatá Rodina. S uctivou bázní pozorovala zdi, na nichž spočívalo kdysi oko Bohočlověka a podlahu, které se dotýkaly jeho svaté nohy. Zde tedy nosívala svatá Panna v náruči své Božské Dítko. Jak šťastna byla Terezie, když směla položiti svůj růženec do misky, v níž byl kdysi pokrm Jezulátku připravován. Největší útěchou však pro ni bylo, moci přijmouti milého Spasitele v jeho vlastním domečku. To bylo blažené sv. přijímání!

Ale nemohla zůstati v posvátném domě. Museli jeti dále. Po delší jízdě přijeli v půlnoci do svatého města. Od úst k ústům zaznívalo vzrušené volání: „Řím! Řím!“ Nebyl to sen. Touha Tereziina byla splněna, nacházela se v Římě.

Příští dny byly vyplněny návštěvou četných památností. Nejhlubší dojem měly naše poutnice z katakomb a Kolossea.

Katakomby jsou podzemní, do skály vytesané daleké chodby s hroby. Sem utíkali se křesťané v dobách pronásledování, zde mívali své bohoslužby, sem pochovávali své mrtvé. Tisíce a tisíce služebníků Božích nacházelo zde své místo pohřební. Obě dívky pohlížely s hlubokou úctou na tyto podzemní prostory. Vnikly dovnitř až k hrobce sv. Cecilie a vzaly si odtud trochu posvátné země na památku.

Kolosseum je mohutný, z kamene stavěný cirkus, který ob-

sáhl asi 80—90 tisíc diváků. Přemnozí křesťané v aréně této obrovské budovy prolili krev pro svoji víru v nejkrutějších mukách.

V hlubokém pohnutí si to Terezička uvědomovala. Její srdce ji táhlo dolů do areny, ale závora bránila vstupu. Přece však pošeptala sestře: „Pojď se mnou, uvidíš, že dosáhneme cíle!“ Ačkoliv při každém kroku drolily se úlomky starého zdiva pod nimi, pokračovaly v cestě, až se dostaly ke kříži, kterým bylo označeno místo, kde mučedníci dosáhli svého slávyplného vítězství. Tu sestry poklekly a pohroužily se ve vroucí modlitbu. Horoucně prosila naše světice milého Spasitele o milost, aby se směla státi mučednicí a cítila ve svém srdci, že byla vyslyšena. To vše trvalo jen několik okamžiků. Sestry se ještě shýbly pro několik kamínků jako drahocennou památku; potom šplhaly zase opatrně po kamenité zdi vzhůru. Tatínek jim nic nevytýkal, když své děti zase radostně spatřil. Ano, sám byl hrdý na jejich odvahu a podnikavost.

Celinka s Terezičkou v Kolosseu.

Šesti dnů bylo použito, aby si vryly v paměť další vynikající památnosti Říma. *(Pokrač.) B. D.*

Jak Durval porozuměl „cestě dětství“.

Durval vyšed z nádraží, přispěchal k autu. Sklesl na lavičku, dusil se, v boku ho bolelo; utíraje si čelo, šeptal: „Jak jsem nemocen!“ Šofér pohnut se ptá: „Kam pána dovezu?“ „Na nejbližší kliniku, příteli! Umírám!“ V rychlosti složilo taxi svého klienta v jisté nemocnici řeholnic, jejíž pověst o vědomostech a lásce sester dávno překročila hranice obvodu.

* * *

Ve čtvrthodině poté, když se Durval představil, byl uložen v dobré posteli, s teplou lahví v nohou; jedna z jeptišek dala mu píti teplý odvar a hned telefonovaly lékaři, který odpověděl, že bez otálení přijde.

Sestra představená, žena, která měla svou hlavu a také autoritu, mu řekla:

„Budete-li poslušen, vyléčíme vás... jenom mějte ruce v posteli. Zapovídám hluboce dýchat..."

Lékař shledal zápal plic a nařídil třikrát denně pijavice, injekce solucamphrové, užívání, tekutou stravu: mléko, bouillon, zeleninu a — trpělivost.

* *

A Durval počal žíti svůj život nemocného člověka.

Přišla jedna sestra:

„Přicházím vyměnit láhev."

Durval, který přec zmíral horkem, dal si to udělat. Vrátila se:

„Vypijte ten koflík mléka."

Durval otevřel ústa a dostával po lžičkách.

Sestra představená vstoupila energicky:

„Pijavky!"

Beze smilování nad zády nemocného pokryla je skleněnými zvonky.

Muka obnovovaná na téže kůži třikrát denně.

„Mně je horko, Sestřičko, koupu se v potu," řekl Durval.

„Je zakázáno vystrkovat ruku zpod přikrývky," odpověděla sestra.

Durval poslechl.

Náhle nová „invase" sestry představené:

„Injekce."

Durvala, který nerad trpěl, zamrazilo, přece však vztáhl ruku k jehle.

A tak míjely dny.

* * *

Zatím co pozoroval nad svou hlavou strop natřený neposkvrněnou bílou emailovou barvou, napadlo Durvala intuitivně:

„Tady," povídá si, „se mnou zacházejí jako s dítětem v kolébce..."

Bylo to pravda. Nebo, když si to rozmyslil, řekl si:

„Nemám tu osobní vůle... dám si všechno udělat... Mám důvěru... svěřím se jim... nestarám se o zítřek..."

V duchu se smál:

„Jsem jako miminko v peřince... jako za časů, když moje drahá maminka pečovala o svoje robátko a kdy jsem se beze všeho uvažování poddával něžnostem její lásky."

Tato myšlenka na matku přivedla perlu do koutka jeho oka.

V tom okamžiku sestra představená:

„Teploměr!"

„Nuže, do toho! Vezměme si teploměr!"

Čtyři minuty, sestra jej zase odebírá.

Tajemná, poznamenává stupně teploty do záznamu... odchází, aniž co řekla. Nemocný nemá práva to zvědět. Je beze zpráv o své nemoci.

Sestra odchází.

Durval pokračuje v toku svých myšlenek.

„Miminko, hotové miminko jsem teď. Ale hodné mimi, které poslouchá a nevzpouzí se, nemá vrtochů — a zvláště strpí všechno s úsměvem, protože znajíc kompetenci lékaře, nejlepšího v městě a kvalifikaci ošetřovatelek, nejlepších, jaké existují, tohle bebé ví, že všechno to mučení je jen k tomu, aby ho uzdravili."

A protože je Durval chlapec inteligentní, který dovede ocenit věci, povídá si:

„Po všem všudy, lékařsky řečeno, pouze ti se uzdravují, kdo jdou cestou dětství."

* * *

Durval je inteligentní, ale je taky zbožný. Zná Terezii Ježíškovu; právě nedávno byl v Lisieux, četl mnoho dobrých knih o duchovním životě veliké světice, vzoru a světle malých duší. Ale jako tolik jiných, potěšil se jí, ale neprohloubil se. Nepřišla ještě jeho hodina milosti.

Ale ona odbije.

Intuicí, která je dojista nadpřirozená, se mu rozbřesklo:

„Vidím, že se stanoviska lékařského cesta dětství je sama moudrost . . . ale což duchovně?"

A hle, nesmírný obzor se otvírá před užaslým Durvalem.

Povídá si:

„Pravý lékař, to je Bůh. To On uzdravuje — pečuje o nás, řídí a upravuje každou podrobnost našeho života pro naše pravé a konečné dobro . . ."

Tato pravda zdá se Durvalovu zraku vždy jasnější. Pokračuje ve svém rozumování:

„On je lékařem, který předpisuje, je také ošetřovatelem, který vykonává; dává nám polykati léky . . . Ubohá lidskosti! Kolik pijavek a injekcí je potřebí, abys byla zachráněna! To Pán Bůh je přikládá . . ."

Durval s očima upřenýma do výše nevidí už stropu natřeného ripolinem na bílo . . . jeho duch přesahuje světnici, kde je mu tak horko.

Povídá si:

„Jestliže odevzdanost děcka v lůžku, které pije poslušně svůj koflík mléka, polyká své užívání, přijímá rozkaz, nevystrčit ani prstu zpod peřiny, je logický postoj před kompetencí lékaře a milosrdné sestry, jak by to nebyl jediný možný postoj před Bohem?"

A opakuje si: „Jediný, jediný!"

Ale ihned připojuje:

„Pod tou podmínkou, že jsme dobrými miminky, bez vrtochů, úplně odevzdanými, poddanými, protože známe ‚kompetenci', nekonečnou moudrost Boží!"

Myšlenky se rozvíjejí a utvrzují v duši nemocného. Durval cítí, že je zaplavován milostí . . přiznává se:

„Pochopil jsem cestu duchovního dětství."

* * *

Také když představená vstoupila jako vítr oznamujíc:

„Pijavky!", Durval přijal to s odevzdaností ne k té obdivuhodné ošetřovatelce, ale k Bohu, kterého zastupovala.

Zcela synovsky poslušen tohoto Otce všemocného, jehož děckem se považoval, nastavil svá obolená záda té, kterou mu Bůh poslal.

Když byly přiloženy pijavice, přišel na řadu koflík mléka. Byl vypit v témže duchu duchovního dětství.

Durval neviděl už tak jako dříve. Klinika se stala nebem. To zde se na něm vykonává Boží otcovství . . .

Jeho nemoc přijala zcela jiný vzhled: vzhled dobročinného upotřebení času a činnosti. Bůh ho tady chtěl míti zcela maličkým. Zde ten zcela maličký činil Bohu radost. Zde ať trpěl, spal, chvěl se horečkou, tím, že to vše přijímal, konal nejlepší práci, kterou mohl konat a která záležela v tom, činiti co chce jeho „tatínek milý Pán Bůh".

S těmito myšlenkami vstoupila radost do duše Durvalovy.

Už se nenudil. Čas mu nebyl dlouhý. Necítil se neužitečným. Byl hotov ke všemu . . žít nebo umřít v náručí Božím, jako děťátko v náručí matčině.

Náhle v této radosti proniklo ho nové světlo. Durval si řekl:

„Brzy budu zdráv . odběhnu . ale jestliže v očích lékaře a sester nebudu víc jejich ‚maličkým', který nemá práva vystrčit ručičku zpod pokrývky — změním se vůči Bohu?"

Odpověď byla snadná.

„Zůstanu zcela maličkým, ať chodím nebo ležím — navždy!"

A dodal:

„Pijavice změní způsob, injekce taky koflíky mléka taky ale moje malost

duchovního děcka zůstane, bude stejná . . . v téže důvěře, v téže odevzdanosti, beze zdráhání — protože znám ‚kompetenci' Boží."

A na konec: „Dítětem až do konce . . . Rozumím."

* *

V tom okamžiku přichází sestra: „Je vám trochu lépe . . . přeložíme vás na jinou postel, abychom vaši mohly znovu povléknout."

Durval to přijímá s úsměvem, říkaje si v duchu:

„Na každé posteli, v každém stavu, duchovně, nadpřirozeně není nic opravdovějšího a logičtějšího nad cestu úplné odevzdanosti duchovního dětství."

Z „Annálů z Lisieux" přeložila *B. Dlouhá.* *Abbé Charles Grimaud.*

Dešť růží.

20letá dívka uzdravena před schránou sv. Terezie v Lisieux z následků po zánětu míchy.

B. (Francie) dne 11. září 1934.

Ctihodná matko,

s radostí Vám oznamuji, že jsem právě lékařem ujištěna o uzdravení své dcery, což se stalo dne 15. srpna při naší pouti do Lisieux.

Moje dcera, která dosáhla právě věku 20 let, byla v r. 1931 zachvácena zánětem míchy a od té doby trpěla trapnými následky této nemoci. Nemohla natáhnout nohu a dáti jí normální posici. Zprvu nosila zvláštní obuv, ale jak ji přestala nosit, nemoc se zhoršila, zvláště v posledních měsících, tak že byla nucena znovu se vrátit k té botě a kromě toho podepříti svůj kotník malým korsetem. Přese všechna ta opatření trpěla stále pálením a vyvrtnutím, které bývalo následkem přetržených šlach. Chůze jí byla velmi obtížná a lékař neviděl možnost uzdravení.

15. srpna ráno přišly jsme obě do Lisieux jako poutnice. Byly jsme na mši sv. v kapli karmelu, pak jsme poklekly před schránou drahé Světice, kterou tolik milujeme. Nuže, ctihodná Matko, od tohoto okamžiku nepocítila moje dcera nižádné bolesti a od následujícího dne chodila zcela normálně, její noha zůstala rovná a nebylo třeba ji podpírat.

Náš lékař tehdy nebyl přítomen a já musila vyčkat jeho návratu, abych mu dala zjistit toto zvláštní uzdravení. Právě dnes jsem s radostí slyšela, že moje dcera je uzdravena a že lékař v tom ničeho nezmohl. S nesmírnou vděčností tudíž ke sv. Terezii od Ježíška dávám Vám zprávu o tomto faktu, ctihodná Matko a posílám jako „ex. voto" připojené osvědčení: aparát, kterého mé dítě víc nepotřebuje.

Nikdy nebudeme moci zapomenouti této milosti a budeme míti k naší Světici vždy věrnou a důvěrnou zbožnou úctu.

Račte, ctihodná Matko, Ji požádat, aby na dále chránila mou dceru. Jak jsem řekla, je jí právě 20 let a k této příležitosti slíbila jsem jí vykonati tu pouť, která byla pro nás tak šťastná.

L., matka omilostněné.

Lékařské vysvědčení:

Osvědčuji, že jsem ošetřoval slečnu Annu Marii L., dvacetiletou, stiženou od 9 měsíců krajním uvolněním šlach v chodidle pravé nohy se svalovou atrofií, následkem zánětu míchy.

Toto ochrnutí trvalo přese všechnu lékařskou péči a bylo třeba nositi zvláštní obuv, která však činila chůzi velmi obtížnou a vyvolala nedoživení celé nohy.

Dnešní vyšetření ukazuje, že chůze je normální, noha rovná, beze zkřivení a beze stopy bolesti.

B., dne 11. září 1934. Dr. L. B.

Plníc svůj slib vzdávám tisíceré díky sv. Terezičce od Ježíška za vyslyšení ve velice trapné a těžké záležitosti. — Prosím za další pomoc v jiné záležitosti.

A. Pilcová, Hořice v Podkrkonoší.

Vzdáváme nejvroucnější díky sv. Terezii Ježíškově za vyslyšení prosby v nutné záležitosti a prosíme za další Její přímluvu, ochranu a pomoc.

Rodina Matoušova.

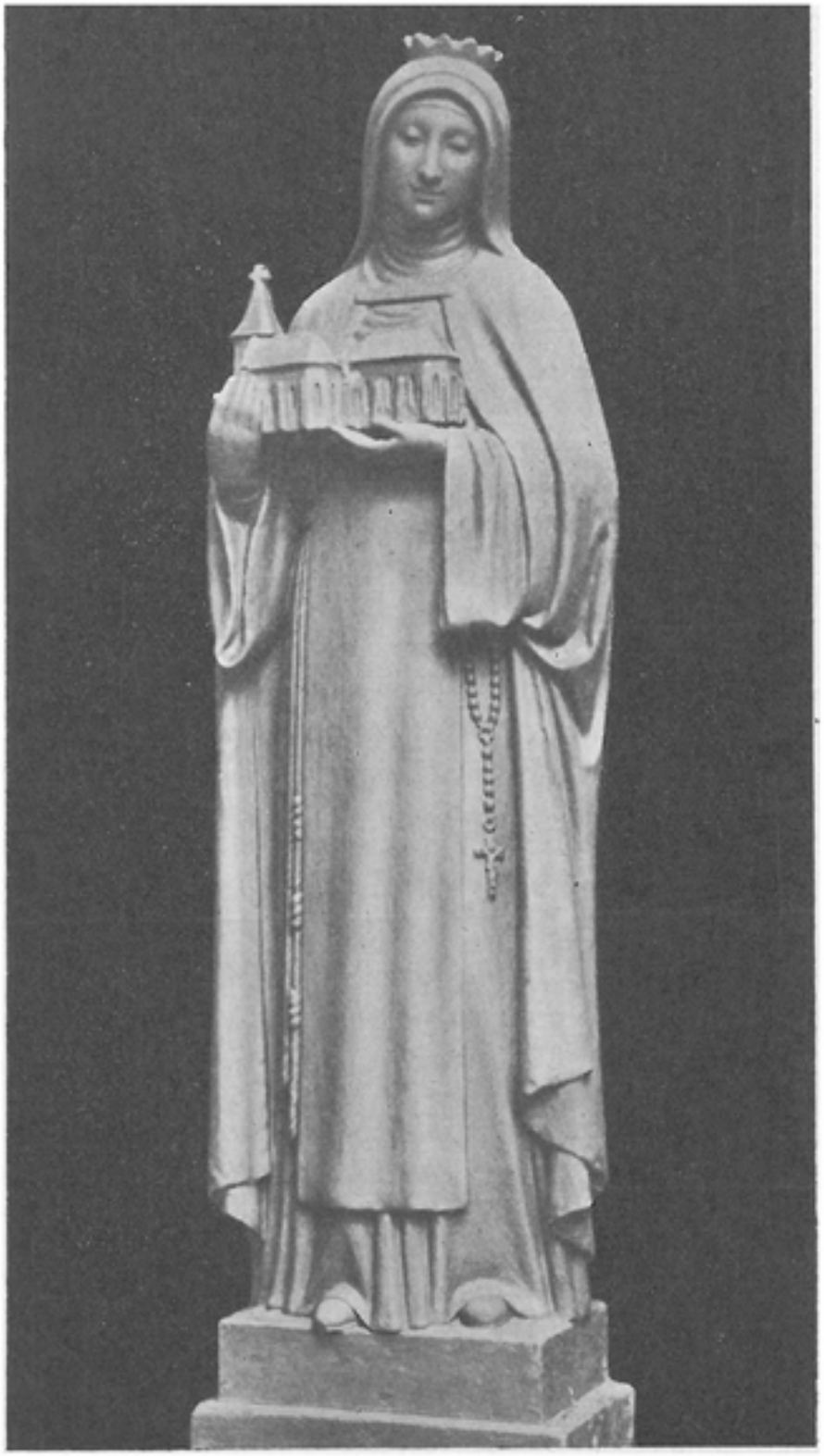

Blahosl. Anežka Česká.
Socha Č. Vosmíka v kapli mateřince Školských sester O. S. F. v Břevnově.
(K 80. narozeninám mistrovým.)

Obláčka bl. Anežky České

25. března 1235.

Kriste, má Lásko nejvyšší, jediná!
V žití mém bije rozhodná hodina.
Se světem loučím se v chvatu a plesu,
na oltář Lásky své oběť svou nesu.

S Bohem, ty matko v zlatohlavu,
ty bratře králi v rytířů davu,
vy páni chrabří v brnění skvoucím,
vy dobré paní s pohledem vroucím,
přátelé, družky jasných kdys chvílí,
s Bohem vy všichni, drazí a milí!

S Bohem, vy královské komnaty skvělé,
trůny, jež zvaly mne mocné a smělé,
s Bohem, vy písně čarovné, toužící,
úsměv i slzu mně častokrát loudící,
s Bohem! s Bohem! s Bohem!

Nádhera slávy světské mi pobledla,
jinou jsem krásu královskou zahlédla,
to je má Láska nejvyšší, jediná.
Zásnub dnes věčných bije mi hodina.
S Bohem, s Bohem, s Bohem!

Ženichu, Tobě skládám v klín
korunu, purpur, hermelín.
Vstříc ti jdu chudá, jak Tys byl nahý,
v chudém chci vidět tváře Tvé tahy.
Přijmi mou oběť vrcholnou, nejtišší,
Oběti za duše, ó Kriste Ježíši!

Ženichu duše mé, lásko má jediná!
Zásnub mých s Ježíšem odbila hodina.
S Bohem jsem, s Bohem, na věky s Bohem!

B. D.

Královna Dagmar.

J. E. Wocel: „*Šťastný ten, kdož šlechetností svou lásku celého národa sobě vydobyl, neboť štěstí takové proud neuchvátí a nezanese.*“

Z historických zpráv víme o Dagmar velmi málo, téměř nic. Kdybychom se opírali jen o ně, mohli bychom říci jen asi toto: Dagmar, vlastně Markéta, jest neznámo — kdy narozená dcera českého krále — Přemysla Otokara I. a jeho první choti Adléty Wettinské. R. 1205 byla na pražském hradě zasnoubena dánskému králi Waldemarovi II. a odvezena do Dánska. Porodila mu jediného syna a brzy, r. 1213, zemřela. Jest pochována v Ringstedu.

Avšak tato prostá, všední a typická historie středověké princezny nabude docela jiného rázu, jakmile seznáme a uvážíme, že pro Dány stala se tato královna postavou legendární, o které lidová tradice v písních a zpěvech vypráví jako o člověku nadzemské ušlechtilosti, dobroty a ctnosti. Uvědomíme-li si, že jest až do současné doby předmětem spisů básnických a románových.

Byť bychom i velmi přísně posuzovali tento zjev a oddělovali bájivé a smyšlené od prosté skutečnosti, jedna okolnost nám vždycky zbude k úvaze: Jestliže tato královna byla tolik obdivována a ctěna svými poddanými, a sice hned záhy po svém skonu, jest jisto, že musila vynikati nějakými kromobyčejnými vlastnostmi, které ji činily zvláštním, zcela neobvyklým zjevem. Jest vyloučeno, že by všechno bylo pouhou smyšlenkou, když úcta k jejím vlastnostem vzniká tak záhy — jako je tomu v jiných případech pozdě vznikajících legend, kdy mythologická gloriola zachytí se třeba i jen na pouhém jméně. (Libuše na př.!) O podobném zjevu v tomto případě nemůže být řeči.

Nechtějme však vnucovati této postavě vlastnosti, které bychom chtěli, aby měla, nenalepujme na ni žádnou ozdobu, o které nemůžeme tvrditi nic určitého, buďme co nejpřísnější v kriticko-historickém úsudku o hodnotě obsahu všech, ji opěvujících písní. Jedno nám rozhodně zbude na dně ryžovadla a bude to právě to, co hledáme, naše bezpečné zrnko zlata.

Dagmar, královna dánská, princezna česká, byla člověk hluboce nešťastný, který dovedl svoje utrpení přehodnotiti hlubokou vírou v Boha v jednu z největších zásluh lidského života: v odevzdanost a trpělivou mírnost pravého, duchovního života.

Snad byla i nadto dobrá k poddanému lidu, snad byla štědrá, zbožná, laskavá, snad vysvobozovala vězně a krmila nuzné — to všechno je možné. Ale právě tak je možné, že to byla paní uzavřená a tesklivá, která žila velmi opuštěná na svém, ostatním nepřístupném sídle, bez vztahu k životu kolem ní, ponořená ve vzpomínky a smutek. Snad to také byla jen zcela typická, prostinká, churavá paní, která

těžce snášela podnebí, zvyky a mravy nové vlasti, jejíž obranou byla přirozená, povahová pasivita.

Kdo to dnes může rozhodnout a říci nám, aniž by upadal do básnické fantasie — pravdivě a bezpečně, že královna Dagmar byla taková, nebo jiná? Positivisticko-materialisticky orientovaný historik, který musí odmítnouti chvály a epitheta básnické, lidové tradice a epické i lyrické jeho bájivosti a hledati jen nejvlastnější kořen věci — musí v takovéto situaci zůstat bezradným a bez odpovědi.

Nemůže popřít, že tradice a báje, vížící se k určité postavě a vzniklá záhy po jejím skonu, musí mít svojí příčinu — ale tato příčina zůstává mu utajena.

Není tomu tak u historika, který staví na křesťansko-náboženském názoru a kterému principy a důsledky náboženského života jsou dobře známé. — Vysvětlení zjevu Dagmařina nebude mu záhadou a aniž by překročoval mez nejpřísnějšího kriticismu, pronáší svůj soud:

Královna Dagmar, ať již její vnější vlastnosti byly jakékoliv, byla asi prvním, hluboce duchovním a Bohu odevzdaným člověkem, který Dánům vládl.

To ji lišilo tolik od předchozích i následujících panovnic, které byť dobré nebo méně dobré, tuto základnu a předpoklad neměly, a to právě ji lišilo od bojovných nebo prudkých a sobělibých žen, které bolest svého života přeměňovaly v nenávist k okolí, nebo v zatrpklost a touhu po pomstě — což vše je tak přirozeně a pochopitelně lidské — které pravidelně na trůn Dánů přicházely a které podobného, duchovního života nebyly schopny.

Jestliže pozdější, středověký kronikář (Chron. Erici Laugob. II. pag. 165) nám praví: „Dagmar regina, recte nomine Margareta, quod propter praecipuam formae pulcheritudinem dicta fuit Dagmar" (Královna Dagmar, jmenovala se vlastně Markéta, ale pro svoji význačnou krásu byla nazvána Denní Paní [Dagmar]), zase tím jen potvrzuje naše mínění.

Snad byla Dagmar krásná, ale krásných bylo mnohem více dánských královen; dokonce hned její následovnice, přicházející z daleka, přes moře, portugalská princezna Berengaria, do které prý se Valdemar velmi zamiloval, musila se asi seveřanům jeviti jako podivuhodný zjev — a přece o nich o žádné nepěli písně a nezbožňovali je.

Příznačná je také přezdívka, kterou Dánové Markétu poctili: Dagmar — Denice (Denní paní). Tato přezdívka je zcela jistě soudobá, původní. Již podle ní je jisto, že z osobnosti Dagmařiny musilo vyzařovati podivuhodné, ostatním lidem nápadné kouzlo — nějaká síla, kterou doprovází vždy, jak z psychologie víme, mocný duchovní děj, odehrávající se v nitru člověka.

Jsou snad ze života Dagmar známy některé historicky zaručené okolnosti, které tato naše tvrzení podporují? Ano. Dagmar-Markéta prožila již v útlém dětství tak mnoho bolesti, jako málokterá princezna jiná — ač osudy téměř všech těchto žen nejsou nikterak záviděníhodné.

Její matka Adléta Míšenská (z rodu Wettingů) byla v manželství svém velmi nešťastná. Jsouc starší svého chotě, geniálního, ale prudkého, vášnivého a odpor a překážky nesnášejícího krále Přemysla Otakara I., byla jím po dlouholetém manželství bezdůvodně zapuzena. Jen proto, jak bezpečně víme, že jarý, smyslný král vzplanul pro krásnou, uherskou Konstancii. Ubohá Adléta zažila i se svými drobnými dětmi všechny hrůzy takové události.

Nejen manžel, ale všichni ji opustí a zachovají se zbaběle a hanebně. Když pak schvácena a uštvána dospěje na svůj rodný hrad, do Míšně — nastane teprve vlastní křížová cesta. Sourozenci její nechtějí snésti potupu Adlétinu, kterou pokládají za potupu vlastního rodu — počíná dlouholetý církevní spor, velmi komplikovaný, neboť Přemysl Otakar I. mezitím uzavřel již nový sňatek, velmi ožehavý po stránce diplomatické a politické.

Socha Dagmařina v Ribbe od dánské sochařky A. M. Carl-Nielsenové.

Konečně papež Inocenc III. naproti soudu a úsudku mnohých biskupů, mezi nimi i pražského biskupa Daniela, který sloužil v této věci králi až nedůstojně, vezme Adlétu v svou mocnou ochranu (naši protestanští historikové snaží se rozhodné jednání papeže Inocence III. oslabiti a poukazují na různé politické cíle, které při tom současně sledoval, ačkoliv celý tento spor jest dobře listinným materiálem dokumentován a rozhodné požadavky papeže plynou z něho jako naprosto bezvýhradné) a přinutí v dvojženství žijícího krále — neboť nový rozvod je opět nemožný — aby Adlétu choval v úctě na Pražském hradě a o děti s ní zplozené, řádně a otcovsky se postaral.

Jaký to však byl život — jaké strádání, nutnost sebezapření a ne-

ustálá trýzeň — jak pro ubohou Adlétu, tak i pro její vlastní děti!

Nuže, takové jest pozadí dětství a panenského věku dcery nejslavnějšího a přebohatého krále své doby — Markéty-Dagmar. Není pochyby, že tehdejším dětem bylo vše, co se odehrávalo, úplně známo. Novověký ohled k dětské psychologii naprosto neexistoval — a tak maličká Markéta musila protrpěti muka, že byla zapuzena vlastním otcem, který jen bázní před papežem je donucen k tomu, aby se o ni řádně postaral, to znamená provdal ji za prvého prince, nebo panovníka, který se o ni bude — aniž ji znal, aniž k ní měl jakýkoliv vztah a zájem o ni — ucházeti, čistě proto, aby měl pro své politické cíle eventuální oporu v mocném jejím otci.

Tento obvyklý osud princezny doslovně, právě ubohou, snad asi osmnáctiletou Markétku postihl.

Daleko na severu, v neznámé, podivné zemi, plné vody a moře, s podnebím mlhavým a siným, žije král Valdemar, žije tam uprostřed vší té nekonečné vodní pláně, jako na sopce. Mocnou, energickou pěstí zdrtil své nepřátele uvnitř země, pobil a povraždil je tak, že se již nemohli proti němu vzepříti — jen na biskupa Valdemara, posvěceného, neodvážil se vztáhnouti ruku a drží ho ve vězení — bystrým obchvatem vojenským podrobil si v širokém okruhu všechny polodivoké, z valné části slovanské kmeny na Pobaltí, a nyní chce se spojiti se slavným královským rodem a dosáhnouti tak přímého spojení dolů, k jihu s Italií a posílení svého vztahu k císaři. Na tomto spojení ostatně také velmi profitoval Přemysl Otakar II.

(Pokrač.) Dr. A. Birnbaumová.

Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry.

(Rozbor knihy P. Dra Kapistrana Vyskočila, O. S. F.)

Hlavním rysem legendy o bl. Anežce je tedy, že byla psána jako historický podklad pro kanonisační proces. Od X. stol. až do pol. XV. věku byly kanonisační procesy prováděny s přísností velmi strohou. Byla vyžadována naprostá pravdomluvnost, mnoha svědky bezpečně zaručená. Proto spis, který měl býti dokumentem par excellence, musil vyhovovati všem požadavkům a předpisům.

Proto spisovatel nepodává nám v této legendě líbeznou bajku, která vykvetla v jeho fantasii, jak se často stávalo při spisování legend o oblíbených, a již kanonisovaných světcích (na př. sv. Františku nebo sv. Antonínu Pad.), ale přidržuje se středověkých schemat legendárních a činy a vlastnosti Anežčiny nelíčí v přirozeném a psychologickém postupu, který se odehrává v každém jednotlivci zcela odlišně od druhého, který má vždy zvláštní, osobní zabarvení — ale snaží se od počátku charakter bl. Anežky vylíčiti podle určitého, ideálního typu, který tou dobou platil za vzor a normu svatosti.

Je to asi takový rozdíl proti našemu pojetí osobnosti, jako když fotograf-profesionál zvláštním osvětlením, exposicí a retuší dodává fotografii určitého, chtěného výrazu a formy — zatím co fotograf-amatér, který žádných pomůcek po ruce nemá, může nám podati holou skutečnost, ale často velice zkreslenou. Středověk neměl subjektivního vztahu k lidské duši, nebyl k ní v poměru t. zv. „psychologa", protože mu bylo nemožným odhalovati její nedostatky, naopak šlo mu jen o její hodnoty, které se snažil jistou idealisací ještě nadnésti.

Tato typisace charakteru, která je schematicky přejímána z legendy do legendy, nebrání ovšem spisovatelům v naprosté historické věrnosti v líčení událostí a faktů. A zvláště spisovatel legendy o bl. Anežce je až rigorosně přesný ve všem a zdrželivý i v líčení ctností i zázraků bl. Anežky. Vše dokládá svědeckými výpovědmi, úzkostlivě rozvažuje slova. Legenda má namnoze ráz zcela „úřední". *Proto také s historického stanoviska nutno jí přiznati naprostou spolehlivost, a proto do dneška může velmi dobře sloužiti za kanonisační podklad, a proto také právě P. Dr. K. Vyskočil přistoupil po více než šesti stoletích k nové její publikaci.* — Hle, školní případ toho, že dobrá, pečlivá práce je vždy hodnotnou, která dojde určitě svého uplatnění, neboť skutečné „hodnoty" jsou nezničitelné.

(Pokračování.) Dr. Al. Birnbaumová.

Legenda o blahoslavené Anežce v českém baroku.

(Pokračování.)

Nemá ho veliká sbírka legend „Vitae sanctorum" z r. 1625, o které jsem psal v úvodu své edice „Z legend českého baroka" a znovu pak podrobněji v studii „Na okraj legendické tvorby českého baroka" (v „Listech filologických" roč. LXI.), ani pozdější, rozhojněná vydání této domněle Suriovy a domněle Chanovského sbírky z r. 1696 a 1759.

Také v selektivních souborech, jako byla „Obora panenská" Tomáše Placalia a jiné, o nichž jsem rovněž již psal v úvodu knihy „Z legend českého baroka", ho nenalézáme. Jen anonymní a nedatovaný tisk „Životy svatých patronů českých", který uvádí Jungmann ve své „Historii literatury české" (II. vyd.) pod číslem 1254, snad přináší nějaké zpracování životopisu Anežčina — ač ani tu nemohl jsem věc zjistiti pevně, protože ve výtisku, dochovaném v pražské universitní knihovně, schází patrně řada listů a na nich i Jungmannem ohlašované sepsání o „Anežce, české královně" (sic). Příčina toho zjevu tkví v tom, že zpracovatelé prvých legendických sbírek našeho baroka chtěli především seznámiti českého člověka s oficiálními kulty církevními, které namnoze svým cizím původem byly našemu ovzduší tehdejšímu velmi vzdáleny. Teprve, když byl splněn tento úkol, dikto-

vaný užšími potřebami církevními, mohlo dojít na zjevy, stojící ve stínu plnějších svatozáří, jako byla v té době ještě Anežka Česká.

A tak až r. 1666 ozývá se shora již jednou dotčenou knihou „Život blahoslavené Anyžky Panny řádu svaté Kláry, dcery krále Přemysla Ottakara, sestry Václava též krále Českého. Od starožitného spisovatele česky sepsaný a nyní v témž starodávném českém jazyku pro větší a jistější víru vydaný," která vyšla „v Praze u Urbana Goliáše", jméno blahoslavené Přemyslovny důrazněji opět mezi legendickou tvorbou českého baroka. Knihou tou, za jejíhož vydavatele označuje Jungmann (a po něm i novější badatelé, jí se dotknuvší: Sláma a Vyskočil) známého jezuitu a autora, resp. vzdělavatele několika legendických souborů našich z doby pobělohorské (viz úvod mé edice „Z legend českého baroka" str. 10!) Jiřího Plachého-Fera — navázal český barok v legendě blahoslavené Anežky Přemyslovny konečně na starou tradici středověkou.

Než zvláštní charakter, který nesla středověká legenda o zakladatelce kláštera „Na Františku" a který jsem označil shora jako v jistém smyslu charakter nedokončeného díla — měl na druhé straně pro český barok i jaksi positivní význam. V legendě svatováclavské, legendě svatoprokopské a jiných, o nichž byla svrchu řeč, odevzdávala česká gotika době Balbínově, Pešinově a Beckovského — řekl bych — uzavřený tvar: cosi, co bylo třeba přijmouti tak, jak to bylo, na čem nebylo třeba a ani snad možno už něco změnit. To byli světci uznaní, světci, jejichž sláva svítila jasně mezi četnými hvězdami nebes. — Ale legenda Anežčina přinášela úkol: To byla postava, jíž bylo teprve třeba získati obecného uznání v církvi, jejíž gloriola se měla teprve zalesknouti v bohaté galerii světeckých osobností katolického světa současného! Jí mohla nová Čechie získat novou slávu, jí mohla posunouti se opět — po tolika ztrátách, jež utrpělo jméno její v dobách minulých a ještě nedávných — do popředí křesťanstva Západního. A právě jako taková upoutala postava blahoslavené Přemyslovny onu prudkou ctižádost našeho barokního člověka, o které jsem měl příležitost hovořit na jiných místech: ve svém „Mládí Humprechta Jana Černína z Chudenic" a poznovu ve svém „Úvodu do politické ideologie českého baroka". Snahy o dosažení cíle, k němuž směřovala česká gotika doby karolinské, o dosažení beatifikace, případně kanonisace Anežky Přemyslovny — stávají se v jistém smyslu předobrazem snah o svatořečení Jana Nepomuckého, jejichž národní význam kdysi tak porozumivě byl vyzvedl Josef Pekař ve svých „Třech kapitolách o svatém Janu Nepomuckém" i v jiných svých pracích.

Už od počátku protireformačního úsilí v zemích českých dály se na straně české pokusy o oficiální uznání lokálního kultu Anežky Přemyslovny se strany církevní. Mezi akty prvního pražského arcipastýře po obnovení arcibiskupského stolce, Antonína Brusa z Mohelnice, jež vydal kdysi S. Steinherz („Briefe des Prager Erzbischofs Anton Brus

v. Müglitz" vyd. v Praze 1907) nacházíme listiny, svědčící, že tato věc tanula na mysli naší hierarchii dávno před Bílou horou. Jistě že souviselo to také s postavením Brusovým co generála řádu křižovníků s červenou hvězdou, který byl od svých počátků nejmocnější oporou tradice anežské u nás a jejího místního kultu a měl pochopitelně zájem na beatifikaci respektive kanonisaci ctihodné Přemyslovny. Zdá se však, že motivy tohoto úsilí byly přeci jen v podstatě širší: Nově nastupující protireformaci mělo se v osobě nové blahoslavené či světice dostati patronky, jejíž jméno bylo by jí bývalo zároveň v jejích bojích jakýmsi argumentem, ukazujíc, že má své slavné předky v historii království, že katolicism není cizím českému elementu, nýbrž naopak, že v spojení jich obou vzrostly postavy podivuhodné dějinné výše.

V prostředí, kde přeci jen zvolna začínalo se zase stupňovati vlivem hospodářských příčin nacionální napětí mezi živlem českým a německým — či vlastně ještě lépe řečeno: mezi živlem domácím, endemickým a živlem příchozím, cizineckým — bylo podobné zdůrazňování legitimity nového úsilí, uváděného právě jmény jako byl Antonín Brus z Mohelnice — jistě velmi důležité — a víme také, že na př. jezuité, aby mohli účinněji proniknouti do řad současné české společnosti, neváhali používati, kde jen to bylo možno, jmen starých patronů katolických Čech — mezi nimi na prvém místě svatého Václava.

Teprve však po Bílé hoře — nebo přesněji řečeno: po skončení třicetileté války, když existence katolicismu a jeho vítězství v našich zemích byly definitivně zabezpečeny a dochází jaksi k druhé etapě protireformačního úsilí o vrácení Čech římské církvi, vlastní, pozvolné a houževnatě prováděné akci mírové — uplatňují se snahy o beatifikaci, resp. kanonisaci zakladatelky kláštera „Na Františku" s plnou silou. Přibylo ovšem zatím také vnějších momentů, které tyto snahy podporovaly: Starý klášter založený Anežkou Přemyslovnou, byl znovu po bitvě bělohorské osazen řádem, který tu kdysi býval — klariskami. A tento řád, resp. právě dotčený jeho konvent měly pochopitelně zájem na beatifikaci ctihodné dcery Přemysla Otakara I. ne menší než svrchu dotčený řád křižovníků s červenou hvězdou. Od počátku let čtyřicátých začínají se v starém klášterním chrámě jejich, kde podle tradice byla blahoslavená Anežka pochována, objevovati zázraky, jež přičítány přímluvě zakladatelky kláštera. A současně s nimi začíná i pátrání po ostatcích této ctihodné ženy, které — jak jsem už několikrát ve svých pracích byl podtrhl — nabývá rázu přímo extatického vznícení, když léta 1643 skutečně byl objeven hrob, který zdál se býti schránou těla Anežčina a v něm tělo „libou vůni vydávající". — Ale důležitější než tyto vnější impulsy, k nimž konečně patřil i vnější honosný rozmach jednou již zmíněného řádu křižovníků v červenou hvězdou po převratu bělohorském — byly vnitřní okolnosti, které zesílily snahy o beatifikaci, resp. kanonisaci ctihodné Přemyslovny v postupujícím XVII. věku u nás: především ona svrchu dotčená typicky barokní

ctižádost českého člověka této doby, která by tak ráda byla viděla české jméno i v očích ciziny — jmenovitě v očích onoho románského světa, se kterým sbližoval ji rámec jednotné kultury té doby — ozářeno gloriolou světecké slávy. Blahoslavená Anežka upoutávala v tomto smyslu myšlení českého baroka — hledajícího bezděky jakýsi psychologický ventil pro ctižádost na poli politickém tak bolestně stlačovanou — více snad než kterýkoliv jiný zjev z bohaté minulosti české i bohatého kalendaria církevního.

Legenda zakladatelky kláštera „Na Františku" se podivuhodně začíná v této době rozvíjeti. Nerozsáhlé životopisné kompendium, které pojal známý prelát doby rudolfinské Jiří Pontanus z Breitenbergu do své latinské sbírky „Bohemia pia" a které bylo — nehledíme-li ke knižnímu vydání spisu Bartolomea Pisana „De conformitate vitae S. Francisci ad vitam Domini Jesu Christi", přinášejícímu taktéž stručnou biografii Anežčinu, v Čechách však, tuším, méně přístupnému — jediným zdrojem poučení pro českou veřejnost intelektuální o světlém zjevu naší Přemyslovny — už nedostačuje, a tak setkáváme se s pokusy o podrobnější zachycení jejího života. Někdy okolo r. 1650 vzniká nový přepis české středověké legendy o blahoslavené dceři Přemysla Otakara I., o kterém zmínil se Sláma ve své shora citované studii, který se však, bohužel, nedochoval. 1666 vydává Jiří Plachý (vlastně ne už tehdy on sám, nýbrž kdosi neznámý za něho, z jeho pozůstalosti) několikrát již dotčený „Život blahoslavené Anežky Panny . . od starožitného spisovatele česky sepsaný". A v téže asi době připravuje známý jezuitský historik a hagiograf Jan Tanner přepis starého legendického sepsání o blahoslavené Anežce ze „starého kodexu kostela pražského" („ex vetusto codice ecclesiae Pragensis"), chovaného při jezuitské koleji v Praze u sv. Klimenta pro velikou a slavnou sbírku legendických tekstů, vydávanou Bollandisty „Acta sanctorum". —

Doc. Dr. Zdeněk Kalista. (Pokračování.)

Vidění Anežčino.

Byl parný den – poslední pátek srpna
a výheň slunce žhavá, neútrpná
šla oblohou. Zem unavená žárem
psích těžkých dnů se zachvívala – varem
vzpěněná voda řeky tekla líně
svým korytem – žár hlodal na rostlině
i na duši, jež bílou hrůzou sprahlá
se drolila a vadla poznenáhla.
A město královské se chvělo děsem:

„Jste posli? – –“ – „Od krále zvěst smutnou nesem –
zlý čeká boj, však doufá v pomoc boží,
do vašich modliteb když zdar svůj vloží – –“
Dům v Praze jediný žil dosud v klidu
když hrad se chvěl a třáslo město židů,
když přízrak hrůzy ležel na podhradí –
– zda vojsko vytrvá – zda vojsko zradí? – –
Dům v Praze jediný – tři chrámy s věží –
to klášter posvátný tam na nábřeží,
jenž v modlitbách za krále neustával
a denně větší Bohu obět dával;
zvon zvonil dnem, žalm nocí nes se tiše,
žalm prosby vroucí kněžny abatyše.
Dům v Praze jediný klid ještě jímá –
však do klausury dveřma zavřenýma
dnes vstoupil strach – a srdce zvonu bázní
se zachvívá – jak neurčitě zazní
v hodině divné, kdy se jindy vrací
do cel svých sestry k tiché meditaci
dnes v hodině té těžké odpolední
zvon svolává: Ó sestro, pojď a zvedni
modliteb hlas, ať prosba úpěnlivá
v nejtěžší chvíli krále králů vzývá:
Bojuje král tvůj za vlast, za svobodu. –
A v mlčenlivém sester chorovodu
v závoji šedém panen svaté Kláry
žalm letí kající, žalm smutný, starý:
„Z hlubin tě volám, v žalu, v nepokoji –
ó Hospodine uslyš prosbu moji – – –“.

Ten hlas se vznáší vzhůru v tichém loubí,
kde pod klenutím stropu v kříž se snoubí
gotická žebra pestře ozdobená –
a tón se chví a žaluje a sténá –
vždy s novou silou, čerstvou, nečekanou
zní nový žalm. Až družky Anežčiny
před krucifixem s Umučeným stanou
u kaple svaté Máří. Těžké stíny

se kladou v kout, kde věčná lampa hoří
u zkrvavených Spasitele nohou. – –
A slunce jde svou poutí pod oblohou
a v rudé barvě k obzoru se noří –
žhne víc a víc, když k západu se blíží
a v oknech ambitů – tam proti kříži,
v gotickém okně červeného ze skla
zář jeho paprsků jak vůheň vzplála
a prosvítila chodbu – rudě bleskla
v kout u kříže, kde abatyše stála
uprostřed sester, jejichž habit šedý
v slunečním světle zrud.
A naposledv,
když probodené nohy Ježíšovy
už všechny sestry řadou políbily,
tu Anežka se k políbení chýlí
a líbá – líbá. – S posledními slovy
žalm zemřel na rtech.
Kněžna vztyčila se –
kříž objala, jenž plál, jak krve moře.
Tak stála mžik v své suverenní kráse –
pak ruce rozpjala:
„– Ó – hoře – hoře! –
já vidím Přemvsla – ó sestry – zrada!
Je mrtev král – já vidím jej, jak padá –
je stržen s koně – hle – už zrádce prvý
ho ubíjí – a druhý zbroj mu loupí –
a jeho čelo, hruď se barví krví –
Je mrtev král! – – –“
A zachvěly se sloupy –
Je mrtev král! – – skla v oknech zazvonila –
a sestry hledí k Anežce, jež bílá
a vznešená tu stojí v majestátu,
šat řeholní se změnil v purpur kněžny,
– a stojí – stojí – – –
– Ale v tom už věžný
rozhoupal zvon a zvěst se šíří Prahou:
Je mrtev král! – –

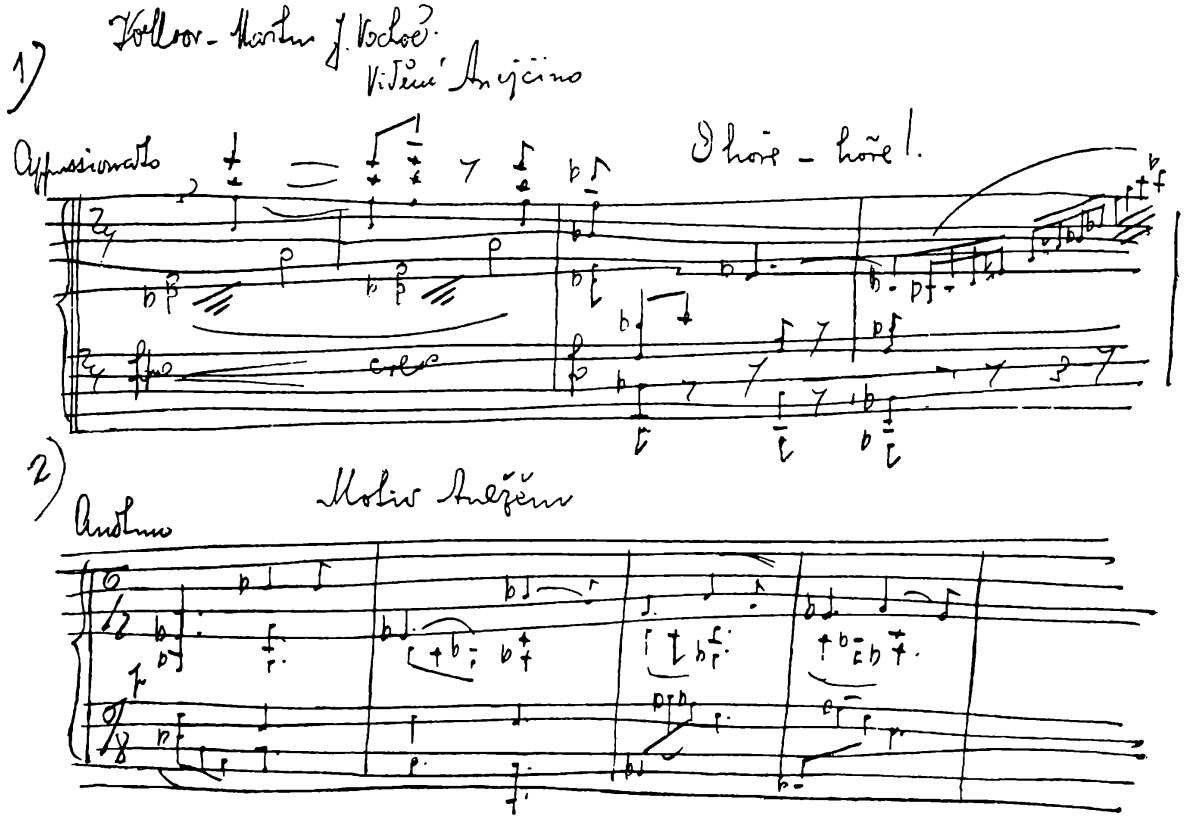

Praha 1935 18. 4.

33. Sedmá O. H. R. P.

A slunce zapadlo již
za pustý hrad
Ty, národe, tu stojíš –
Je mrtev král! – – Už ztratils' dobu blahou,
věk zlata, železa se dokonává
a krev a oheň nastupuje vládu. – –
Je mrtev král – je mrtva naše sláva,
Je mrtev král – a všichni spějem k pádu –
Je mrtev král – a národ zoufající
se žene v noc, kdy o slunci se nezdá –
Je mrtev král Však svítí dosud hvězda. –

Je mrtev král – však kněžna žehnající
svůj národ kleslý modlitbou svou chrání,
s ním na bolestnou stoupá Kalvarii
Živ národ, dokud světci jeho žijí
a s novým jitrem vzejde zmrtvýchvstání
Je mrtev král – však národ neprobodli –
Je mrtev král – však Anežka se modlí.

Martin Jan Vochoč. *Karel Moor.*

Tento tekst zhudebnil skladatel K. Moor; viz faksimile z partitury.

Sv. Klára, duchovní matka bl. Anežky České.

(Pokračování.)

Assisští věděli kromě toho, že to byl František Poverello, Chudáček všemi milovaný, který dvěma sestrám oblékl závoj. Co on učinil, zajisté zasloužilo chvály. Brzy všechny sympatie byly na straně sester. Sami členové rodu Scéfi změnili svůj názor. Favorino a Hortulana doslechnuvše o hrubostech, jež přestály jejich dcery, a jisti, že tu Pán Bůh sám zakročil, litovali svého počínání a měli pro své dcery nadále jen něžný obdiv. Favorino zakázal, aby je kdokoliv z příbuzných obtěžoval. Podporoval je štědře, ustanovil dědičkami a brzy potom zemřel. Monaldo se smířil se svými neteřemi a když mu vyprosily zdraví, stal se jedním z nejhorlivějších jejich obhájců. Později s radostí svolil, aby jeho vnuk Sylvestr stal se následovníkem Františkovým. Také bratr Favorinův byl hrd na to, když vnuk jeho, blahoslavený Rufin, stal se jedním z prvních druhů patriarchových.

Ctnosti dvou sester z rodu Scéfi vyvolaly celé hnutí náboženské. Ženy assisské byly příkladem jejich fascinovány. Mladistvé dívky vyvinuly se z náručí rodičů, aby se včlenily do nového ústavu. Ženy vdané se zřekly luxusu a praktikovaly ctnost chudoby a milosrdenství. Jiné v souhlasu se svými manžely vstupovaly do kláštera Chudých paní, zatím co jejich muži oblékali hábit Menších bratří.

Matky povzbuzovaly své dcery, aby se oddaly Kristu, dcery přivolávaly své matky; sestra vyzývala sestru, teta neteř. Všechny měly ctižádost sloužiti Pánu; všechny chtěly míti podíl na andělském životě, jaký zavedla Klára.

Vliv Chudých paní byl brzy pociťován v ostatní Italii, ve Francii i Španělsku, ba po celé Evropě. Pochodeň zažehnutá ve skromném klášteře sv. Damiana vnesla všude své světlo. Proto tato kolébka řádu klarisek zaslouží úcty. Je to pravá relikvie, neboť mnohá část jeho zůstala takovou, jak byla zbudována sv. Františkem. Jak je milo poutníku, spočine-li v těch celách plných usebrání a může-li lámati

chléb pohostinosti v témže refektáři, ba na témže stole, kde jídávala sv. Klára a její sestry!

Klára shromáždila kolem sebe výkvět mladých dívek, horoucích a ryzích, vybraný předvoj, který vedla k dobrému boji a k věčnému vítězství. Nebude bez zajímavosti zastaviti se u fysiognomií některých vyvolenek první hodiny, které se dělí se svou zakladatelkou o slávu, že daly řádu své první nadšení, svoji rozpínavou sílu a charakter přísné chudoby, který jej korunoval.

Známe již odvážnou Anežku, potom Bonnu Guelfucci, důvěrnici Klářinu, která se v klášteře stala blahoslavenou Pacifikou a byla omilostněna darem zázraků. Dále Hortulanu, matku Klářinu i Anežčinu, jež po smrti Favorinově prosila okamžitě Františka, aby jí dal hábit druhého řádu a zcela šťastna dala se duchovně vésti svou dcerou; konečně Beatrici, nejmladší dceru Hortulany.

Všimněme si teď další příbuzné z rodu Scéfi, Amaty Corony, dcery dona Martina de Cora a Penendy, starší sestry Klářiny. Byla to rozkošná dívenka, nadaná vším, co svět miluje: kouzelně krásná, bohatá a mladá, sám půvab. Byla idolem svých rodičů a nemyslila než na to, jak by se zdobila. V předvečer své svatby proti dosavadní své bezstarostnosti pocítila strach před úkoly a zodpovědností nového stavu. Napadlo jí, aby se šla poručit do modliteb své svaté tety, jež se stala zatím legendární. Vydala se do sv. Damiana.

Dávno již modlila se Klára za svoji neteř, o jejíž šťastných vlastnostech věděla, ale jejíž frivolní život oplakávala. Přijala dívčinu s nejněžnější láskou. Hovořily dlouho. Amata byla žádostiva vylíti své srdce milujícímu panenskému srdci své tety a tato použila příležitosti, aby své neteři dala moudré rady. Ale pojednou Klára osvícena náhlým viděním, v němž viděla neteř oblečenu v hrubý hábit a zasvěcenu Pánu, vykřikla radostí a zjevila neteři její pravé poslání. Ubohá propukla v pláč, tak ji děsila tato perspektiva. Ale Klára počala jí hovořit o pomíjejícnosti světa a o sladké přitažlivosti, dobrotě a lásce Pána. Svět a jeho svody počaly se dívce jeviti jinak. Pociťovala odpor a pohrdání k tomu, za čím se dosud pachtila. „Teto, patřím Bohu!“ zvolala konečně. Milost dokonala Klářino dílo. Vítězství bylo rozhodné, konečné, úplné.

Dívka se rozhodla, že zůstane ihned v klášteře, neboť nechtěla vydávati své mladé povolání útokům z vnějška, ani se vzdáliti od milované Kláry, nadále své vůdkyně a matky.

Možno si představiti poplach v obou rodinách, když byl zmařen jejich plán v sám předvečer jeho uskutečnění. Její otec i ženich běželi do sv. Damianu. Nemluvili o ničem jiném, nežli že klášter vypálí a násilím ji unesou. Nazývali její náhlé rozhodnutí šílenstvím a její hrdinství přechodným nadšením. Ale Amatou nebylo možno pohnouti.

(Pokrač.) B. D.

Sedmisté výročí přijetí závoje Klarisek bl. Anežkou Přemyslovnou.

(Dramatická oslava dívčího reál. gymnasia kongregace Školských sester O. S. F. v divadle Na Slupi.)

Nejstarší český rod knížecí, rod Přemyslovský, byl bohat velkými nadáními vládcovskými i náboženskými. A přece, ku podivu, tato plnost skvělých nebo svatých osobností a postav přemyslovských nezrcadlí se úměrně ani v české historiografii monografické ani v českém dramatě. V duchu svých dob vyrovnávají se rovnorodě s velkou látkou jedině Vrchlického dramata „České trilogie" a z dramat symbolických zejména Dvořákův pohanský „Kníže" Z druhé generace symbolické F. Zavřel spalujícím žárem nietzschovským rozžhavuje některé hrdinné postavy přemyslovské a jen Stanislav Lom vniká do uchvacujících, podmaňujících sil přemyslovského prvokřesťanství, konfrontuje liliální svatost svého „Svatého Václava" s dravým uchvatitelstvím germánským i jeho neuvěřitelné mravní vítězství nad Jindřichem Ptáčníkem.

A přece všechna tato dramatická tvorba přemyslovská nevyčerpává ani z daleka kulturní bohatství, jež znamenali Přemyslovci. Některé velké postavy přemyslovské volají přímo po přiblížení dnešku moderními epickými psychologicko-filosofickými historio-grafickými metodami nebo po dramatické jevištní evokaci svých zmocněných, vznícených bytí jako zářivých příkladů. Zůstaňme jen při katolických paních rodu Přemyslova — jak dálkou dějin svítí, volají, vábí svou velikou duchovou a dějinnou krásou vznešená skupina přemyslovských světic: Ludmila, Mlada, Doubravka, Dagmar a Anežka. Co tu krásných úkolů pro vědu i umění dramatické. Jak otřesivě působí zjev bl. Anežky České, třebaže nikoliv jako hlavní nositel děje, na př. jen v Hilbertově „Záviši z Falkenštejna". Vznešená stařena-abatyše (v nezapomenutelné kreaci pí Hübnerové) a její zázračné jasnozření tragické smrti synovce Otakara na Moravském Poli, vtisklo se v naši paměť nesmazatelně.

Proto vítáme srdečně, že nejmladší naše generace literární zase s láskou a obdivem upírá své zraky k slavné tradici přemyslovské a že mladá básnířka Nina Svobodová s mladou odvahou a oddaným zanícením rozepjala toužně své paže po vzdálených katolických hodnotách přemyslovských, jak se zhustily ve hvězdný zjev Anežčin.

Třebaže lyrik svým základním založením, vytvořila mladá autorka na podnět Školských sester O. S. F. svou „Blahoslavenou sestrou" dramaticko-lyrický sled obrazů, prudkého dramatického žilobití v dějství prvém a jemných lyrických hodnot v obrazích dalších. Ovzduší prvého dějství je plné chvějného napětí a výbušného neklidu. Jako skupina ulekaných holubic tulí se k sobě dvorní panny Anežčiny. Z jejich tlumených a vzrušených hovorů cítí se osudovost a velkost dějů jdoucích pražským hradem královským: proti vůli svého bratra, krále Václava,

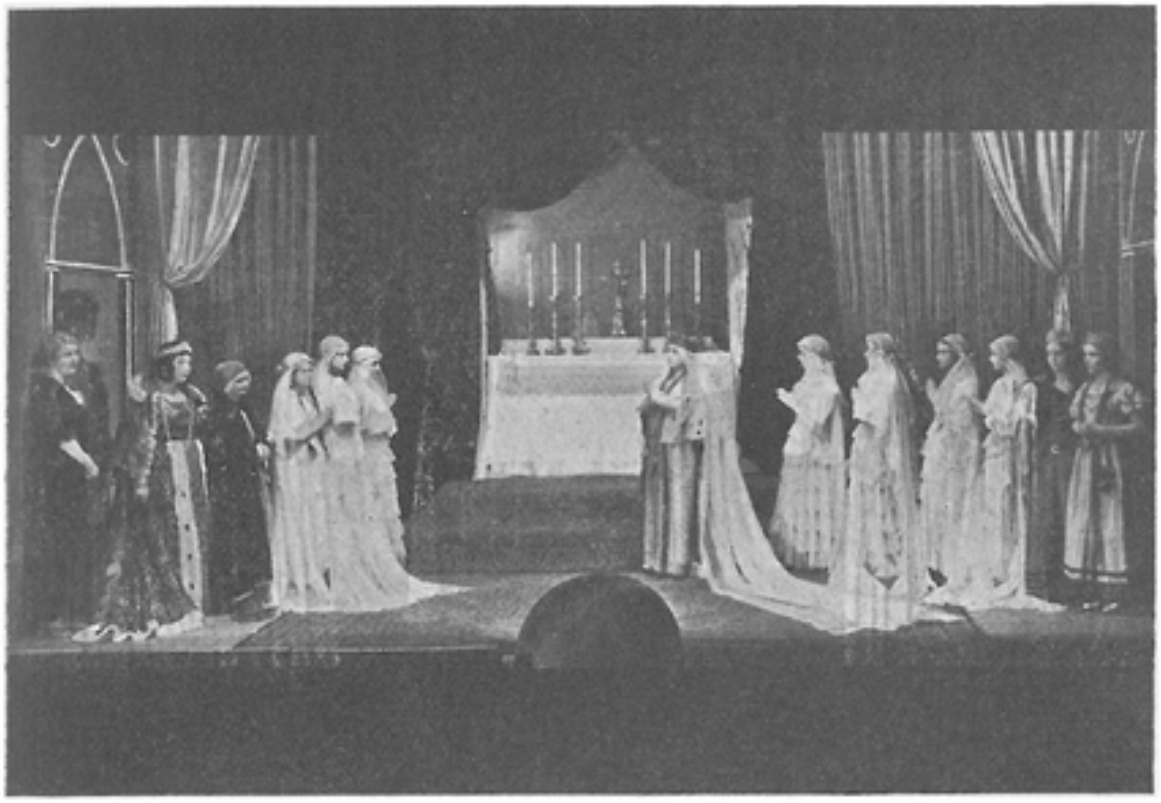

Scéna ze hry „Blahoslavená sestra" *od Niny Svobodové. (Autorka z kraje vlevo.)*

odmítá Anežka ruku nejmocnějšího vládce Západu, učeného přítele velmocných kalifů Východu, císařského dravce Friedricha II. a chce vstoupiti do kláštera. Do této zneklidněné atmosféry padne na chvíli jako zlatý paprsek návrat paní Ludmily ze Stráže, z pouti do Říma a její zvěst o radostné svatosti sv. Františka a sv. Kláry. Ale právě paní Ludmilou, bábou vymírajícího rodu, přivádí autorka obratně na scénu dramatický prvek, stupňující ovzduší úžasu a zděšení nad smělými činy svaté dívky. Tak připraven je příchod Anežčin, jejíž světecké záření rozlije jas a smír do rozvlněných duší dívek. A teď dramatické dění jde ráz na ráz. Jitka, vnučka paní ze Stráže, poslední svého rodu, hlásí své rozhodnutí jíti za Anežkou do kláštera, v její bábě, matce tří padlých křižáků, vzepře se instinkt rodový proti této časné zhoubě rodu, jenž odříkáním Jitky, přislíbené mladému Vítkovici, zcela má vymříti „pro svatý prapor kříže". Dramatický vzruch se ještě stupňuje skvělou návštěvou samé královny Kunhuty, jež přichází za Anežkou ve věci jejího sňatku, radí, prosí, hrozí, vyvolává obraz strašné Friedrichovy msty nad celou zemí, a velikými milostmi obdařuje rod Jitčin, zřekne-li se závoje Klárisek. Anežka na chvíli otřesena, nalézá zase novou důvěru v zázrak božské ochrany svých svatých úmyslů. A tu exponuje autorka šťastně nový kolektivní účin jevištní: uchváceny svatostí a neotřesenou důvěrou Anežčinou v pomoc boží, jdou za ní cestou k odříkání všechny panny i královniny, takřka pod jakousi

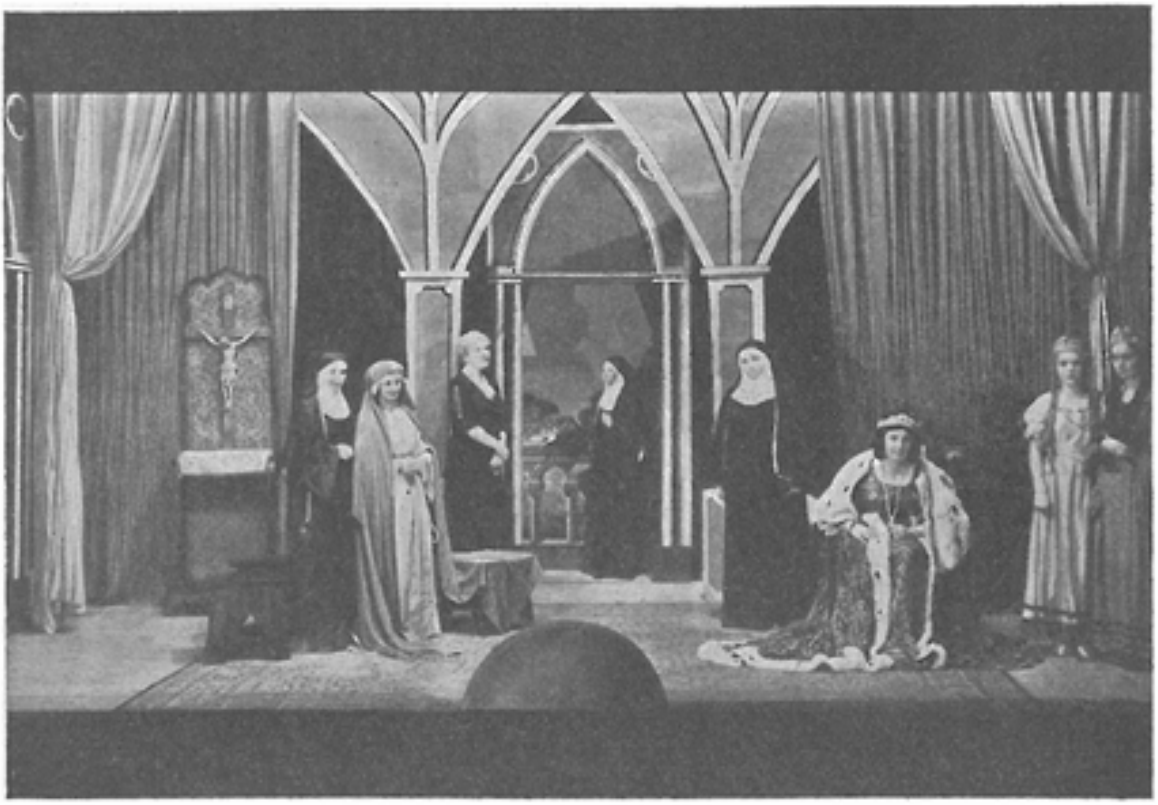

Scéna ze hry „Blahoslavená sestra“ *od Niny Svobodové.*

svatou davovou sugescí. Královna stojí osamocena — užaslá. A dramatická situace vyvrcholuje. Biskup Jan přináší list papeže Řehoře IX. S radostným úžasem, prvokřesťanským dětinným nadšením, klečíce naslouchají dvorské paní zvěsti veleknězově, že zprostil Anežku námluv Friedrichových. K tomuto jevištnímu vyřešení prvého aktu lze autorce blahopřáti. Jen ještě promyšlenější, ještě vybranější a pevnější vypracování dialogů bylo by si přáti.

Pro literární historiky, odchované dramatickou poesií let devadesátých, mají i lyrické hodnoty na jevišti svou cenu a má tedy své kouzlo i takový třetí akt dílka Svobodové, v němž se sice nic neděje, jenž je však založen na ušlechtilé invenci symbolisovat Anežčino posvěcené bytí v klášteře jako inspirované a prosluněné příkladem sv. Františka z Assissi a sv. Kláry (dětí mocných rodů, zřeknuvších se slávy světské), velikým rozezněním hymnu sv. Františka na slunce, na veliký a radostný dar života, jenž zpíván bl. Anežkou, sborem řeholnic — královnou plní všechny prostory klášterní, zaplavuje celé jeviště znějícími světelnými vlnami. Tak aspoň jistě ideálně si to autorka představuje a zpěv pí Černohorské (královny), sboru (bohužel jen za scénou) a vzletná hudba p. Reinera O. C. na slova Františkova nesetřela této iluse.

Obraz prostřední, posvátný akt obláčky bl. Anežky, je účinný sám o sobě svou podstatou rituálně náboženskou. Jako všecky sv. svátosti a obřady církve katolické, velké dědičky antiky, působí na jevišti

mocně, právě tak jako zpověď Marie Stuartovny v dramatě Schillerově nebo pokřestění Armidy Rinaldem v opeře Dvořákově, nebo prostý úkon požehnání rodičů snoubencům v „Prodané nevěstě". Mladé talentované autorce doporučujeme úsilné studium historické, jazykové a velké dramatiky.

Mladá práce provedena byla vesměs zase mládím, zaníceně, oddaně, nadšeně. Dámy Šelerská, Černohorská, Slavíčková, Trutnovská, p. Planer jakož i všechny sličné panny-gymnasistky, podjaly se svých úkolů s nadšením a oddaností. Sympatický večer katolických studentek uveden byl slavnostním básnickým proslovem pí Běly Dlouhé, zhudebněným od Říhovského, vroucně cítěnými slohami o loučení mladé kněžny se slávou a mocí tohoto světa s refrénem „S Bohem, s Bohem" hlaholícím jako zvon, jenž v poslední své variaci proměňuje se ve významná slova „S Bohem jsem, s Bohem, na věky s Bohem". Takových milých, svěžích večerů více! *Dr. Vítězka Pihertová.*

K této zprávě podotýkáme, že čistý výnos z divadla v částce 1.445 Kč nezištnou laskavostí autorky sl. Niny Svobodové byl celý připsán kanonisačnímu fondu bl. Anežky.

Ve dnech sjezdových bude tento večer opakován. Více v hovorně.

Wartburg.

Jméno starobylého durynského města prošlo v poslední době novinami celého světa u příležitosti saarského plebiscitu. Byly tam pod kontrolou mezinárodní komise dovezeny urny s hlasovacími lístky, než byly odvezeny do Ženevy k přehlídce Společnosti národů.

Tak Wartburg, kdysi sídlo sv. Alžběty, terciářky františkánské na stolci lantkraběcím, hrál po staletích zase jednou významnou roli v aktu, jímž připravuje se světový mír; k tomu míru směřovalo i františkánství se svými zásadami chudoby a lásky k bližnímu i se svými mírumilovnými legendami o vlku, který si dal říci, aby nenapadal lidi. Kéž je dobrou předzvěstí evropského míru, že rána dávno otevřená prošla na chvíli Wartburgem Alžbětiným; kéž tišivá ruka Alžbětina zažehnala tuto bolest navždy!

Wartburg byl od r. 1224 občasným sídlem lantkraběcí rodiny durynské. R. 1226 musil manžel Alžbětin, lantkrabě Ludvík k císaři Bedřichu II. do Italie; Alžběta zůstala po celé dlouhé měsíce na Wartburgu sama.

Od r. 1225 panovala v Durynsku krutá nouze následkem špatných žní; hlad a nemoci následovaly. Mladistvé kněžně proniknuté ideály františkánskými naskytovalo se tu veliké pole činnosti charitativní. Chudí přicházeli denně na Wartburg, aby tu byli nasyceni. K pokrmu bylo přidáváno brzo šatstvo a obuv, a mnohé povzbuzující dobré slovo padlo tu do ztrápených srdcí. Horlivá kněžna zatoužila i po osobní oběti. Založila na úpatí Wartburgu špitál s 28 lůžky pro nemocné

Sv. Alžběta Duryňská od Barthela Bruyna (kolem roku 1540 na Wartburgu).

a sama dvakrát denně opouštěla panské sídlo, aby pokorně a plna lásky sloužila nemocným, obvazovala jejich rány, líbala jejich bolesti.

Alžběta je v tom všem dcerou své doby a jedním z nejtklivějších a nejkrásnějších zjevů františkánského hnutí, ale zároveň stále živoucí ukazatelkou cest budoucím časům, jako jí byla i naší blahoslavené Anežce za své doby a je tisícům a tisícům pracovníků charitativních v Církvi i za dnešních dob.

Přinášíme reprodukci obrazu sv. Alžběty Duryňské od malíře Barthela Bruyna kolem r. 1540. Obraz je ve Wartburgu. Sv. Alžběta je na něm vyobrazena uprostřed dvou světců; obraz má zářivý, teplý kolorit a zvláště šťastné krajinné pozadí, prozrazující vliv nizozemské školy. Hlavy jsou na obraze velmi dobře propracovány. Svatá Alžběta je poobrácena vlevo a má na hlavě, zahalené v bílý šat, korunu. Modrozelený plášť je přidržován pravou rukou; levou drží knihu, na níž leží dvě koruny. Nelze dobře vyložiti význam těchto tří korun; výklad jejich je na snadě u naší bl. Anežky. Ale dívčí tvář mladistvé ženy odpovídá historické pravdě. *B. D.*

Hvězdná dráha.

Slíbila jsem blah. Anežce veřejné poděkování za pomoc ve dvou případech: přijetí dívky do kláštera a umístění mladíka. V obou jsem se dovolala její účinné pomoci a vzdávám tímto nejvroucnější dík. B. Dlouhá, red. D. r.

Plníc svůj slib, vzdávám nejsrdečnější díky bl. Anežce za vyslyšení prosby o úlevu v nemoci paní A. Š. Zmíněná paní byla stížená tak vysokým krevním tlakem, že lékař pochyboval o jejím životě. Zahájily jsme novénu k bl. Anežce a nemoc se značně zlepšila. Prosím, aby to bylo uveřejněno v „Dešti růží" neboť jsem to bl. Anežce slíbila. Posílám 5 Kč na fond jejího svatořečení. L. R.

Vroucí díky vzdávám Panně Marii vždy ust. pomoci, Blah. Anežce České a sv. Antonínu za vyslyšení prosby. Čtenářka z Prosenic.

Vroucí dík vzdávám bl. Anežce za vyslyšení dvojí prosby. Tímto také plním svůj slib, že to uveřejním, budu-li vyslyšena. Čtenářka D. r., Vinohrady.

Hovorna.

Blíží se dny I. celostátního sjezdu katolíků v ČSR. Budou to požehnané dny nejen pro slavná a mocná požehnání, kterých se sjezdu dostane od sv. Otce a našich arcipastýřů, ale zvláště pro požehnanou přítomnost Pána Ježíše tam, kde se více než dva nebo tři modlí a pro požehnanou působnost Ducha sv. tam, kde bude udíleno tolik sv. svátostí.

Ale i v ohledu národním je sjezd tento událostí, která padne na váhu celého katolického světa: Do jaké míry ukáže se český národ katolickým vedle jiných národností v republice. Kdo cítí česky, představí si živě svoji spoluzodpovědnost za to, aby naše váha nebyla shledána lehkou! Časy jsou zlé, ale tento duchovní hold Tvůrci, Živiteli, Zachovateli a Spasiteli i Těšiteli světa má právě být daní lásky a zástavou smíru za lepší doby. Lepší duchovně a hmotně. K tomu zvoleno heslo sjezdu: Kristus, náš vůdce z bídy a nouze.

Tento sjezd je činem mimořádné důležitosti a proto buďme ochotni k mimořádným obětem. Pán, který má víc, než rozdal, odplatí každou obět z lásky. On jediný má v rukou náš lepší zítřek. Pojďme k Němu! Vzhůru na sjezd!

Ve dnech sjezdových bude opakován **večer bl. Anežky,** o němž přinášíme referát z pera pí dr. Pihertové. Záznamy na lístky možno činiti už dnes u Škol. sester O. S. F. na Vinohradech. Ceny: 3 - 5 - 6 - 8 Kč, lože 10 Kč ve prospěch kanonis. fondu. Bližší v denním tisku.

Znovu upozorňujeme na

výstavku bohosl. předmětů darovaných ctiteli blah. Anežky České pro vybavení chrámu Páně „Na Františku".

Bude na Pohořelci ve strahovském domě „u kříže", konec Úvozu č. 155, 33 n. v I. poschodí. V témže domě ve II. poschodí bydlí redaktorka „Deště růží", která podá informace, pokud nebude vázána sjezdovými událostmi.

Která dívka by uvažovala o vstupu do kláštera a není si jista povoláním, ať o sjezdu navštíví klášter Školských Sester v Břevnově, v Boleslavově ulici, kde se seznámí a poučí.

Na shledanou v Praze o sjezdu! Přineste si z něho mnoho nadšení a horlivosti pro věc Anežčinu! U hrobů našich sv. patronů a patronek národních proste za svatořečení naší bl. Anežky a za obnovu kláštera Anežčina!

Ty pak, kdo to budou pociťovat jako těžké odříkání, že se nemohou sjezdu zúčastnit, prosíme: Těžte z trnů této růže — a obětujte tento sebezápor za věc bl. Anežky! A Pán Bůh Vám vše odplať!

Knihovna.

Péčí našich ctih. Školských sester O. S. F., vyšly dvě praktické příručky osvědčeného spis. a duch. vůdce Msgra L. G. de Ségur: **„Praktické poučení o sv. zpovědi"** a **„Praktické poučení o sv. přijímání".** Těchto pomůcek není nikdy dost a tyto zvláště dobře mluví k mládeži, se znalostí jejich duše. Cena Kč 2·— a 2·50.

Edice Krystal (Olomouc, Slovenská 14), předkládá dvě pozoruhodné novinky duchovní četby — Bernadot: „Eucharistií k Nejsvětější Trojici" — jasné a hluboké dílko, důležité zvláště pro ty, kdo často přijímají Nejsv. Sv. Oltářní — a Sv. Tomáš Akvinský: „Duchovní život". Samo jméno andělského učitele stačí, abyste zatoužili po jeho slovu; ten, jenž pronikl k tajemstvím božím jako jen málo smrtelníků, užil svého vědění k vedení. Vroucně doporučujeme.

Nakladatelství Obč. tiskárny v Brně (Starobrněnská 19-21), oznamuje na květen marianskou sbírku „Ve šlépějích Neposkvrněné", jež zaujme dojista bohatstvím látky ctitele marianské. Nákladem Vincentina vyšla už r. 1931 kniha Světice růží z pera vdp. Mikul. Levého, životopis, myšlenky a modlitby vybrané ze spisů sv. Terezie Ježíškovy. Pěkný výběr pořízen z vděčnosti za pomoc a vyslyšení. Srdečně doporučujeme.

Cestička malé duše. Vydaly naše Školské sestry O. S. F. na Vinohradech, Korunní 4. Je to životopis Marie Filippettové, rodem Italky, jejž napsal její bratr kněz P. Piero Filippetto. Úchvatná kniha o dívce, která následovala cestičku sv. Terezie Ježíškovy. Nevíte tu, koho více obdivovat, zda to dítě omilostněné, nebo křesťansky statečnou matku, obdivuhodnou ve svém umění, jak podpírati trpitelku. Je to mocný dvojí příklad a proto je kniha vzácným obohacením naší duchovní literatury. Dívčí mládeži a křesťanským matkám nemůžeme dosti vroucně ji doporučiti. **Krásný dárek ze sjezdu.** Cena 10 Kč.

ČESKOSLOVENSKÝ HOSPIC V ŘÍMĚ

Adresa: ROMA, Via delle Mantellate 22, Italia

Poskytuje celého zaopatření (byt a stravu) kněžím, pánům, dámám i celým poutím a výpravám na kratší i delší dobu.
DŮM VEDOU ŠKOLSKÉ SESTRY O. S. F.
Kaple v domě. - Ceny mírné. - Česká kuchyně.

Vstupenky do Vatikánu a k audienci u svatého Otce se též na požádání obstarají.

Veškeré dotazy ochotně obratem zodpoví
PŘEDSTAVENÁ ČSL. HOSPICE

LÁZEŇSKÝ DŮM TERESIANUM

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, Jägrova 74

Dům stojí v klidné poloze ve středu města. Nádherná vyhlídka. Hodí se k obývání vysocedůstoj. kleru a katol. obecenstvu. Kaple v domě. Zdviž. Česká kuchyně. Ceny mírné. Dům vedou řeholní sestry.

Veškeré dotazy ochotně zodpoví Představená lázeňského domu „Teresianum".

Zbožné a zdravé dívky,

které by si přály a mají touhu státi se řeholními sestrami a zasvětiti svůj život **službě Boží v klášteře,** dopište si o informace na připojenou adresu.

Kongregace tato má všecky druhy škol, počínaje mateřskou, pensionáty i kursy odborné, věnuje se výchově dětí v sirotčincích, v ústavech slepých, slabomyslných a ujímá se i jiných charitativních činností. Působí také v misijních školách a ústavech v Americe, pro něž zde též členky připravuje. Kongregace potřebuje také dívky, které by se věnovaly pracím obvyklým v každé domácnosti, jako šití, vaření, ošetřování nemocných, praní, úklidu, pracím v zahradě atd.

Školské sestry O. S. F.
Praha-Břevnov, Boleslavova 139.

ROČNÍK VII. 1935 ČÍSLO 4.

Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů v Praze čís. 80533-VII/1929. (Praha 35.)

DEŠŤ RŮŽÍ

ČASOPIS VĚNOVANÝ ÚCTĚ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY
A BL. ANEŽKY ČESKÉ

Vychází čtvrtletně. S povolením nejd. arcib. Ordinariátu v Praze.
Za redakci odpovídá vdp. arcib. sekretář Jos. Vladyka.
Redaktorka: Běla P. Dlouhá, Praha IV, Úvoz 155.
Administrace: Školské sestry O. S. F. na Král. Vinohradech, Korunní 4.
Předplatné: ročně 15 Kč, jednotlivá čísla po 4 Kč.
Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

OBSAH:

I. ČÁST

1. Sv. Terezie Ježíškova od Božské Tváře. B. D.
2. Překvapující souvislosti. Dr. W. R. Hynek.
3. Ctihodná Matka M. Elekta od Ježíše. B. D.
4. Sv. Terezie Ježíškova jde vítězně světem. B. D.
5. Obrat. Abbé Grimaud, přel. B. D.
6. Dívky u sv. Terezičky. B. D.
7. Dešť růží.

II. ČÁST

1. Záření a vznášení se blahosl. Anežky Č. B. D.
2. Legenda o bl. Anežce. Zd. Kalista.
3. Nadpřirozené zjevy u blah. Anežky. Dr. Fr. Krejza.
4. Legendy bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry. (Rozbor.) Dr. A. Birnbaumová.
5. České křižovnictví. Martin J. Vochoč.
6. Svatá Klára. B. D.
7. Blah. Anežka o I. celostátním sjezdu katolíků. B. D.
8. Poutnice na zemi. Přel. B. D.
9. Hvězdná dráha.

Kanonisační fond.

Kč 251·25 úroky od 1./1.—30./6. 1935. Kč 100·— Paní Kopicová, Přední Kopanina, Voříšková Anežka, Praha; Kč 30·— Anežka, Plzeň, dodatek k výtěžku z divadla; Kč 25·— Školské sestry OSF., Brandýs n./L., Chovanka Seyvaltrovy útulny, Brandýs n./L.; Kč 20·— za M. Pulkrábkovou, Jičín; Kč 15·— Grossmannová M., Vlčovice. **Celkem Kč 16.358·75.**

Bez dovolení redakce nesmí býti

nic z časopisu našeho jinde otiskováno!

Tvář Kristova

z posvátného plátna turinského.

Tvář Miláčkova nejkrásnější,
v níž láska runy vyryla,
by trpící na pouti zdejší
svou zsinalostí sílila .

Svatá Terezie od Božské Tváře.

Tvým dívčím snům se zjevovala
překrásná sladce mužná tvář
Toho, jejž duše milovala,
jenž byl tvé Světlo, Jas a Zář,
jemuž ses na vždy věnovala.

Tu tvář jsi stále sledovala,
když děti zval, je líbal v líc,
když kolem něho zněla chvála,
když Lazar z hrobu šel mu vstříc,
či dcerka, která z mrtvých vstala.

Ta tvář kdys nebes jasem plála,
na hoře Tábor v proměnění;
a nade městem v slzách tála,
že neznalo dne navštívení;
před duší tvou ta tvář vždy stála.

Ó, jak jsi vroucně milovala
tu Miláčkovu sladkou líc,
v snách toužnou chvíli prožívala,
až v ústrety ti přijde říc':
Pojď, snoubenko, kam's toužívala!

Však nejvíc duše tvoje vzplála,
když zřelas tvář tu v pohanění.
Ta krása královskou se zdála:
tu krásu dá jen utrpení.
Tou struny své jsi rozehrála.

Té jsi své lásky vrchol dala:
Tu zuboženou, zkrvavenou,
jež ve slinách a potu stála,
tu zraněnou a umučenou
jsi k svému jménu připoutala!

B. D.

Překvapující souvislosti.

Jakmile poslední moje kniha o Umučení Páně vyšla, poslal jsem ji též konnersreuthskému obhájci, spisovateli Dr. W. Mutovi v Mnichově a oplátkou obdržel jsem od něho jeho spisek jednající o témže tématu sv. Rubáše Turinského. Je to překlad menšího díla Noghuiera de Malijay s příslušným rozšířením, které mne velice zajímalo. Ačkoliv znám snad všechny nejvýznačnější mi dosažitelné spisy o sv. Terezičce z Lisieux — jejím ctitelem jsem se stal nedlouho po svém návratu k Církvi — překvapila mne značně úžasná duchovní spojitost tohoto rozkošného kvítka nebes s onou převzácnou relikvií turinskou, což zde bylo dokumentárně doloženo.

Věděl jsem sice, že její řeholní jméno znělo nejen „od Jezulátka", ale i „od Božské Tváře", ale všude a stále se jen zdůrazňuje její úcta k Ježíškovi jako vrcholný stupeň její oddanosti Kristu. V pravdě je Jezulátko — též Pražské — zdrojem úžasných milostí zejména mystických, jako na př. u sv. Antonína Paduánského. Jeho idea vskutku byla pro sv. Terezičku základem Božského Dětství, cestičky to k Bohu nad jiné schůdné a úspěšné. Po nynějších mých zkušenostech nevystihuje však zplna celek duchovního života této světice, jehož valnou část, zdá se dokonce, že onu větší a důležitější, zaujímala její úcta a pobožnost k přesvaté Tváři Páně.

Jest tudíž pro nás na výsost zajímavo čísti Mutovy obšírnější vývody o tomto překvapujícím faktu, o němž i jako by byla nepatrná zmínka v Dějinách duše. Tato zjištění pak z valné části převzata jsou z výtečné knihy Petitotovy O. P. o sv. Terezičce a týž je čerpal přímo z aktů svatořečení bílé květinky z Lisieux. Praví se tam doslovně: „Především pobožnost sv. Terezičky k nejsvětější Tváři jest zásadní důležitostí pro duchovní vývoj naší drahé světice."

Pro posouzení této věci jest nanejvýš důležita a psychologicky významná doba, ve které si světice vyvolila tento druhý svůj přídomek, tak charakteristický pro její duchovní směr. Byla to právě doba nedlouho po její obláčce, když jejího vřele milovaného otce, který jí býval otcem i matkou i vším zároveň, stihla krutá rána, kruté neštěstí. Pokročilé kornatění tepen zavinilo těžký záchvat mrtvice mozkové,

který jej naráz sklátil na lože. Nejen učinil bezvládným jeho tělo a znetvořil milou jeho tvář, ale postihl jej i v ohledu duševním tou měrou, že několik let až do své smrti musil býti ošetřován jako bezmocné dítě v sanatoriu nebo u svého švagra p. Guérina.

Byla to příliš krutá rána pro naši mladou řeholnici. Příliš krutá zkouška opravdovosti jejich citů k Spasiteli, když její milovaný pozemský otec tak těžce trpěl, vzdálen jsa navždy od své princezničky, tak vroucně jím milované. Neb karmelskými klášterními sliby navždy se zavřely za ní brány tohoto světa! Ale Ona dovedla vše obětovati Bohu a tak transponovati ve věčnost. Sama o tom napsala: „Netušila jsem, že za měsíc po mé obláčce bude mému ctihodnému otci píti tak hořký kalich. Tu jsem už neříkala, že bych mohla trpět ještě více. Bolest našich srdcí nelze slovy vystihnouti, nepokusila bych se ji ani popsati . . . Ano, ta tři léta mučednictví našeho otce považuji za nejmilejší a nejplodnější v našem životě. Nevyměnila bych je za nejvyšší nebeská vytržení. Při vzpomínce na ten vzácný poklad volám plna vděčnosti: „*Buď veleben, o Pane, za ona léta, jež jsme prožily v utrpení,*“ (Ž. 89, 15). Ó, moje Máti, jak sladkým a cenným stal se náš tak trpký kříž . . . Nekráčely jsme už, ale běžely, letěly jsme po stezce dokonalosti“ (Dějiny duše, IV vyd., str. 146).

Těžce raněné srdečko bílé naší květinky, bolem téměř zoufalé, hledalo útěchu u svého Spasitele. A nalezlo ji právě v Božské Tváři Ježíšově týráním tělesným i utrpením duševním znetvořené. Vždyť Spasitel náš sám prodělával něco shodného s utrpením jejího otce, p. Martina. Ode všech opuštěn, muž bolesti, vydaný posměchu katanů i pohrdání zákoníků měl taktéž znetvořenu svoji, jen lásku a dobro i zvěst radosti rozsévající, Božskou Tvář. Taktéž s naší světicí, jež prožívala právě období velké vyprahlosti, octl se na samém dně opuštěnosti od Boha i od lidí, aby vše protrpěv, povýšen byl v úžasné slávě svého majestátu, jak o něm předpověděl Isaiáš, 60, 15: „Za to, že jsi byl opuštěný, v nenávisti a nebylo, kdo by ti přispěl, učiním tě chloubou věků, radostí od pokolení do pokolení.“

Sv. Terezička, která dobře znala Písmo sv., čerpala z této i z 53. kapitoly proroctví Isaiášových, mnou často citovaných, znovu sílu ke gigantskému svému zápasu po dokonalosti křesťanské. „Za cenu krajně těžké duševní zkoušky odhalila, co vše se skrývá v tajemném, vzácně cenném poučení z potupené, pokořené Tváře Páně.“ (Mut., str. 60).

Tato pak pobožnost podle slov její rodné sestry, Matky Anežky Ježíšovy, stala se její zamilovanou pobožností.

Tato pak v aktech blahořečení své sestry výslovně prohlásila: „Služebnice Boží Terezie Ježíškova měla zvláštní zálibu pro uctívání nejsvětější Tváře. Jakkoliv něžnou byla její úcta k Jezulátku, nelze tuto vůbec srovnat s její pobožností k nejsvětějšímu obličeji Páně. V karmelu samotném, když na nás přivalila se těžká zkouška mozkovým onemocněním našeho otce přimkla se ještě pevněji k tajemstvím jeho pře-

hořkého umučení. Tehdy také vyprosila si dovolení připojiti k svému jménu též ono Tváře přesvaté. Též lze pozorovati v jejích nejhlavnějších básních, jak veliké místo v nich zaujímá tato její zamilovaná pobožnost. Věnovala jí zvláštní píseň chvály. Novickám složila zásvětnou modlitbu ke sv. Tváři, sobě samotné modlitbu atd. atd." (Mut., str. 60.) A dále vypovídala její rodná sestra: „V rozjímání nejsv. Tváře naučila se sestra Terezička pravé pokoře. Nejsv. Tvář byla jí zrcadlem, v němž patřila na srdce i duši milovaného Spasitele. Byla jí knihou zbožnosti, z níž čerpala svoji *vědu lásky!*"

Ano a zde jsme u té studnice vod života nevysýchajícího, z něhož byla inspirována překrásná XI. kapitola Dějin duše, oplývající touto vědou lásky Boží! Obraz Božské Tváře byl jí stále přítomen, ať v její knize modlitební či před jejím klekátkem v choru, ba i při každé vnitrné modlitbě. Za své nemoci dala si jej pověsiti na záclony svého lůžka. Pohled na něj pomáhal jí snášeti její dlouhou, mučivou chorobu."

Nuže, jaký to kouzelný klíč k tajemství svatosti sv. Terezičky z Lisieux, jaké perspektivy, jaká pomoc k následování téže světice v milování Pána našeho! Což nepříslíbila, že „vrátí se na zem, aby lidi naučila Boha tak milovati, jako sama jej milovala?"

Nelze tudíž ničeho namítati proti zde doloženým překvapujícím souvislostem mocné působnosti Tváře přesvaté na požár lásky této světice. Požár, stupňovaný a vyvrcholený až její obětí Bohu co žertvy zápalné. Jest mi velikou radostí, že mohu zde právě v souvislosti s fotografiemi a objevy turinskými poukázati na tuto okolnost u nás nedosti známou, na tuto hřivnu lásky Boží téměř nedotčenou.

Pročež hojně používám této okolnosti a souvislosti, abych zvlášť se zabýval v nové knize o tomto skrytém zdroji přenesmírných milostí, tak nádherně se osvědčivším u bílé květinky Boží z Lisieux. Proto nerozpakuji se nadhoditi tu hrst meditací o tomto úžasném pokladu v Božské Tváři utajeném, jenž v ní jest bez hranic a mezí nám všem k disposici. K posvěcení našich duší a k rozplamenění našich srdcí láskou ke Kristu. K onomu za nás Ukřižovanému .

Musím však ještě leccos dodati. Jelikož sv. Terezička zemřela v září 1897 a teprve v květnu r. 1898 byla Božská Tvář Páně z rubáše turinského Pia po prvé fotografována, neviděla tudíž naše světice pozemským svým zrakem úchvatný tento obraz, neřku-li ještě zdařilejší, ba dokonalý snímek Enrieův, který nám jest po ruce. Než na její popud podle této prvé fotografie Piovy z r. 1898 namalovala její rodná sestra Celina z Karmelu v Lisieux svůj proslulý obraz-kopii této Božské Tváře, která jediná — ovšem ve větším měřítku reprodukována — přiblížila se co nejvíce duchovnímu výrazu Božského obličeje, tamtéž obsaženému. Táž sestra jest též autorkou nejpůsobivějšího portretu sv. Terezičky s křížem v rukou v záplavě růží. Když papeži sv. paměti *Piu X.* byla poslána zdařilá kopie této Božské Tváře, zachycené sestrou Celinou, ve velkém pohnutí zlíbal ji několikrát a prohlásil: „ Zajisté, že

obraz nejsvětější Tváře vydá svoje nejnádhernější plody v duších rozjímajících přehořké utrpení Páně." Týž meditační cíl sledují nedokonalé tyto řádky.

Abych pak měl autentické potvrzení těchto překvapujících zpráv a souvislostí, obrátil jsem se s laskavým doporučením pí. redaktorky našeho „Deště růží", pí. spis. Dlouhé, do Lisieux přímo na ctih. Matku Anežku Ježíšovu, která mi v dopise ze dne 13. srpna letošního roku odpověděla: „Ano, odevzdanost svaté Tváři našeho Pána byla u sv. Terezie Ježíškovy velmi hluboká. Než vše, co víme, bylo publikováno v „Dějinách duše", v „Životě sv. Terezie" od Msgra Laveille a v knize „Sv. Terezie z Lisieux", od R. P. Petitota. Nelze nám více nic k tomu připojiti."

Pročež zdvojenou radostí přetéká srdce moje, mohu-li poněkud v tomto poznatku odhalovati nové, mocné zdroje vod k životu věčnému, jehož milosrdné lásky k nám lidem stal se náš zářný vzor z Lisieux neúnavnou hlasatelkou, ba misionářkou. Tehdy tato světice znala a uctívala jen dosti nedokonalé zobrazení Tváře přesvaté ve výtvoru malíře Duponta z Toursu. Přes to stala se jí pokladem zbožnosti, jejího závratného růstu v lásce k Bohu! Jakou láskou k Spasiteli měla by zahořeti naše srdce, když jest nám k disposici skvostný portret jeho v nádherné reprodukci Enrieově ze sv. rubáše turinského! Jak si musíme vážiti této přenesmírné „pozornosti" Ježíšovy, nejposlednějšími vymoženostmi vědy nám zachycené, k rozohnění našeho vnitřního života z Boha! Snad právě v nadcházejících dobách zlých bude tato naším štítem záchranným, naším palladiem — ba takřka biblickým měděným hadem na poušti . .!

O hlubokém vnitřním životě z lásky k této Tváři přesvaté nejlepší svědectví vydávají: zásvětná modlitba pro novicky, dále dvě modlitby sv. Terezičkou složené, z nichž ona delší papežem Piem X. byla obdařena odpustky 300 dnů. Posléze píseň k sv. Tváři, z níž hojně cituji.

Pročež, hodnotíme-li kriticky tyto nové a překvapující poznatky a srovnáváme-li je se zkušenostmi duchovního života, nabýváme přesvědčení, že u této světice z Lisieux právě Božské Dětství bylo výrazem a cestičkou, řekl bych technickou stránkou jejího projevu duchovního života, k němuž *vlastním dynamem* byla stále opakovaná střelná modlitbička k této Tváři přesvaté: „*Vtiskni Božský Obraz Svůj srdci mému a rozpal je Svojí láskou!*"

Tato zápalná jiskerka Božské lásky stávala se poznenáhlu vše zachvacujícím požárem, v němž tato zápalná obět smíru doslova hořela. A ztrávila sebe samu výhní této přenesmírné lásky Dnes pak stále ještě sype dešť milostí na celé lidstvo vůkol .

*

Přitahuj nás, poběžíme po vůni mastí Tvých . Velepíseň 1, 3.

Dr. W. R. Hynek.

Ctihodná Matka Marie Elekta od Ježíše.

Po tři léta od doby exhumace ctih. Matky Elekty neustávaly pršeti milosti na přímluvu její v klášteře samém i všem, kdo o pomoc ji žádali.

Sestry v karmelu přinášely své neduhy ctihodné Matce, kladly své bolavé údy pod její nohu, pokládaly její vláčnou ruku na své choré hlavy, na tváře rozpálené bolestí zubů, na svoje rány a bolesti, a bývaly uzdravovány. Zacházely s ní jako s živou, milovanou představenou, daleky hrůzy, jakou obyčejně vzbuzuje mrtvé tělo v domě. Stalo se, že novicka, jež měla přirozenou hrůzu z mrtvého těla, když po prvé uviděla velebnou Matku, zmírala strachem a cítila, že kolísá ve svém povolání. Aby ten odpor přemohla, poslala ji novicmistrová znovu k mrtvé a samu. Ubohá sestra třásla se po celém těle, přibližujíc se světnici ctihodné Matky. Ale od vstupu jejího přes práh všechna hrůza s ní spadla a nikdy víc jí nepocítila. Jako ostatní sestry chodívala potom do světnice ctihodné Matky zcela sama, kdykoliv ji tam srdce táhlo. Jednou byla od ní zcela podivuhodně uzdravena z hluchoty.

Mezi ctiteli ctih. Matky Elekty, o jejichž vyslyšení vedly karmelitky pečlivé záznamy po dlouhá léta až podnes a kteří častokrát písemně, pod pečetí a přísahou stvrdili své výpovědi, čteme jména pražských měšťanů, dam pražských i žen z lidu, čteme tu jména staré šlechty, Lobkowiczů, Nostitzů, Kinských, hrabat vídeňských, polských, samotné císařovny, kupců italských, klarisky mnichovské, dominikánek z Olomouce a j. a j. I z její rodné Terni, kde byla stále vzpomínána a uctívána, docházely zprávy o podivuhodném vyslyšení těch, kdo se k ní obraceli s prosbami.

A nebylo neduhu těla, bolesti srdce a úzkosti duše, ve kterých by „světice", jak byla nazývána, neosvědčila svůj hluboký soucit i ochotu k pomoci. Jakou byla za živa, takovou se osvědčovala a osvědčuje podnes.

Bývala to bolest zubů a hlavy, vředy na těle, boláky na rukou a na nohou, slepota a hluchota, bolesti v krku, záněty, šílenství, hoře a těžkomyslnost, ztráta cti a dobrého jména, těžké hodinky rodiček a jiné hrůzy, ve kterých se věřící utíkali k dobrotivé karmelitce a bývali vyslyšeni.

Dlouhou řadu uzdravení vypisuje podrobně starý životopis francouzský, pořízený zkráceně z latinského v r. 1776. Od roku vyzdvižení těla Marie Elekty až do r. 1741 je to div na div. *B. D.*

Svatá Terezie Ježíškova jde vítězně světem.

Snad už není na světě koutku, kam by tato patronka misií nebyla vnikla.

Annály z Lisieux přinášejí zprávy o Její triumfální cestě, které tu budeme stručně zaznamenávat:

Jean, *biskup z Tulle*, jmenoval milou světici svým „nebeským vikářem", aby povzbudil její zájem o svou diecési. V Tulle je nový oltář s ostatky světice.

V *Kanadě, v misii Joly*, uspořádali velikou pout svatotereziánskou s žehnáním nemocných a svěcením růží.

Exercicie nemocných v Lisieux v červenci t. r.: Exercitanti kolem sochy sv. Terezie Ježíškovy.

V *Římě* byl 14. dubna kardinálem Rossim posvěcen základní kámen k semináři misionářů, založenému bosými karmelity a věnovanému Panně Marii Karmelské a sv. Terezii Ježíškově, patronce katolických misií.

V katedrále Panny Marie v Perthu v Australii byl 10. března t. r. posvěcen oltář sv. Terezii Ježíškově.

V *Mahuadandu, v anglické Indii* je v poslední době asi čtyři tisíce konversí přičítaných sv. Terezii od Ježíška. Misionáři se tu obracejí k sv. Terezii následující rozmilou modlitbou: „Jsem tvým misionářem. Zaujal jsem tvoje místo a tvým jménem a na tvém místě usiluji, aby Ježíš byl milován všemi dušemi těchto pohanů, které jsi, dokud jsi žila, chtěla získat pro Krista. Ukaž tedy, jak miluješ Ježíše a dej mi mnoho, mnoho konvertitů." Tato modlitba je mocná a sv. Terezie činí „nemožnosti".

Na ostrovech *Fidji* r. 1932 zřízen seminář sv. Terezie Ježíškovy pro Indiány. Roku 1938, dá-li Bůh, bude vysvěcen na kněze vnuk pravého, autentického kanibala (lidožrouta), který se od svého obrácení stal „nejlepším člověkem na světě".

Na ostrovech *Salomonských v Ponkra* je zřízena svatotereziánská kaple.

V *Amou, v Nové Kaledonii* rovněž mají kapli sv. Terezie, jakož i v *Padangu na Sumatře, v Nových Hebridách* je maličká kaple a vedle ní socha; *v Papuasii, v Koubouně* vznikl klášter karmelitek; písně o sv. Terezii se tam zpívají v nářečí Kouni.

Msgre Falaize, biskup eskymácký, přivezl do Lisieux rytinu sv. Terezie, patronky misií eskymáckých.

V *Alençonu* byl 10. června mezidiecésní kongres dívek činných v Katolické Akci, na němž P. Derely S. J. mluvil o sv. Terezii Ježíškově, vzoru dívek apoštolských.

Jedenáct kněží ze svatotereziánského semináře v *Tatungfu, v Číně*, vysvěcených r. 1933, poslalo na novou basiliku svatotereziánskou v Lisieux 1000 franků.

Iocisté *belgičtí*, vojíni z *Marseille* a j. píší do Lisieux o své úctě k sv. Terezii a o své činnosti v jejích intencích.

V *Egnatoru* byl právě zasvěcen první chrám sv. Terezii Ježíškově v *Miraflores*.

V diecési *Florida a Melo v Uruguay* byla sv. Terezie Ježíškova listem Sv. Stolice jmenována hlavní patronkou a druhým patronem archanděl Michael.

V *Blantyr*, obch. centru angl. *Mayralandu ve Střední Africe*, slíbili umístiti sochu sv. Terezie u školy, když na její přímluvu bude moci být postavena — stalo se. Také v *Tanganika v Jižní Africe* povstal karmel sv. Terezie. I v *Aljašce* mají dřevěnou kapli se soškou sv. Terezie od Ježíška v Hooper Bay.

Obrat.

„Chudáčku Mineto, ty se tím napálíš, uvidíš!“ povídala Minetě či Marinetě její o dva roky starší sestra Petronka.

Petronka byla sama moudrost, mírnost a zbožnost.

Mineta? Ó velmi hodné děvče, ale chtěla být moderní. Odpověděla rozhořčeně.

„Napálím leda tebe, že se dříve vdám než ty!...“

A střihala energicky.

„Koukej, tohle měly být rukávy,“ řekla, odhazujíc kousek látky. „Vezmi si je, chceš-li!“

Petronka mrzutě:

„Ty v tom budeš hezká!“

„Budu po módě!“

„Budeš neslušná s výstřihem a bez rukávů... nic není hroznějšího a vyzývavějšího. Muži a mladíci tě budou považovat za něco, co nejsi...“

„Myslíš? Povídám ti, že budou rádi...“

Petronka mírně a snažně:

„Minetko, pomysli na pohoršení... Vyprovokováváš jiné ke špatným myšlenkám...“

Mineta se dá do smíchu:

„Jdi ty, bigotní!“

Mineta dostřihala, připravila k zkoušce a živůtek zredukovala na nejmenší míru, takže váha jeho nepřevyšovala dvacet gramů a mohl se držet v ruce jako kapesník.

Petronka je nespokojena:

„Uvidíš, že si přivoláš nepříjemnost. Pán Bůh tě potrestá. Takovýhle úbor není pro dívky, jako jsme my...“

„Uvidíme!“

Cestička sv. Terezie Ježíškovy:

Nebudete-li jako maličcí, nevejdete do království nebeského...

* * *

Mineta je v základě zbožná. Často chodí k sv. přijímání... Když ji popadne nábožnost, chodí třeba denně ke stolu Páně. Ale chce být elegantní a chce se vdát.

Proč pak by zbožnost a manželství nešly dohromady?

Nuže, jednou ráno přiběhla Petronka vítězoslavně:

„Mineto, tatínek se právě rozhodl, že pojedeme do Lisieux!“

„To je tedy roztomilé!“ řekla Mineta, ale moderní hantýrkou.
„Pospěš si, tati připravuje auto!“
Mineta ihned počne s toaletou.
Vezme si svůj nový živůtek, bílý, celý krásný.
Tváře trochu načervení, tyčinkou přejede ústa . . . klobouk pěkně na ucho.
„Co je to platno, Petronka nemá ten „chic“ — o ne, nikdy!“
A potom s pohrdlivým úsměvem:
„Neumí se to ani obléknout!“

*

Jedou . . . jedou . . .
Po dvou hodinách mocný stroj aniž se zadýchal, složí otce a obě dcery před karmelem.
Mineta a Petronka otvírají oči:
„Tohle je kaple karmelu?“
„Ano,“ praví otec.
„To je ta, kde je svatá Terezie Ježíškova?“ ptá se Mineta.
„Táž. A tady je klášter, kde žila.“
Mineta je velmi dojata a má velmi naspěch otevříti mříži.
První blíží se ke dveřím kaple.
Neučinila ani dva kroky, když ji zastavil nějaký pán.
„Odpusťte, slečno, ale vy nesmíte vstoupit!“
Mineta nerozumí a pokročí dále.
Ale strážce se postaví přede dveře a proti ní.
„Slečno, vy nevstoupíte!“
„A proč ne?“ ptá se otec překvapen.
„Protože slečna není náležitě oblečena.“
Mineta se červená až po uši.
Petronka je zsinalá leknutím.
Otec oněměl překvapením.
Strážce velmi zdvořile:
„Je mi velice líto, ale návěstí je neúprosné: Svatá Terezie Ježíškova přijímá pouze osoby křesťansky oblečené . . .“
Otec cítí, jak se ho vzmáhá hněv . . . ale je muž a patře na svou dceru, které strpěl toto oblečení, pociťuje stud, který ho zavaluje.
Co se týče Petronky, ta je zdrcená . . .
Mineta si myslí:
„Je to přec jen drsné, dostat takovou lekci od toho člověka . . .“
Hledí upřeně na svého otce a její pohled praví: Braň mne!
Tatínek však ztratil řeč.
Scéna trvala asi 20 sekund. Lidé vstupující a vycházející prohlížejí si ostře provinilou.
Mineta zaslechla, jak jeden mladík prohodil:
„Ta má vousy!“
Strážce stále velice zdvořile:
„Chce-li slečna vstoupit, tamhle naproti v kanceláři půjčují šály
„Ne, děkuji“, řekla Mineta, „příliš bych se styděla požádati o to.“
To už se Mineta styděla sama za sebe.
To, co se stalo v ráji, stalo se i v její duši: Její oči se otevřely a ona viděla, že je nahá . . .
Otec cítil, že se všecka jeho srdnatost rozplynula.
„Pojďme, děti, odejděme!“
A v okamžiku nasedli a ujížděli.

* *

Jeli dlouho beze slova.
Mineta vzlykala.
Petronka se modlila.
Otci u volantu třásla se ruka.
Milost od Terezičky?... Bylo dobrodiní v tom ponížení?... Vzpomínka na to, jak ji Petronka zapřisahala? — Mineta porozuměla. Pospíšila do domu, aby se převlékla.

„Nikdy víc", říkala si, „ano, nikdy víc!"

Potom rozpomenuvši se na poznámku mladíkovu, jež jí zněla v uších, myslila si: „Já, která si chce vzít jen velikého křesťana — a on mnou pohrdal!..."

* *

Za týden potom otec s oběma dcerami přijel opět do Lisieux. Vyjeli velmi časně, aby mohli jíti k sv. přijímání.

Když Mineta sestupovala z auta, bilo jí srdce, div se neutrhlo. Stál tam tentýž strážce.

Začervenala se... Ale muž ji nepoznal. Ostatně neměl na ní dnes co poznamenávat.

Mineta přijímala dnes Tělo Páně s horlivostí.

Potom před hrobem malé Světice vzdávala díky. Díky za poučení... díky za osvícení... díky za to, že porozuměla, jak má býti zevnějškem zdrželivá — jak jí tato zdrželivost má ukládati péči o krásnou ozdobu duše, jež se nazývá: cudnost.

Abbé Charles Grimaud
(z Annálů z Lisieux přel. B. D.)

Dívky u sv. Terezičky.

Sedmého dne mělo se panu Martinovi a jeho dcerám dostati toho štěstí, že měli být přijati sv. Otcem. Terezie sice toužebně očekávala onen den, ale přece šla mu vstříc s jakousi tísní, vždyť na tom dni závisel celý její další běh života.

Byla právě neděle, 20. listopadu 1887. Pan Martin s dcerami v předepsaném audienčním tmavém úboru blížili se Vatikánu. V 8 hod. ráno byli tam přítomni mši sv., kterou sloužil sám sv. Otec Lev XIII. Terezie byla velmi dojata zbožností a důstojností náměstka Kristova a v tu chvíli cítila ve svém srdci zdůvodnění, proč jej jmenujeme „svatým Otcem".

Po mši sv. Otce byla sloužena ještě jedna děkovná mše sv. Evangelium toho dne připomínalo slova Kristova: „Neboj se, maličké stádce; neboť zalíbilo se Otci mému, dáti vám toto království." Útěšná ta slova zapudila ze srdce Terezčina všechnu bázeň. Byla plna důvěry, že jí ono království, totiž království klášterního života, bude dáno.

Audience začaly. Svatý Otec seděl na trůně. Měl bílý talár a takovou též mantilu. Každý jednotlivý poutník poklekl před náměstkem Kristovým, políbil mu špičku střevíce, potom ruku vrchního svého pastýře a obdržel jeho požehnání. Dva gardisté dali pak pokyn k povstání. Srdečko naší milé poutnice tlouklo

Terezička prosí sv. Otce při audienci o dovolení, aby směla v 15 letech vstoupiti do karmelu.

hlasitěji. Její vzrušení se stupňovalo, když vůdce poutníků co nejpřísněji zapověděl, aby kdo sv. Otce sám oslovil. Tu se obrátila Terezie k Celince tázavým pohledem — a srdečko bouřilo, div se nerozskočilo. Celina zašeptala: „Mluv přece!“

V nejbližším okamžiku klečela Terezička u nohou papežových. Políbila uctivě jeho nohu a když ji viditelný zástupce

Boží podal ruku k políbení, zaprosila horoucně, zatím co se jí oči plnily slzami: „Svatý Otče, prosím o velikou milost.“ Ihned sklonil se papež láskyplně k ní a zdálo se, že jeho hluboké, černé oči čtou na dně její duše. „Svatý Otče,“ počala znovu, „udělte mi tu milost, abych směla v 15 letech vstoupiti do kláštera.“ Tu zvolal generální vikář z Bayeux, který stál vedle sv. Otce, všecek udiven a nespokojen: „Vaše Svatosti, to je dítě, jež se chce státi karmelitkou. Představení se právě zabývají bližším zkoumáním celé věci.“ — „Nuže dobře, milé dítě,“ řekl svatý Otec, „učiň, co představení ustanoví.“ Tu položila Terezička důvěryplně své sepjaté ruce na kolena papežova a žadonila ještě vroucněji: „O, svatý Otče, když Vy řeknete ‚Ano‘!, pak už mi nikdo nebude dělati obtíží!“ Tu jí sv. Otec pohleděl ještě jednou do očí a řekl s důrazem na každém slově: „Buď klidna, milé dítě, chce-li tomu milý Bůh, pak tam vstoupíš!“ Terezička chtěla ještě mluviti, ale gardista jí dal znamení, aby povstala. Když tedy jemný sv. Otec viděl, že ji téměř násilím je nutno odvésti, položil jí jemně ruku na ústa a potom ji pozvedl, aby jí ještě jednou požehnal. A jak odcházela, provázel plačící dívku jeho láskyplný pohled.

Tak skončila pro Terezii tato významná audience. Nedocílila, po čem tak vroucně toužila. Zkouška, kterou jí tím Bůh uložil, byla tvrdá. Nepadl tady sluneční paprsek na bílou květinku. Ale přese všecky slzy byla v hloubi srdce plna svatého pokoje. Vždyť udělala všecko, aby vyhověla volání Božímu.

Pokrač. v roč. VIII.

Dešť růží.

Čekali jsme den ode dne smrt

Tunis, 24. září 1932.

Ctihodná Matko představená,

je mi ctí a radostí vyjádřiti Vám naši velikou vděčnost k svaté Terezii Ježíškově, která zachránila moji dceru od jisté smrti. Ve chvíli, kdy Vám píši, jsou lékaři udivení, že ji vidí živou a zdravou.

Byla bych šťastna, kdyby tato veliká milost byla uveřejněna, aby povzbudila věřící k důvěře v dobrotu Světice a též aby osvítila nevěřící.

Moje dcera, paní Jindřiška Daru, bydlící v Tunisu, byla velmi těžce nemocna. Měla v krvi až 6.83 g dusíku na 1 litr a proto nebylo naděje na její záchranu, neboť nikdo nemůže žíti s tímto neuvěřitelným množstvím dusíku; normální množství je 0.25 g na litr.

Lékaři Cassuto, Masselot a Lorenzi z Tunisu při osudném stoupání dusičnatosti nedávali nám nejmenší naděje a tak jsme den ze dne očekávali jen dceřinu smrt.

Dne 12. května 1932 poslala jsem pro kněze, aby moji dceru zaopatřil. Přijala tehdy Nejsv. svátost umírajících a poslední pomazání. Důvěřujíc vždy sv. Terezii Ježíškově, obrátila jsem se k ní ve svém zoufalství a prosila ji, aby uzdravila moji ubohou dceru. Pocítila jsem ihned vnitřní jistotu, že mne vyslyší.

Jaké překvapení, jaká radost, když jsem ještě téhož dne zjistila jakési zlepšení a to postupovalo od hodiny k hodině! Po dvou dnech bylo ono zlepšení zcela viditelné a 17. května při nové krevní analysi zjistili udivení lékaři, že azotémie klesla na 4.80 g na litr. Dne 21. května bylo jí už jen 1.60 g a 12. července dokonce 0.21, množství zcela normální, ba podnormální.

Moje dcera byla definitivně zachráněna. Zázrak sv. Terezie je tu zřejmý. Lékaři jednomyslně prohlašují, že běží o jedinečný případ a že až dosud žádný nemocný postižený dusičnatostí krve do té míry nemohl se uzdraviti.

Případ bude předložen Akademii mediciny v Paříži.

Prosím, račte přijmouti atd.

Mme G. Volpicelli,
matka uzdravené.

(Svědectví uzdravené dcery.)

Tunis, 17. ledna 1935.

Ctihodná Matko,

jsem šťastna, že Vám mohu potvrditi své zvláštní uzdravení. Je mi teď 33 let.

Je tomu několik let, co jsem byla nucena žíti v nezdravé krajině Maroka a tam jsem onemocněla bažinnou horečkou. Od těch dob jsem trpěla nemocí ledvin. Konečně to dospělo ke krisi močové, jež by, kdyby nebylo zázraku sv. Terezii Ježíškovy, bývala skončila pro mne osudně. Její obrázek dal mi kněz, který mne zaopatřoval. „Špičky" lékařské vědy prohlásily po konsultaci mému muži: „Je ztracena — neboť nevěříme v zázraky."

Po zaopatření sv. svátostmi vedlo se mi lépe a když se zlepšení potvrdilo, neskrývali lékaři svůj údiv a prohlašovali, že tomu nerozumějí, že podle jejich vědy mám být už mrtva, neboť podobný případ neexistuje. Je to vědecky nevysvětlitelné: „Míti 6.30 g dusíku, to je jako mít 50° horečky!" pravili.

Vede se mi od té doby dobře (už třetí rok) a slíbila jsem vykonati pouť do Lisieux, abych poděkovala svaté Terezičce, jak jen budu moci.

Račte přijmouti, ctihodná Matko, atd.

Mme Daru.

K tomu listu je připojeno 5 lístků s analysí krve, jak popsáno v dopise.

PODĚKOVÁNÍ.

J. M. J.! Klatovy, 15./V. 1935

Velevážené!

Plníc tímto slib svůj zasílám na obětování mše sv. ke cti Božského Srdce Páně a sv. Terezičky, jako dík za vyslyšenou prosbu. S nejčistší obětí spojím i své modlitby. N. N.

Plníc svůj slib, vzdávám vroucí a pokorné díky Božskému Srdci Páně, Panně Marii Lourdské, milé sv. Terezičce od Ježíška a sv. Judovi Tadeáši za své uzdravení z mé přetěžké nemoci. Prosím o další pomoc a ochranu.

A. Bláhová, Smíchov, Zborovská 60.

Prosím, byste v „Dešti růží" laskavě uveřejnily náš velký dík sv. Terezii za vyslyšení proseb a vyprošení milostí ve všech našich záležitostech.

Ctitelky ze Šumavy.

Za vyprošení velikých milostí v životě duchovním tisíceré díky vzdává sv. Terezičce od Ježíška a sv. Janu Vianey s vděčností a láskou.

Marie Pořisková, uč., Nová Říše.

Blahoslavená Anežka Česká.

Ty's bílý liliový květ,
jenž z české půdy kdysi vzrost.
Jasem svým zalij celý svět
Církvi i vlasti pro radost!

Záření a vznášení se bl. Anežky Č.

Když v komůrce své skryta zcela
jsi oddala se modlitbám,
jakou to září vzplála cela,
jaký to svit ti tryskal z čela,
jak by za jitřní skvěl se chrám?

Když hledaly tě sestry v cele,
toužíce slyšet sladký hlas —
proč ustoupily rozechvělé,
proč zadržely kroky smělé,
když uzřely tvé tváře jas?

To Bůh sám zářil z tvého čela,
žes plnila Jím myšlení.
Žes naplnit Jím srdce chtěla,
On vešel tam — však srdce cela
vyslala Jeho záření.

Jaká to síla nesla tělo,
že vznášelo se nad zemí,
jíž pohrdlo, nenávidělo
jejížto marnost jasně zřelo,
byť lákala je růžemi?

To Bůh sám tebe lásky silou
od země k Srdci pozvedal,
když hovořil se svojí milou,
a Snoubenku když svoji bílou
co pečeť na své Srdce dal

B. D.

Legenda o blahoslavené Anežce v českém baroku.

(Dokončení.)

V březnovém svazku (III. I) této sbírky, vydaném r. 1668 vyšel konečně životopis Tannerův, doprovozen životopisem dalším, původním, zpracovaným jiným známým historio- a hagiografem české provincie Societatis Jesu — Jiřím Crugeriem a přidána k němu — vedle obou před chvílí zmíněných drobných kompendií životopisných Bartol. Pisana a Jiřího Pontana z Breitenbergu, čtyř listů svaté Kláry a některých kronikářských výpisků (z Alberta Stadenského, Waddingových annálů minoritských) — „Acta ad impetrandam canonisationem", staré to doklady z XIV. věku o úsilí, dosíci beatifikace, resp. svatořečení ctihodné Přemyslovny — ve výrazné souvislosti se svědectvími o nových, recentních zázracích na hrobě Anežčině, jež hned za ně tu řadí stručná historie kláštera „Na Františku", pořízená J. Tannerem a Tob. Hlavitiem. Barokní legenda sepjala se tak přímo s legendou středověkou, aby dosáhly splnění onoho úkolu, který zůstal gotikou karolinskou nedosažen a který nyní tak živě zneklidňoval českého ducha.

Jak známo ovšem — akce o blahořečení ev. svatořečení ctihodné Anežky Přemyslovny, vedená intelektuálním světem našeho baroka, nepotkala se, bohužel, s výsledkem o nic lepším než kdysi pokus české gotiky lucemburské. I dobře, a jak se zdá, široce založený pokus z r. 1679, o kterém podrobněji vypráví J. K. Vyskočil ve své jednou již zmíněné studii „Blahoslavená Anežka česká", nedosáhl oficiálního uznání kultu naší Blahoslavené se strany rozhodujících kruhů církevních. Přeci však mělo toto jednání jakýsi vliv na vývoj úcty a speciálně legendy anežské u nás. Ctižádost českého člověka, která upjala se k osobnosti Přemyslovny více a úsilovněji než v kterémkoliv z minulých údobí — ani dobu lucemburskou nevyjímaje — učinila její zjev jaksi dražším národu, pro nějž jméno zakladatelky kláštera „Na Františku" stávalo se nyní jakoby symbolem lepší budoucnosti, symbolem nadějí, upínajících se kamsi kupředu, do dob, kdy české jméno opět zazáří jasněji a významněji v společenství západoevropského křesťanstva. Kult blahoslavené Anežky vrůstá v této době zřetelně hlouběji v život národní, stává se daleko výraznějším vyjadřovatelem vnitřního života národního, než býval kdysi. Vývoj, který byl dobou lucemburskou naznačen, ale zůstal, jak jsem shora podotkl, nevyplněn, uzavírá a zavrcholuje se nyní v době úzkosti, kdy český živel, odstrčený v tolika směrech do pozadí, bojuje takřka o svoji existenci, i ve smyslu tradice národní. V této souvislosti pochopíme pozornost, kterou věnovali osobnosti ctihodné dcery Přemysla Otakara I. Bohuslav Balbín (hlavně ve své „Bohemia sancta"), zmíněný již Jan Tanner a jiní vlastenečtí

kněží i laikové této doby. Zápis známého generála řádu křižovníků s červenou hvězdou J. I. Pospíchala z r. 1663 velmi vroucně apostrofuje Anežku jako patronku českou — slovy, která těsně připomínají známý citát písně svatováclavské: „Ty, blahoslavená Panno Anyžko, nedávej dědictví tvé v ruce cizích". Na prosbě té lze nejlíp pozorovat, jak prohloubil se nesmírně národní význam posvátného zjevu v českém prostředí v této době.

V legendické tvorbě našeho baroka obráží se nová formulace úcty k blahoslavené Přemyslovně, jak vyvinula se od doby bělohorské u nás, velmi zřetelně. Stačí jen, tuším, nahlédnouti do dotčené již svrchu legendy Crugeriovy, otištěné v Bollandových „Acta sanctorum", abychom viděli, jak motiv nacionální proniká tu živě do popředí. Na epickém obsahu životní historie Anežčiny — jak známe ji ze středověkých, dochovaných legend — se mnoho nezměnilo. Ale formální vypravení její: textace, v níž předvádí ji Crugerius čtenáři — svědčí už — a to zejména právě po stránce národní — o zcela jiném duchu, než jakým byla nesena stará vyprávění českého XIV., XV. i konečně XVI. věku. Čechy a jejich obyvatelé posouvají se v zpracování vlasteneckého jezuity zřejmě daleko víc do popředí než u legendisty středověkého. Motiv radostného návratu Anežčina do Čech ode dvora rakouského, který byl u středověkého vypráveče pojat spíše jako vítané umožnění staré touhy Anežčiny po životě klášterním — u Crugeria vyznívá jako radost z návratu k rodné půdě, na kterou Anežka „memor rigidae apud Boemos pietatis (quam non tantum in coenobiis, sed et in paterna aula viderat fuisse in vigore)", nepřestala v cizině myslit.

Pouta mezi českou zemí a zjevem blahoslavené Přemyslovny tak přirozeně jen sílí — Češi však, jako takoví — hrají i v dalším životě Anežčině u Crugeria roli význačnější, než jakou ponechávala jim středověká legenda: K bratřím františkánům, o nichž se zmiňují medievální teksty, přistupuje tu česká šlechta jako spolusprostředkovatel styku mezi královskou princeznou a svatým Františkem z Assisi a svatou Klárou. A přirozeně, že tento český živel se hlásí i o slovo při obřadu přijetí Anežčina do řehole klarisek, na jehož vylíčení si Crugerius zřejmě nechal záležet. Vlastenecký jezuita nechává tu pronésti pražského biskupa Jana zvláštní českou řeč — „bravem sed elegantem lingua Boemica" — třebaže jinak pro to v legendických tekstech, aspoň pokud jsou nám dnes známy, nikde není nejmenší opory. Anežka vůbec sbližuje se s Čechami a jejich osudy co nejúžeji: Motiv o dobročinném nasycování hladových a rozdávání zásob klášterních v zlých dobách „post mortem incliti domini regis Pre[myslai], cognomento Ottakari", který postihli jsme v starém středověkém čtení daleko spíše jako důkaz křesťanského a svatého počínání ctihodné abatyše, přející si „ut felici commercio pro terrenis celestia & pro perituris recipia[t] sempiterna" — je rozvit v tekstu Crugeriově v jakousi vlasteneckou akci, kterou Anežka zachraňuje český lid v době svrchovaného nebezpečí: je to obraz

časů, „quibus id generis Moyse egebat Bohemia, nisi fortasse extentum Numinis in vindictam brachium haec virgo stitisset, propter innumerabiles illas clades, quae Ottogari mortem subscutae sunt, fortasse num qui Boemi fuerint, quaereretur .“

Nejvýraznějším však příkladem, jak změnil se kult — či lépe řečeno: smysl kultu blahoslavené Přemyslovny — u nás v době barokní v srovnání s jeho minulým vývojem za dob české gotiky — zejména po stránce národní — je známý spisek Jana Beckovského „Milá choť nebeského miláčka, blahoslavená Anežka Panna, Přemysla Druhého (jenž se také Ottogarem I. jmenuje) dceruška třetí, vyobrazená k pozornému myslopatření, k pobožnému uctění i k obzvláštnímu všem jejím vlastencům potěšení, jakožto drahý a před nimi dosavád klenot skrytý vyjevená“ — jenž vyšel v Praze r. 1701 (2. vyd. 1758, 3. pak 1761). Ani toto legendické zpracování staré středověké látky nepřináší v podstatě žádných větších obsahových změn proti dřívějším tekstům— jmenovitě z našeho XIV.—XVI. věku — jak to konečně při hagiografických sepsáních bylo více méně přirozeno. Pokud snad setkáváme se tu v podrobnostech s nějakým obohacením, rozhojňujícím líčení medieválního životopisu blahoslavené Přemyslovny — lze zjistit bez velkých obtíží jejich původ z legendy Crugeriovy, o níž právě byla řeč.

Tak z Crugeria přejal Beckovský na př. zmínku o zprostředkování českých šlechtických návštěvníků Říma a Italie mezi Anežkou a assiskou světeckou dvojicí, nebo zmínku o řeči biskupa Jana při vstupu Anežčině do řehole klarisek a jiné detaily toho druhu. Snad jen obšírná zmínka o Jaroslavovi ze Šternberka, domnělém vítězi nad Tatary u Olomouce, kterou Beckovský ke svému líčení připojil, použiv tradice o hrobě tohoto pána, nacházejícím se v klášteře Anežčině — mohla by býti považována za jakési vyprávěčské plus, které v souvislostech ostatního tekstu není jistě také docela nevýmluvným. Ale ta dostala se sem patrně jen náhodně a spíše vlivem kroniky Beckovského — jeho známé: „Poselkyně starých příběhů českých“, o kterou „Milá choť nebeského miláčka“ se podstatně opírá. — Za to však tím výmluvnější je slovní a citové orámování, jehož se legendickým příběhům života Anežčina v zpracování našeho vlastence dostává. Beckovský výslovně ve své úvodní kapitole (str. 5) přiznává, že svůj spisek psal, aby ukázal, „kterak zem českou, dokavád ona v křesťanské horlivosti trvala, Nebeský Otec miloval, když mimo jiných svatých vlastenců našich také tuto blahoslavenou Pannu vyvoliti ráčil, aby ona vzáctnou Orodovnicí v nebesích u něho byla a naše prosby u Něho přednášela“. Jde tedy zřejmě o jakési rozsvícení nové naděje, že zemi české bude líp — až přihlásí se opět ke křesťanské horlivosti — k dědictví Anežčinu — že Bůh ukáže znovu svoji milost těžce zkoušenému, zvolna však již k lepší budoucnosti se probírajícímu království. V tom smyslu třeba chápat nejen Beckovského líčení života a působení blahoslavené Přemyslovny, která sama o sobě znamenala kdysi slávu království nad jiné velikou,

ale i jeho vyprávění o posmrtných osudech jejích, jmenovitě o shora již jednou zmíněném hledání ostatků jejích v klášteře „Na Františku" v letech čtyřicátých XVII. věku, které svým horečným úsilím napovídá jistě dosti výmluvně, jak živá byla v barokních Čechách snaha, obnovit jaksi viditelnější přítomnost Anežčinu v zemi a s ní i slavné časy její minulosti. A v tom smyslu také vrcholí kniha Beckovského v závěru, vyjadřujícím živě touhu současné české společnosti po beatifikaci sestry Václava I.: „Vzhlédne zajisté někdy dobrotivý Hospodin na vroucné prosby některých svých věrných i na úpění nuzných lidí a ten již několik set let před očimi lidskými dosavád poklad skrytý vyjeví, aby Bůh se tím snažněji v té Blahoslavené Panně ctěn byl a vlastenci její aby také, majíce ji před očima, která jim posavád velmi málo známá jest, k ní se vroucněji v svých potřebách utíkali — a v svých žádostech tím snažněji vyslyšáni byli."

„Vlastenci" nemínil arci Beckovský „vlastence" ve smyslu doby naší, t. j. národní horlivce, nesené především živým zájmem jazykovým — nýbrž spíše „krajany": všechny obyvatele království českého a českých zemí vůbec — bez rozdílu řeči. Jim všem — Čechům i Němcům v českých zemích osedlým — měla býti blahoslavená Anežka patronkou, je všechny mělo vésti její jméno jako symbol v nadějích v lepší budoucnost. Skutečně také vidíme i Němce mezi těmi, kdož usilují o beatifikaci resp. kanonisaci ctihodné Přemyslovny: k nim patřil na př. provinciál františkánský Bernard Sannig, Němec ze Slez, který více než s pouhou horlivostí svého úřadu účastnil se na shora zmíněném pokusu o oficiální uznání kultu Anežčina se strany církve r. 1679. Pro Němce byl konečně vydán r. 1758 i německý překlad spisku Beckovského („Die geliebte Gespons des himmlischen Brautigams die seelige Jungfrau Agnes . .") Ale to konečně nesla doba sebou: Její pocit národního příslušenství nebyl tak úzce vázán momentem jazykovým, připínaje se spíše k formám společenství territoriálního. Zejména postupem do XVIII. věku byla diferenciace linguistická oslabována — jak konečně ukazuje i právě zmíněný fakt německého vydání hagiografie Beckovského z r. 1758, vycházející zřejmě této skutečnosti vstříc.

Přes to však nelze jistě popírat důležitost barokního symbolu blahoslavené Anežky pro náš národ — i v tom smyslu slova, v jakém o něm hovoříme dnes. Neboť i ono territoriální „češství", jehož dotkli jsme se v posledních větách, poskytovalo konečně důležitou oporu národnímu vědomí a pomáhalo je udržovat až do století minulého. A jako jeho patronka byla blahoslavená Anežka i duchovým, neviditelným ochráncem existence i dalšího vývoje našeho národa, dodávajíc jeho idealistickému pathosu novou odvahu i naději.

Doc. Dr. Zdeněk Kalista.

Neráčíš-li snad vyslyšeti synů zvrhlých, slyš a vyslyš prosby předků, kteří orodovali za potomstvo své a v nebi na Tebe hledí.

BOH. BALBÍN: „OBRANA JAZYKA SLOVANSKÉHO, ZVLÁŠTĚ ČESKÉHO".

Nadpřirozené zjevy u bl. Anežky.

Stůj, noho, posvátná místa jsou,
kamkoli kráčíš! (J. Kolár.)

Věru posvátná, třebaže tak smutná jsou místa, posvěcená kroky naší veliké Přemyslovny Anežky. Je smutná podívaná na její tichý, skromný, zneuctěný a k nepoznání znešvařený klášter na Františku, tak smutně přikrčený k zemi, místy do ní i zakopaný, zatím co kolem rostou výstavné paláce. Snad tam někde v zapadlém koutku pod omšelými a barbarskou rukou josefinskou otlučenými kameny skrývá se Anežčin hrob. Spí tam tichá, skromná česká řeholnice, která mohla býti mocnou vévodkyní, ba i mocnou císařovnou. Všeho se zřekla z lásky ke Kristu — opravdu vyvolila nejlepší stránku, která nebude odňata od ní. Milejší jí byla cesta pokory, odříkání, obětí — cesta křesťanské dokonalosti. A tak se mi mnohdy zdá, když tam bloudím kolem jejího neznámého hrobu, že dlouhá řada jejích odříkání a obětí není ukončena. Že se chtěla Anežka ještě věky po své blažené smrti odříkati a obětovati za hlavní město rodné vlasti. Snad tušila, jak to bude třeba a vyprosila si na Všemohoucím, aby její hrob, který si zaslouží pocty hrobu světice, byl neznámým — a snad někde na místě neznámém — v zapadlém koutku, nad troskami, v chudobě! Jak je velikou naše drahá Anežka, jak velikou křesťankou ve své skromnosti a chudobě, veliká dcera česká, již za svého života oslavená divy Božími. Je to o ní poměrně málo známo a proto bych rád uvedl některé z nich, jak nám je podává profesor dějin na universitě v Mnichově J. Görres ve svém rozsáhlém díle „Die Christliche Mystik". (1837.)

Dovolává se starších životopisných pramenů a rukopisů (Crugerius).

Téměř všeobecně bylo o Anežce známo, jak vroucně dovedla se modliti. Jednou vstoupila řeholní sestra do její cely a zastihla ji pohrouženu v hlubokou modlitbu. Modlila se tak vroucně, že jen slabý tlukot srdce dával tušiti, že žije. Jaké však bylo udivení milé sestry, když si všimla, že Anežka se vznáší několik stop nad zemí! Podobný zjev viděly jednoho svátečního dne po bohoslužbách jiné dvě sestry. Görres je uvádí jmény: byla to sestra Priska a Bratislava. Procházely se s Anežkou po klášterní zahradě prozpěvujíce nábožné písně. Najednou pozorovaly, že Anežka je zdvižena neviditelnou mocí nad zem, stoupá nad koruny kvetoucích stromů — až mizí zrakům užaslých sester v oblacích. Se slzami v očích patřily sestry za milovanou matkou abatyší a prosily, aby se mezi ně vrátila. Teprve po hodině objevila se Anežka náhle v jejich středu. Marně ji prosily, aby jim pověděla, kde byla a co se sní dálo. Úsměv šťastného dítěte byl jim jedinou odpovědí.

Nejednou viděly Anežku s krásně zářícím obličejem. Jednou byla celá její cela naplněna velikou září, v níž se vznášela modlící se abatyše. Podobnou září skvěl se její obličej, když umírala. Záře jejího obličeje

rostla, čím více blížila se chvíle její blažené smrti. V tu chvíli zazářil září největší. Velikou láskou a mnoha milostmi a nadpřirozenými zjevy oslavil Otec nebeský věrnou svoji dceru. A není divu, že s takovou láskou lnul k ní lid, zvláště chudina. Vždyť je všeobecně známo, co pro ni Anežka učinila.

Jak si máme vysvětlovati ony zvláštní zjevy, o nichž se zmiňuje u Anežky Görres? Jsou známy i u jiných svatých. Kromě levace a záření připomíná se dar cizích jazyků, dar bilokace, různá vidění, známá stigmata a jiné. Je těžko chtíti je za každou cenu vyložiti přirozeným způsobem, ba je to nemyslitelno. Nepřátelé církve snaží se o laciný výklad hysterií, jiní spiritismem. Je to lehkomyslné a nespravedlivé, je to často tupení světců! Jak se liší od těchto dvou profánních, výše jmenovaných zjevů! Předně svou vážností. Nejsou to nikdy zjevy směšné, malicherné (klepání stolečku, hádání let), ale zjevy vážné, vedoucí k zbožnosti, k dobru, k povzbuzení a polepšení života. Jejich účelem je dobro člověka. (Spiritismus vede k nervovým poruchám, duševním otřesům, mnohdy budí děs a hrůzu.) O hysterii se nedá ani mluviti. Tato je přesvědčivě chorobný stav a účelem jeho je, buditi pozornost — egoismus, sobectví. Tyto zjevy může posouditi jen zkušený lékař, ony theolog. Nadpřirozené mimořádné dary, jimiž byli obdařeni mnozí svatí, jsou důkazem lásky Boží, posilou slabé, malomyslné duši, podobné duši Tomášově. Může jim věřiti křesťan? Víme dobře, že podobnými zjevy bylo oslaveno především tělo Pána našeho Ježíše Krista a celý jeho život. Nad jeho betlemskými jesličkami zněly zpěvy duchů nebeských — to věkopamátné: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Při smrti Páně otřásá se celá příroda: země se chvěje, slunce se zatmívá, mrtví oživují. Z hrobu vstává oslavený s tělem zářícím a oslaveným. Zjevuje se svým milým apoštolům, aby jim řekl útěchyplná slova: „Pokoj vám!“ Při svém proměnění na hoře Tábor vznáší se nad zemí mezi Mojžíšem a Eliášem a tvář jeho září jako slunce.

Proč by dobrý Mistr nemohl podobně oslavovati těla svých nejvěrnějších, aby naši víru posílil? Neboť ví on, jaké stvoření jsme, na paměti má, že prach jsme. (Žalm 102.)

Zjevy tyto musí nám ověřiti neomylná učitelka a matka naše, Církev svatá. Ujímá se nás v podobných případech a úzkostlivě pečuje o to, abychom nebyli klamáni, ať lidmi, ať zlým duchem. Má slíbenou pomoc Ducha svatého až do konce světa a proto bez jejího výslovného prohlášení nemusíme ničemu mimořádnému věřiti.

Mimořádné dary, jimiž byli mnozí světci oslaveni, jsou jistě velikými dary Božími, ale všichni můžeme dosáhnouti toho největšího: milosti posvěcující. Nic většího není nad ni, ze všech darů Božích a proto snažme se celým srdcem, abychom v ní žili i umírali, jako naše milovaná Anežka, již láska Boží oslavila za života, ve smrtelném zápase i po smrti, aby nám byla příkladným vzorem křesťanské dokonalosti.

Dr. Fr. Krejsa.

Legenda bl. Anežky a čtyři listy sv. Kláry.

(Rozbor knihy P. Dra Kapistrana Vyskočila, O. F. M.)

Ale přes tuto typisaci v líčení charakteru, a zdrželivou stručnost ve vyprávění o událostech, probleskují — jak shledává P. Dr. K. Vyskočil — tekstem na mnoha místech paprsky, z nichž historik může si sestrojiti zajímavou ilustraci poměrů tehdejších. Tak na př. vidíme, jakým úporným bojem musily zanícené představené Františkánek (resp. Klarisek) hájiti i proti kurii papežské základní pravidlo své řehole: Naprostou chudobu. Nebo jinde je patrno jak tehdejší společnost nedovedla přihlížeti k přáním jednotlivce — naopak do jak téměř kruté míry byl jednotlivec nucen podřizovati se celku. Tak citová přání a tužby nebyla pokládána dokonce za nic — zvláště u ženy. A jest velmi zajímavé slyšeti to od historika kněze, *že vlastně právě kláštery Františkánek byly prvním ženským emancipačním hnutím*, prvním projevem odporu proti duchovně bezúčelnému způsobu života, který ženě z vyšší vrstvy byl vnucován aliančními sňatky, uzavíranými vlastně bez jejich vědomí a se souhlasem většinou vynuceným.

Františkánství, se svým praktickým a sociálně-charitativním vztahem k životu a k bližnímu, jest prvou z přerůzných řeholí, které později vyrostou na jeho podkladě — a jimž všem tento prakticky charitativní rys péče o bližního, ať již v nemocnici, či ve škole, je podstatný a společný. Ten je liší od starších, meditativních řádů Benediktinek a poustevnic, které nemohly tak dobře splňovati

Vnitřek kostela sv. Jakuba při klášteře minoritů na Starém městě v Praze, založený Václavem II., bratrem blahoslavené Anežky.

touhy všech temperamentů a povah, a které ostatně také v této době pro své aristokratické zřízení a ohromné jmění — byly spíše zaopatřovacími ústavy urozených slečen a paní.

Pokud se týká autora legendy, byl jím Františkán, člen konventu kláštera sv. Františka,*) byl kaplanem a patrně i zpovědníkem jeptišek tohoto kláštera. Sám byl přívržencem přísné observace a nežil v přátelství s mnichy kláštera svatojakubského.

Legenda o bl. Anežce není patrně jeho jediným spisem. Snad byl historiografem kláštera. Jméno jeho je nám zcela neznámé, leč bychom na ně přibližně usuzovali z iniciál na konci rukopisu připsaných P. (pater) B.

Když legendu psal, byl již poměrně stár. Jeho styl a skladba svědčí o tom, že patřil k přísné škole Františkánské, která se nestkvěla velkou učeností a sčetlostí, ale za to výbornou a důkladnou znalostí Písma svatého.

Bl. Anežku osobně neznal, ale zprávy o ní čerpal veskrze od osob naprosto spolehlivých, které ji dobře znaly, především od samotného provinciála řádu P. Theodorika, který byl zpovědníkem blahoslavené.

Vzory, kterými se při práci své řídil, byly legendy františkánské hlavně ony o sv. Kláře a o sv. Hedvice. — Cena legendy je veliká a to hlavně pro naprostou zdrženlivost autorovu, který se úzkostlivě brání všem příkrasám, a zaznamenává jen zprávy naprosto hodnověrné. Pro historika je legenda bezpečným zrcadlem událostí, osob, a problémů doby, pro církevní úřady důkazem nerozborným pro svatost života bl. Anežky.

Legenda sloužila později jako předloha pro celou řadu legend o bl. Anežce, které nalézáme v mnoha sbírkách životopisů svatých v klášteřích německých a jinde. Jeden opis a překlad zpracovala jeptiška Kateř. Hofmanová. — Ale legenda byla známa i českým kronikářům, na př. Pulkavovi a Marignolovi.

Zabývali jsme se dále knihou Dra Vyskočila, která tvoří první část jeho dvoudílné studie o bl. Anežce, hlavně proto, že tato část jest psána formou přísně vědeckou, používajíc názvosloví a postupu dějepisně obvyklého, který však není přístupný a srozumitelný většině našich čtenářek. Velká část smyslu obsahu zůstala by jim nesrozumitelnou. A přece právě tato část práce Dra Vyskočila musí se stát všem ctitelům bl. Anežky, a všem duším, které touží po jejím svatořečení, velmi dobře známou, neboť právě výsledky tohoto úseku badání Dra Vyskočila budou hráti, Bůh dá, největší úlohu v kanonisačním procesu.

Ze změti a spleti různých předpokladů a dohadů vyvedl autor historiky důkazem, že *právě Milánský rukopis je pramenem a základem pro všechny*

*) Byly totiž tenkráte v Praze již dva františkánské kláštery. U sv. Jakuba, založený r. 1232 králem Václavem I., který se oddal méně přísnému směru (minorité) a kl. Anežčin, v němž vládla původní, nejpřísnější řehole.

rukopisy další, ale nadto, že tento spis byl psán v Praze, v prostředí, v němž blahoslavená panna žila, které ji dobře znalo a věrohodné svědectví o ní podati mohlo. Že byl psán s úmyslem, aby byl podkladem aktu svatořečení, ke kterému nedošlo tragickou shodou okolností, zaviněných samotným národem.

Je-li ke kanonisačnímu procesu zapotřebí historického důkazu, jest zde podán naprosto přesvědčivě a nerozborně. Jestliže pak se naše vědecké kruhy historické chovají k práci Dra Vyskočila chladně, jest to jen znamením dvou skutečností: především té, že kniha vědecká psaná knězem, jejíž bezvadnost po stránce metody a usuzování je očividná — jest pro protestantsky a zednářsky zaměřenou kotillu naší historiografie trnem v očích, a dále: jestliže ani tento historický naprosto průkazný dokument, *který by musil stačiti pro úspěšné provedení kanonisace*, nepohnul příslušnými kruhy, aby se se vší vehemencí a energií této práce ujaly, jest nám očividna ta skutečnost, že osud národa jest jim zcela lhostejný.

Neboť kde — v nebezpečí, které se tak rychle na nás blíží a kterému uniknouti nemůžeme ani při nejlepší výzbroji, ani při nejlepších smlouvách — *chceme hledati jinde* spásu leč v milosrdné a zázračné ochraně Boží, a kdo jiný než naši světci mají nám tuto ochranu vyprositi?

Všichni národové světa horlí dnes pro to, aby měli početnou řadu svatých. Každá

Sv. Alžběta Duryňská (ke dni 19. XI).

ctnost dojde u nich zhodnocení a uctění. Naši světci čekají staletí a jsouce spoutáváni naší chladností, nemohou pomáhati dostatečně. Ale my k tomu přihlížíme lhostejně.

Dr. Al. Birnbaumová.

České křižovnictví.

Nemá-li národ ztrácet v těžké malosti dnů hrdou sebejistotu o svém poslání, musí se vracet do minulosti, musí se zahledět nazpět tam, kde září jeho pignora gloriae, zástavy starodávné slávy.

Nemáme antiky, ale měli jsme středověk silný, tvůrčí, činorodý. Středověk, horoucí doba extasí a výbojů, věk duchovní urozenosti. Ukázali jsme světu, zač stojí malý národ a dovedli jsme být onou básníkovou malou hvězdičkou, kol níž se velké točí. Není to pouze husitství, sláva draze vykoupená krví a ohněm, jsou to i klidná období velikého budování hodnot.

Millenium svatováclavské spojilo národ pod korouhví hrdosti tradice tisícileté kultury. Ve všech táborech roztříštěné jinak veřejnosti zněla slavná zvěst o velikém výročí českého státu, na jehož prahu stojí Světec. Kníže této země stává se členem dvorstva nebeského a posvěcuje svůj rod. Neumírá, ale je věčným dědicem české země, září na korouhvích a svítí do duší vojsk. Karel IV. spojiv korunu tohoto království se jménem a relikvií Světcovou, udělal mohutný státnický čin. Václav je králem a království je Václavovo navěky, neboť Světec neumírá. Prof. Pekař krásně zhodnotil význam Dědice české země, který přinesl celému národu titul kulturního šlechtictví a povznesl svůj stát na evropský stupeň národní urozenosti: národ Světcův — rovný všem soupeřům! — — —

Ale většina národů středověkých dala dříve nebo později Církvi svatého, nikoli však každý národ urodil *Řád.* Co znamená to slovo v chápání křesťanského světa? Znamená školu světců, svrchovaný výraz národních bytí, zvláštní, osobitou cestu k nejvyšším metám.

Ve třicátých letech věku třináctého, tedy právě před sedmi stoletími, vznikal v Praze Řád křižovníků. Dílo, jež má netoliko poslání pasivní dokonalosti, ale má dokonalost i tvořit a rozsévat, není dílem okamžiku. Trvalo řadu let, než pouhé bratrstvo zbožných špitálníků došlo konečné formy duchovního řádu bojového.

Rod Přemyslovců, pokolení Václavovo, staví český řád. Úžasný zjev královské dcery Anežky září nad stoletím. Panna, jež vstoupila do klausury, neztratila nic z kontaktu se životem svých dnů a přijímajíc šedé roucho Madonny Chiary odložila sice královský hermelín, nikoli však královskou štědrost a péči o národ. Blahoslavená Anežka je dokonalým souladem dvou požadavků západního mnišství: modlitby a práce. Zdá se, že *toto* dílo leželo jí zvláště na srdci. Tíže temporálií Řádu spočívá v její ruce a duchovní hodnoty, jež dostal Řád do života, jsou

pečlivým výběrem svaté její duše. Prvním datem v historii křižovnické je rok 1233, kdy Anežka koupila pro české bratrstvo špitál německého řádu u sv. Petra. Jsme v době rané gotiky, v čase páté, nejúspěšnější kruciáty, kdy z východu vane opojný vzduch svrchovaných vznětů krásy a lásky. Obrana víry a služba chudým — to jsou ideály hlásané křížatými znaky rytířských řádů. I Praha byla plna křížů. Už od poloviny XII. století zářil bílý, osmihrotý kříž nad residencí johanitů, strážci Božího hrobu sídlili na Zderaze, a černý kříž Teutonů byl svatou baštou cizího živlu ve městě. A právě před rokem uvítala Praha templáře, chrámové rytíře zákona Bernardova, jejichž rudý kříž byl mystickým, ohnivým květem té velkolepé éry dějinné.

Ideál křesťanské ruky statečně bojující proti nepřátelům, jež se s pokorou sklání, aby něžně ošetřila nemocného na loži, ten vstoupil do špitálského bratrstva Anežčina a učinil je hodným rytířského znamení. Na černém plášti zaskvěl se ohnivý kříž, k němuž přidal první mistr Albert ze Šternberka heraldickou hvězdu svého rodného štítu. Rok 1252 přinesl tomuto znaku církevní schválení a od té doby rytěřují crucigeri stellati pod sdruženým znakem Kristova kříže a hvězdy zrozené pod nebem této vlasti. Český řád, jediný a úctyhodný, jenž nikdy nedostal soka! Zdá se, že kněžský živel, který později vývojem dob naprosto ovládl řeholi, měl už v samých počátcích bratrstva mocný vliv.

Nasvědčuje tomu skutečnost, že roku 1237, když papež Řehoř IX. povyšoval pražské špitálníky na Řád, dal jim kanovnickou řeholi svatého Augustina. Duch knížete doktorů je tedy druhým elementem v synthesi života křižovníků s červenou hvězdou. Nestali se nikdy řeholními kanovníky v pravém slova smyslu, to jest řádem chórovým, jakým jsou na příklad premonstráti, ale augustiánství jim přineslo netoliko citát „IN CRVCE SALVS“, který je heslem a výkladem znaku, ale i kulturní úroveň. Řehole sv. Augustina jest vedle benediktinské nejvyšší školou ducha v křesťanství; nezapomínejme, že stejně premonstráti jako dominikáni jsou jejími dětmi. Už vzor dárce řehole je povzbuzením k činnosti a řády augustinské lze přímo nazvati řády knihy. Literární tradice křižovníků je velmi zajímavá. Ze staré doby máme zachovaný latinský brevíř velmistra Lva, který panoval Řádu po desetiletí 1352—1362, tedy ve šťastné době Karlově. V brevíři je obrázek svaté Zakladatelky, jež odevzdává chrám se špitálem křížovému bratru. Tento námět se stal přímo heraldickou oslavou Řádu a byl nesčetněkrát opakován v různých dobách a podáních od Puchnerova oltáře z roku 1484 až po moderní obraz Em. Dítěte. Křižovníci od mostu nikdy nezapomínají té, jíž vděčí za život hmotný i duchovní. Jejich osudy jsou vpleteny do dějin země, města i církve české. Nové město pražské budoval Karel na lánech křižovnických a jeho chrámy sv. Štěpán a sv. Jindřich dlouho zůstavají poplatny kříži a hvězdě.

Po veliké náboženské krisi koncem středověku shledává šestnácté století potřebu obnovení pražského arcibiskupství. Hmotný základ Karlův je vyčerpán a zničen stoletým bojem a chudý arcipastýř nemá kam by hlavy složil, nemá čím by zaplatil služby svému komorníkovi a odměňuje ho — vlastním kožichem. V této těžké době jsou to čeští křižovníci, kteří přijímají na bedra celé břímě obnovené stavby české církve. Řád s pokorou ustupuje vyšším zájmům vlasti, odevzdávaje hodnost i důchody velmistrovské arcibiskupům. V době, kdy profesové Řádu spravují českou církev, panuje náboženská snášenlivost a pohoda mezi utraquisty a katolíky. Vláda křižovníků Antonína Brusa a Martina Medka, obou Moravanů z Mohelnice, je vyznačena rozkvětem naší domácí renesance. Tehdy tiskne Melantrych své nádherné bible, jež schvaluje arcibiskup „pro čest a chwálu Jména Božího a wzdělání i rozhojnění w pravé wíře Národu Českého". Celý národ bez rozdílu konfese čte v těchto knihách, jež odstraňují rozpory a nesou v titulu hrdé označení Biblí České. Požehnaná činnost tolerantních křižovníků byla by snad zabránila dalším náboženským bojům v království; ty propukly znova teprve tehdy, když na pražský stolec velekněžský usedl Jan Lohel, bojovný premonstrát z Teplé.

V druhé polovině XVII. věku se Řád konečně emancipoval od těžkých obětí, jež přinášel arcidiecési a počal žít novým osobitým životem. Velmistr Jiří Ignác Pospíchal staví nový chrám. Vlachové Loragho a Fermo klenou zelenou báň nad chrámem sv. Františka a křižovníci slaví nové zrození Řádu, zrození pro barok.

Velmistr Pospíchal zůstavuje Diarium, zajímavý pramen dějin svých dnů. A píše česky! V době Balbínů a Pešinů, v čase, kdy latina znovu se ujímá vlády v písemnictví, český řád zůstává věren řeči mateřské. Jan František Beckovský píše svoji slavnou Poselkyni starých příběhů českých, jejíž první díl nahradil čtenářům XVIII. století nedostupného již Hájka — a druhý díl, zůstavený v rukopise a vydaný teprv r. 1879, otevřel nové pohledy do historie dvou století. Theologické knihy Beckovského, tolik zapomínané a přehlížené, budou vždycky důkazem, že v době „temna" nebyla láska k vlasti výsadou luteránských predikantů.

Na počátku národního probuzení pracuje u křižovníků pilný skriptor Jan Zimmermann. Má špatnou pověst: byl censorem českých knih! Klade se mu za vinu, že byl přísný ve své morálce a že brzdil vzlet básníkova ducha, třebaže Máchovi v Máji neudělal jediného škrtu. Bylo by spravedlivo přiznat mu i zásluhy o popis chrámů pražských, Josefem II. rušených a kvapně bořených, nechceme-li už ocenit jeho pečlivá vydání humanistických překladů Řehoře Hrubého z Jelení. — Literární a umělecká tradice českých křižovníků je kladná a tvůrčí. Dovedli v každé době vystihnout soulad náboženství s vlastenectvím a byli si dobře vědomi, že jsou netoliko Řádem církve obecné, ale i domácím řádem českým.

Nesmíme ovšem zapomenout na františkánskou složku křižovnické kultury. To bylo veliké novum, jež dala Anežka do vínku svému Řádu. Už první špitál na Poříčí byl dán pod ochranu sv. Františka, od jehož blažené smrti neuplynulo ještě ani deset let. Klára byla živa a psala Anežce krásné listy ze snivé Umbrie, kde Františkovy bosé nohy zanechaly čerstvé stopy stigmatu veliké Lásky. Františkánství bylo nesmírným hnutím, duchovní revolucí západního světa. Hospitalita českých křižovníků dostala přízvuk radostného bratrství Božích dětí, svěží evangelium chudáčka Ježíšova propůjčilo jejich charitě bezprostřednost citu, jež byla cizí starým špitálním řeholím. Bylo to krásné rytířství boje a služby; něžná pokora následovníků Františkových neubrala na zmužilosti ruce třímající meč. Dnes není hospitality a humanita se dívá svrchu na působení křesťanské lásky. Mrakodrapy pensijních ústavů a nemocenských pojišťoven nepopřávají místa špitálu, kde žila obět a láska. Srdce bylo nahrazeno strojem a cit bratrství platební povinností. Ale české křižovnictví je živo a má co říci i věku železa. Anežčin odkaz je úkol, jenž nebyl dosud zcela naplněn. Není v Čechách pravého souladu mezi ideou náboženskou a národní. Poslání křesťanství ve vlasti české je přece širší, než hranice jedné společenské skupiny, tradice tvůrčí a budovatelská, tradice sv. Václava a Karla Čtvrtého patří národu celému. Katolický sjezd ukázal její sílu a mohutnost a zhodnotil její význam pro český národ.

Jako veliké memento září k nám přes hradbu sedmi věků spanilá postava dcery královské, po sedm věků tu bojuje pro Boha a pro Vlast její rytířský Řád!

Martin Vochoč.

Sv. Klára duchovní matka blah. Anežky Č.

Amata zachovala nejhlubší klid ve všech bouřích a tak nakonec zvítězila nade vším hněvem svých příbuzných.

Od těch dob činila veliké pokroky v dokonalosti. Měla jen jedinou myšlenku, odpykati pokáním chyby své mladosti a poděkovati Bohu za dar svého povolání. Neopouštěla téměř nikdy Kláru a obklopovala ji pozornostmi a láskou. Žádná z řeholnic od sv. Damiana neobdržela sladčí a častější odměny. Jednou, vypravuje Josef z Madridu, musila Amata zanechati Kláru, tehdy připoutanou k lůžku, na okamžik samotnou. Když se vrátila, shledala nemocnou všecku zářící. „Co to, drahá máti?“ ptala se Amata, „Jaké to neznámé štěstí proměnilo váš obličej, před chvílí ještě strhaný utrpením?“ „Drahá dcero,“ pravila panna Klára s tou tklivou prostotou, jež tvořila základ jejího charakteru, „jak bych se neradovala, když držím v náručí sladkého Ježíše, jenž je štěstím mé duše?“ Při těchto slovech Amata byla unesena přáním a touhou, spatřiti Božské dítě, ale pokora zadržela její nadšení. Sklonila se až k zemi a klaněla se neviditelnému Choti. A tu se Ježíš

ráčil ukázat. Dal okusiti nevinnému srdci sladkost své přítomnosti a požehnal mu za laskavou péči prokazovanou Kláře.

Amata přežila svou tetu právě ještě o tolik, aby při její kanonisaci mohla přísežně potvrditi divy, jichž byla svědkem. Tělo blahoslavené Amaty odpočívá v kostele klarisek v Assisi.

(V příštím ročníku pokračování.)

Blahoslavená Anežka Česká o I. celostátním sjezdu katolíků čsl. v Praze.

S radostí si uvědomujeme, jak úcta svatoanežská proniká do národa, takže dnes už není myslitelna žádná větší manifestace katolická u nás beze složky agnesianské.

Bylo to velmi tklivé, jak naše ženy a dívky horlivě hledaly klášter Anežčin na Františku, jak se po něm ptaly čtenářky „Lidových listů" a „Deště růží" z celého Československa, dychtivy poznati ta smutně posvátná místa. Tolik jich tam přišlo **na mši sv.,** kterou péčí Svazu katol. žen a dívek sloužil tam J. M. vdp. velmistr Vlasák od křižovníků. Tolik jich tu přikleklo ke stolu Páně, že se nedostávalo sv. Hostií a musely být doneseny z blízkého chrámu Páně sv. Haštala. Jak vroucně, ba horoucně se tu československé ženy modlily za svatořečení drahé Přemyslovny, náš to pokorně hrdý národní sen!

V kapli strahovského domu „U kříže" na Pohořelci, v asylu sv. Alžběty Duryňské, byla uspořádána **výstavka bohoslužebných předmětů,** darovaných našimi čtenářkami pro vybavení kostela bl. Anežky na Františku. Výstavka byla velmi četně navštívena; mnohé dárkyně s radostí shledaly se tu se svým dárkem, jiné povzbuzeny slibovaly svůj příspěvek. Nemohly se nasytit hovorů o blahosl. Anežce, toužení a přání, aby drahá Blahoslavenka došla cti oltáře po celé Církvi a její František, aby povstal z ponížení. Jak vděčně přijímaly výklad redaktorky t. l. o všech věcech jim tak drahých, jež se týkaly blahosl. Anežky. Kolikrát se stalo, že odcházející vrátily se s novou skupinou návštěvníků, aby si to poslechly ještě jednou. A některé přišly ještě druhý a třetí den znovu. Zvláště slovenská Levoča projevila horlivost, z české Dobrušky tu byl pěkně upravený dar plátna.

Při této příležitosti připomínáme, že do souboru rouch liturgických chybí ještě roucho fialové a černé, potom ještě by bylo vítáno jedno vysloveně marianské. Snad se najdou noví šlechetní dárci a dárkyně, kterým předem platí naše vroucí Pán Bůh zaplať!

České výtvarné umělkyně měly ve své zdařilé a hodnotné **výstavce náboženských** motivů u Křižovníků také námět agnesianský, a sice tepanou plastiku Blah. Anežka Česká od umělkyně pí Hachlové-Myslivečkové.

Při návštěvě J. Em. nejdůst. pana **kardinála legáta Verdiera v Amitiée Française** stalo se toto: Pan kardinál řekl, jak prosil v kapli svatováclavské, kde sloužil mši sv., aby sv. Václav splnil našemu národu všechna jeho veliká přání. A tu podotkla paní Hana Svobodová, vdova po zakladateli Amitiée Française, † zasloužilém profesoru K. Svobodovi: „To se tedy Vaše Eminence modlila také za nejvroucnější přání českých žen, a to je kanonisace blahoslavené Anežky!"

„Ale ano, ano!" odpověděl na to živě J. Em. papežský legát.

Malé slůvko, ale doufejme v moc modliteb papežského legáta k sv. Václavu. Vždyť i k tomu byl Prozřetelností zvolen!

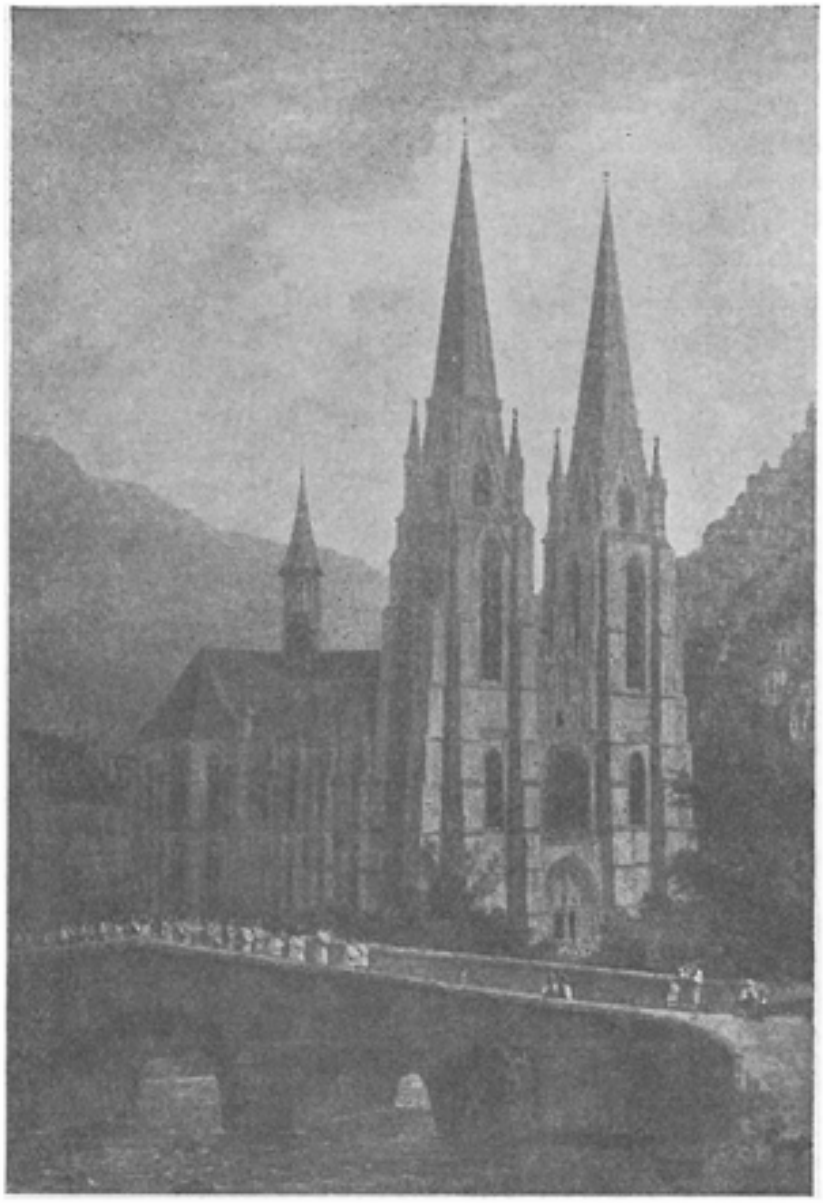

Katedrála sv. Alžběty Durynské ve Wartburgu.

Poutnice na zemi.

Ludvík a Alžběta leželi ještě dlouho bdíce do noci. Mluvili o všem, co jim za dne pohnulo duší a srdcem. Oheň dosud praskal v krbu. Vítr vyl do zalepených oken. Studený průvan zimní noci přeběhl jejich obličeje.

„Milý bratře," — a z hloubky Alžbětina nitra stoupalo něco, co dýchlo na Ludvíkovo srdce právě takovým chladným dechem. „Chtěla bych být chuda, milý bratře!"

Být chud? Teď, kdy čeká dědice? Teď, kdy by otec chtěl moci nabídnouti synu celý skvělý svět jako majetek? Již se mu Hessensko

a Durynsko zdálo příliš malé. Jeho mocnější soused, lantkrabě míšenský zemřel. Měl za ženu Jutu, Ludvíkovu nevlastní sestru, z prvního manželství lantkraběte Heřmana. Dříve než Heřman odešel na věčnost, ustanovil míšenského lantkraběte poručníkem Ludvíkovi, tehdy tříletému, a bylo ustanoveno, že lantkraběctví míšenské má připadnouti Ludvíkovi v tom případě, kdyby jednou jeho lantkrabě umřel bez dědiců.

Byla tu tedy naděje, ne-li pro něho, tedy pro jeho potomky, že se jednou stanou pány této země. Hlavní bylo, zajistiti si vliv v Míšni. Právě dala Juta podnět, aby svolal vojsko a pomocí jeho držel v šachu vždy odbojnou sestru. Tažení do Míšně bylo uzavřeno. A opět posílala Alžběta Krista, milujícího bratra lidí, do jeho vítězné cesty.

„Poslední prosba Kristova k nám byla, abychom se milovali, jako on miloval nás — ach, milý bratře, činíme to? Jakmile něco máme, chceme druhému ještě více vzíti. A prosí-li nás někdo, nechceme nic dáti z toho, co nám patří. To, že něco máme, činí nás nelaskavými. Kdyby vás to nemrzelo, milovaný bratře, chtěla bych s vámi sděliti jednu z mých myšlenek o způsobu, jak bychom mohli bohulibě žít."

„Mluv tedy, milovaná Alžběto," odpověděl lantkrabě. „Jaká je to myšlenka?"

„Přála bych si, abychom měli ornice jen pro jeden pluh, z níž bychom mohli žíti. A tak asi dvě stě ovcí. Vy byste mohl orat, koně vodit a k chvále Boží pracovat, já bych zatím chovala a pásla ovce."

Ludvík se usmál prostoduchosti své ženy a odpověděl: „Aj, milá sestro, kdybychom měli tolik půdy a ovcí, nebyli bychom, zdá se mi, ještě chudí; naopak, mnoho lidí by nás považovalo ještě za bohaté."

Z knihy o sv. Alžbětě Durynské od Smidt-Pauli-ové, přel. B. D.

Hvězdná dráha.

PODĚKOVÁNÍ.

Plním svůj slib a děkuji vroucně blah. Anežce za dobrotivé vyslyšení mé prosby; připojuji slíbený dar 100 Kč na kanonisační fond. A. Voříšková v Praze I.

P. T.

Plním tímto svůj slib a děkuji veřejně sv. Terezičce od Ježíška a hlavně blah. Anežce České za velikou pomoc, poskytnutou v několikeré těžké nemoci.

Byla jsem uzdravena a věřím, že stalo se to hlavně na přímluvu blah. Anežky České.

Prosím o její další pomoc.

Anežka Přibylová,
choť strážmistra v. v.

„Nediv se, dítko tvé bude světlem celých Čech!"

Prorocký hlas ke Konstancii.

Modlitebna.

O mezinárodním studentském sjezdu „Pax Romana" letos v Praze vyřizovala redaktorka tohoto listu jistému zahraničnímu filosofu, že se neznámá jemu karmelitka chce po celý život modlit za něho a jeho práci, jak o to žádal. Z toho slibu měl zmíněný filosof nesmírnou radost.

I my máme takovouto duchovní zálohu v naší obci modlících se a proto jsme za ni vděčni. Jak je nám drahá myšlenka, že tam někde v dáli dobrý člověk, který toho dne obdržel poštou Dešť růží, třeba při večerní modlitbě se rozpomene a přidá Zdrávas, aby se tak spojil s naší obcí a přidružil svůj hlas ke hlasu všech ostatních srdcí, kterým jsou svaty naše ideály. Víme z katechismu i dějin církve, že nemine se cílem modlitba vytrvalá. Děkujíce dnes tedy vroucím Zaplať Pán Bůh! za všechnu duchovní pomoc našim pracem, prosíme i nadále o modlitbu vytrvalou.

Měsíc říjen je veliký měsíc mariánský, ale také tereziánský. Obvyklou novénu k sv. Terezii J. konají ctih. Šk. Sestry ve dnech 2.—9. října za hojný dorost kněžský a řeholní. Prosíme snažně, spojte se s námi! Druhá novéna od 1.—8. listopadu platí duším kněží v Pánu zemřelých. Pamatujme na duše těch, kdo spáse duší našich zasvětili svůj život!

Hovorna.

S pocity čím dále hlubší vděčnosti k Bohu končíme VII. ročník „Deště růží". Je to veliká milost, dá-li nám Pán Bůh pracovati přímo k Jeho cti a chvále, zatím co tisíce lidí smí pracovati k ní jen nepřímo, pouze svou denní práci Bohu obětujíce. Vážíce si této milosti chceme pracovati u vědomí, že jiný je, kdo seje a jiný, kdo žne. Jak potom nemáme býti plni vděčnosti, když nám dobrotivost Boží dala o dnech sjezdových zahlédnout poněkud již úrodu, když jsme viděli, že naše práce není a nebude marná. Kult obou světic a zvláště naší blahosl. Anežky zakotvil zvláště u našich vlasteneckých rodin zásluhou českých žen. A třeba že se dosud možnost svatořečení Anežky Přemyslovny nijak určitě nerýsuje, doufáme přece, že tomuto horoucímu přání a usilovné snaze naše ženy usnouti nedají a dovedou je dříve či později s pomocí Boží k cíli. Veliká věc je hodna veliké práce a — veliké vytrvalosti.

Po sedmé děkujeme také všem našim spolupracovníkům, jejichž řady vzrostly o vážná jména a mezi nimiž je vynikající spisovatel P. Emilian Soukup O. P. z nejvěrnějších. Svatá Terezie i blahosl. Anežka odplaťte jim samy!

Všem pak, kdo jakýmkoliv způsobem pomáhali, zvláště získáváním nových předplatitelů, na přímluvu obou světic kéž odmění každou službu Pán Bůh všemohoucí!

Zachovejte nám věrnost do nového ročníku a přiveďte nové čtenáře. Ať se tak projeví, že nadšení sjezdové nebylo jen plamenem ze slámy!

Knihovna.

Péčí ctih. Školských sester O. S. F. Vinohrady, Korunní 4, vyšla ve dnech sjezdových knížka **Pražské Jezulátko doma i v cizině** pro děti z pera B. Dlouhé. Je psána formou povídky, aby zaujala děti pro pobožnost k Pražskému Jezulátku. Je známo, že tento náš domácí kult Dítka Ježíše, správně pochopený sv. Terezií Ježíškovou, pomohl jí k veliké dokonalosti. Bylo by jistě nevděkem, kdybychom o milosti Jezulátkem nám nabízené nedbali. Právě naše české děti jich velice potřebují. Nechť není českého dítěte, které by neznalo Pražské Jezulátko, známé dětem celélo světa a uctívané po všech končinách země! Všem dětem dejte do ruky tuto knížku, kterou si zamilují!

Najdete ji v našem seznamu, který račte doporučiti známým!

ČESKOSLOVENSKÝ HOSPIC V ŘÍMĚ

Adresa: ROMA, Via delle Mantellate 22, Italia

Poskytuje celého zaopatření (byt a stravu) kněžím, pánům, dámám i celým poutím a výpravám na kratší i delší dobu.
DŮM VEDOU ŠKOLSKÉ SESTRY O. S. F.
Kaple v domě. - Ceny mírné. - Česká kuchyně.

Vstupenky do Vatikánu a k audienci u svatého Otce se též na požádání obstarají.

Veškeré dotazy ochotně obratem zodpoví
PŘEDSTAVENÁ ČSL. HOSPICE

LÁZEŇSKÝ DŮM TERESIANUM

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, Jägrova 74

Dům zasvěcený sv. Terezii Ježíškově, stojí v klidné poloze ve středu města v blízkosti lázeňských budov, pramenů a lesů. Nádherná vyhlídka. Hodí se k obývání vysocedůstojnému kleru a katol. obecenstvu. V domácí kapli denně mše svatá. Zdviž. Ceny mírné.
Dům vedou Školské sestry O. S. F.

Veškeré dotazy ochotně zodpoví Představená lázeňského domu „Teresianum“.

Zbožné a zdravé dívky,

které touží státi se řeholními sestrami a zasvětiti svůj život **službě Boží v klášteře,** dopište si o informace na připojenou adresu.

Kongregace tato věnuje se katolické výchově a vyučování mládeže. Má všecky druhy škol (mateřské, obecné, měšťanské, střední), dívčí pensionáty i kursy odborné, věnuje se výchově dětí v sirotčincích, v ústavech slepých, slabomyslných a ujímá se i jiných charitativních činností. Působí také v misijních školách a ústavech v Americe, pro něž zde též členky připravuje. Kongregace potřebuje také sestry, které by se věnovaly pracím obvyklým v každé domácnosti, jako šití, vaření, ošetřování nemocných dětí, praní, úklidu, pracím v zahradě atd.

Kongregace Školských sester O. S. F.
Praha-Břevnov, Boleslavova 139.